

Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk

„UČÍME SE ŽÍT“

zpracovaný podle RVP ZV

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2.1 Velikost školy	5
2.2 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3 Dlouhodobé projekty.....	5
2.4 Mezinárodní spolupráce	6
2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
3. Charakteristika ŠVP - „Učíme se žít“	7
3.1 Zaměření školy.....	7
3.2 Profil absolventa	7
3.3 Příjímání řízení	7
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.7 Začlenění průřezových témat	15
3.7.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)	15
3.7.2 Výchova demokratického občana (VDO)	16
3.7.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS).....	16
3.7.4 Multikulturní výchova (MkV).....	16
3.7.5 Environmentální výchova (EV).....	16
3.7.6 Mediální výchova (MdV).....	16
3.7.7 Začlenění průřezových témat do učebních osnov	17
4. Učební plán	20
4.1 Tabulace učebního plánu	20
4.1.1 Učební plán I. stupně ZŠ Nepomuk	21
4.1.2 Učební plán II. stupně ZŠ Nepomuk	22
5. Učební osnovy	23
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1 Český jazyk a literatura	24
5.1.2 Cizí jazyk – Anglický jazyk	57
5.1.3 Další cizí jazyk - Německý jazyk.....	75
5.2 Matematika a její aplikace	85
5.2.1 Matematika	85
5.2.2 Finanční gramotnost	109
5.3 Informatika.....	112
5.3.1 Informatika	112
5.4 Člověk a jeho svět.....	126
5.4.1 Člověk a jeho svět	126
5.5 Člověk a společnost	146
5.5.1 Dějepis.....	146
5.5.2 Výchova k občanství	157
5.6 Člověk a příroda.....	170
5.6.1 Fyzika	170
5.6.2 Chemie.....	183
5.6.3 Přírodopis	191
5.6.4 Zeměpis	201
5.7 Umění a kultura.....	210
5.7.1 Hudební výchova.....	210

5.7.2 Výtvarná výchova.....	224
5.8 Člověk a zdraví	232
5.8.1 Výchova ke zdraví.....	232
5.8.2 Tělesná výchova	242
5.9 Člověk a svět práce	263
5.9.1 Člověk a svět práce.....	263
5. 10. Volitelné předměty.....	283
5.10.1. Sportovní hry	283
5.10.2. Domácnost.....	286
5.10.3. Konverzace v anglickém jazyce	289
5.10.4. Řečové dovednosti	295
5.10.5. Osobnostně sociální vývoj.....	297
5.10.6. Užité umění	299
5.10.7. Matematika+.....	302
5.10.8. Seminář a cvičení z přírodopisu	307
5.10.9. Praktické dovednosti	311
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	313
6.1.1 Způsoby hodnocení	313
6.1.2 Kritéria hodnocení prospěchu	313
6.1.3 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení.....	314
6.1.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	314
6.1.5 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	314
7. Přílohy	315
7.1 Školní preventivní strategie ZŠ Nepomuk	315
7.2 Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk s minimálními výstupy – 1. stupeň	315
7.3 Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk s minimálními výstup – 2. stupeň	315

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk „Učíme se žít“ zpracovaný podle RVP ZV

Č. j.: ZŠN 459/2026

Předkladatel:

Základní škola Nepomuk, okres Plzeň-jih, Školní 546, 33501 Nepomuk

IČO: 70889414

Ředitel: Mgr. Jaroslav Tolar

Kontakt: tel. 371 591 649, e-mail: tolar@zsnepomuk.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Pavel Pelcr

Zřizovatel:

Město Nepomuk

Náměstí Aug. Němejce 63

33501 Nepomuk

Platnost dokumentu od 1. 9. 2026.

Podpis ředitele školy, razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Úplná základní škola s devíti ročníky.

Škola s bezbariérovým přístupem se skládá z hvězdnicově uspořádaných pavilonů s centrálním atriem. Součástí školy je tělovýchovný pavilon, byt školníka, prostory pro mimoškolní činnost a administrativu školy. Stravovací zařízení je členěno v souladu s hygienickými požadavky, v jídelně je 212 míst u pevně zabudovaných stolů. Ke škole patří i školní hřiště, ale není součástí vnitřního areálu. V jednom křídle základní školy se nachází ZUŠ. Celkový počet učeben na základní škole je 36, z toho odborných je celkem 13 (učebna hudební výchovy na I. st., jazyková učebna, 2 učebny výpočetní techniky, přípravná na pěstitelské práce, školní kuchyňka, žákovské dílny, učebna chemie, fyziky, přírodopisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, učebna s tabulí Smart Board). Dále se na škole nachází tělocvična, aula a 4 místnosti pro ŠD. Učitelé mají k dispozici 18 kabinetů a 2 sborovny.

Školský obvod Základní školy Nepomuk tvoří tyto obce: Klášter, Mohelnice, Prádlo, Srby (2. st.), Neurazy (pro obce Soběsuky a Nová Ves), Čmelíny, Kozlovice, Třebčice, Měcholupy, Nekvasovy (2. st.), Čížkov (pro obce Čížkov, Čechovice, Zahrádka, Měřcín, Liškov), Polánka, Mileč (2. st.), Sedliště (2. st.), Tojice, Kramolín, Vrčeň (2. st.), Chlumy (2. st.), Dvorec a Nepomuk.

Počet žáků ZŠ	542
Počet pedagogů (včetně AP)	62
Počet provozních zaměstnanců	10
Počet pracovníků ŠJ	8

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Všichni pedagogičtí pracovníci vyhovují požadavkům odborné pedagogické způsobilosti nebo pracují na splnění těchto podmínek.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou vzdělávání v rámci organizovaného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) vedením školy, případně vlastní invencí v rámci plánu DVPP.

2.3 Dlouhodobé projekty

- Škola bez zvonění
- Nabídka zájmových útvarů (dramatický kroužek Johánek, školní pěvecký sbor, výuka německého jazyka pro nejmladší,..)
- Školní knihovna
- Školní parlament
- Projektové vyučování
- Aktivní účast žáků ve vědomostních, sportovních a kulturních soutěžích, včetně vlastní organizace vybraných soutěží
- Sportovní výcvikové kurzy
- Dopravní výchova
- Adaptační dny nejen pro žáky 1. a 6. tříd
- Vícedenní zahraniční výchovně – vzdělávací pobyt pro žáky 7. – 9. tříd
- Kvalitní vybavení moderními pomůckami
- Adopce na dálku
- Podpora charitativních organizací
- Dlouhodobý preventivní program
- Dny ochrany přírody, Den Země
- Mléko do škol, Ovoce do škol

- Spolupráce se SŠ Oselce a Gymnáziem Blovice dle nabídky vzdělávacích programů
- Spolupráce s MŠ a malotřídními ZŠ ve spádové oblasti
- Prezentace středních škol nejen pro žáky 9. tříd v prostorách školy
- Dny otevřených dveří

2.4 Mezinárodní spolupráce

- Plánované obnovení mezinárodní spolupráce s vybranou školou z Nizozemí (spolupráce se zřizovatelem), případně z Německa

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

- Pravidelné třídní schůzky
- Funkční Školská rada (ŠR):
 - Aktivní získávání podnětů od všech 3 zúčastněných stran
 - Pravidelné setkávání členů
 - Zveřejňování zápisů ze setkání ŠR na webových stránkách školy
- Pravidelné setkávání PREV týmu (zástupci městské policie, Policie ČR, OSPODu, DD Nepomuk, členové školního poradenského pracoviště, ostatní pedagogové)
- Spolupráce s MAS svatého Jana z Nepomuku
- Spolupráce s volnočasovým centrem Fénix Nepomuk
- Neformální setkávání se všemi sociálními partnery v rámci školního vánočního jarmarku

3. Charakteristika ŠVP - „Učíme se žít“

„Bohatství je ve vzdělání, v morálních principech, ve svobodě, v otevřené mysli a ve zdravém rozumu.“

3.1 Zaměření školy

Naše škola je místem, kde se propojují hodnoty spolupráce, tolerance, pohody, slušnosti, spravedlnosti, zdraví, přátelství a kvalitního vzdělávání.

Společně vytváříme prostředí, ve kterém se každý cítí respektován, podporován a motivován k osobnímu růstu.

1. **Spolupráce:** Věříme, že týmová práce a vzájemná podpora jsou klíčem k úspěchu. Naše škola je komunitou, kde žáci, učitelé i rodiče společně pracují na naplňování cílů a překonávání výzev.
2. **Tolerance:** Učíme se naslouchat a respektovat názory, kultury a odlišnosti druhých. Podporujeme otevřenou mysl a empatii jako základní pilíře soužití v moderní společnosti.
3. **Pohoda:** Chceme, aby škola byla místem radosti a klidu. Dbáme na to, aby učební proces probíhal v přátelské atmosféře, která podporuje kreativitu a chuť učit se.
4. **Slušnost:** Klade se důraz na vzájemnou úctu a etické jednání. Vychováváme zodpovědné jedince, kteří jednají ohleduplně a čestně.
5. **Kvalitní vzdělávání:** Naše výuka je moderní, inovativní a zaměřená na rozvoj klíčových dovedností a kompetencí. Usilujeme o to, aby každý žák naplnil svůj potenciál a byl připraven na život ve 21. století.
6. **Spravedlnost:** Zajišťujeme rovné příležitosti pro všechny žáky bez ohledu na jejich schopnosti či zázemí. Každý má možnost zažít úspěch a být oceněn za své úsilí.
7. **Zdraví:** Pečujeme o fyzické i duševní zdraví našich žáků a zaměstnanců. Podporujeme zdravý životní styl, pohybové aktivity a psychickou pohodu.
8. **Přátelství:** Vytváříme prostředí, kde se rodí pevná přátelství a vztahy založené na důvěře, respektu a spolupráci.

3.2 Profil absolventa

- Žák sebevědomý a komunikativní
- Žák dlouhodobě připravovaný pro budoucí život
- Žák respektující své okolí

3.3 Přijímací řízení

ZŠ Nepomuk každý rok organizuje zápis žáků do 1. tříd.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence, jimiž lze naplňovat hlavní cíle vzdělávacího programu

1. Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy, aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

3. Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní návyky nebo nové podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

7. Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření § 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, PPP, SPC, dále se těmto žákům věnují členové školního poradenského zařízení.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření 1. stupně – plán pedagogické podpory (PLPP)

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. V tomto případě jsou žákům poskytována podpůrná opatření 1. stupně.

V případě potřeby vypracování PLPP se postupuje následujícím způsobem. Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce na každém stupni. IVP vytváří výchovný poradce ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrná opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením).

Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uveden a v upraveném RVP ZV platném od 1. 1. 2021.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a

pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. 3

Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- ✓ problémy v učení – čtení, psaní, počítání;
- ✓ nepřesné vnímání času;
- ✓ obtížné rozlišování podstatného a podružného;
- ✓ neschopnost pracovat s abstrakcí;
- ✓ snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou;
- ✓ problémy s technikou učení;
- ✓ problémy s porozuměním významu slov;
- ✓ krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost;
- ✓ nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například:

- ✓ posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů;
- ✓ intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů;
- ✓ pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smyslnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování, vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka,
- vyšší míra pozorování dítěte, sledování a zaznamenání jeho vzdělávacích potřeb,
- hledání bariér či překážek, které brání úspěšnému rozvoji školních dovedností, identifikace oslabených oblastí u rizikových žáků,
- zadávání úkolů rozvíjejících oslabené schopnosti dítěte (v oblasti percepce, motoriky, řeči a jazykových schopností),
- používání pomůcek, pracovních listů, podnětových materiálů podle potřeb dítěte,

- individuální uplatňování metodických kroků při výuce čtení a psaní (respektování úrovně, na jakou se žák dostal, procvičování, podpora pro postup do vyšší metodické roviny),
- zadávání individuální obtížnosti úkolů tak, aby splnění úkolu přinášelo dítěti motivaci pro další práci, pocit radosti z úspěšně řešených úkolů,
- zadávání jednodušších činností u žáků, kteří nedosahují „třídní“ úrovně v dílčích činnostech,
- zadávání obtížnějších úkolů žákům, kteří se v dosažených dovednostech pohybují nad rámcem „třídní“ úrovně,
- při učení pokud možno zapojení všech smyslů, vyhledávání vhodných pomůcek a materiálů,
- ověřování porozumění zadaného úkolu,
- v případě potřeby opakování individuálního výkladu,
- větší dohled a podpora, povzbuzení při plnění úkolů, ocenění přístupu žáka, pečlivosti, svědomitosti aj.,
- umožnění více času na splnění úkolu, pokud to pracovní tempo dítěte vyžadovalo,
- větší tolerance při hodnocení výkonů žáků, hodnocení splněných úkolů (naopak nehodnocení toho, co dítě nezvládalo (vzhledem k času i možnostem žáka),
- práce žáků ve dvojicích, dopomoc „slabšímu“ či „pomalejšímu“ žákovi,
- pokud je to možné, využití asistenta ve výuce,
- předávání materiálů rodičům podle potřeb jednotlivého dítěte, pro domácí procvičování.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifíků žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- zhodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče:

- vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP

- pedagogická intervence

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlení vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- vytvoření možnost i kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultace a vytvoření individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.
- nutná spolupráce s rodiči, jejich pravidelná informovanost a pomoc

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje se SPC.

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka.

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. V tomto případě jsou žákům poskytována podpůrná opatření 1. stupně.
- V případě potřeby vypracování PLPP se postupuje následujícím způsobem. Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevu je nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří výchovný poradce ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce.
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy):

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzování procesů objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, jejich vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání:

- obohacování učiva (dílčích výstupů nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- vnitřní diferenciaci žáků a v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- účast na olympiádách, soutěžích nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou,
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.

3.7 Začlenění průřezových témat

3.7.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygienu
Kreativita

SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Poznávání lidí
Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice

MORÁLNÍ ROZVOJ

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

3.7.2 Výchova demokratického občana (VDO)

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Formy participace občanů v politickém životě
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3.7.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Evropa a svět nás zajímají
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

3.7.4 Multikulturní výchova (MkV)

Kulturní difference
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity

3.7.5 Environmentální výchova (EV)

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

3.7.6 Mediální výchova (MdV)

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Vnímání autora mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti
Tvorba mediálního sdělení
Práce v realizačním týmu

3.7.7 Začlenění průřezových témat do učebních osnov

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Aj, Ma, Prv, Hv, Vv, Čsp	Čj, Ma, Hv, Vv, Tv, Čsp	Čj, Aj, Ma, Hv, Vv, Čsp	Čj, Ma, Hv, Vv, Čsp	Čj, Ma, Před, Hv, Vv, Čsp	Aj, Ma, Fy, Pří, Hv, Tv, Čsp	Čj, Aj, Pří, Tv	Aj, Ma, Che, Pří	Aj, Ma, Che, Pří
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Tv, Čsp	Čsp	Tv, Čsp	Aj, Ma, Před, Čsp	Čj, Aj, Ma, Před, Čsp	Vo, Čsp	Nj	Pří, Vz	Čj, Vz, Čsp
Seberegulace a sebeorganizace	Ma, Hv	Čj, Ma, Prv	Čj, Ma, Prv	Ma, Inf	Ma	Aj, Vo	Aj, Pří	Aj, Che, Vz	Aj, Ze
Psychohygiena	Tv			Inf, Před, Vv	Vv			Pří, Vz	Hv
Kreativita	Ma, Hv, Vv, Tv, Čsp	Čj, Ma, Hv, Vv, Čsp	Ma, Hv, Vv, Čsp	Ma, Hv, Vv, Čsp	Ma, Inf, Hv, Vv, Čsp	Čj, Inf, Vv, Čsp	Ma, Inf, Vv, Čsp	Vv	Ma, Inf, Vv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Ma, Prv	Aj, Ma	Aj, Ma		Tv	Dě, Vo, Čsp	Nj, Čsp	Vz	
Mezilidské vztahy	Prv, Čsp	Hv, Tv, Čsp	Aj, Prv, Hv, Tv, Čsp	Aj, Hv, Čsp	Aj, Ma, Před, Hv, Čsp	Aj, Dě, Vo	Čj, Aj, Nj, Čsp	Aj, Hv, Vz	Aj, Vz
Komunikace	Čj, Aj, Ma, Vv, Čsp	Čj, Ma, Prv, Hv, Vv, Tv, Čsp	Čj, Aj, Ma, Prv, Hv, Vv, Čsp	Čj, Aj, Ma, Inf, Hv, Vv, Čsp	Čj, Aj, Ma, Inf, Před, Hv, Vv, Čsp	Čj, Aj, Dě, Vv	Aj, Nj, Inf, Vv	Aj, Vv	Aj, Nj, Pří, Vv
Kooperace a kompetice	Ma	Ma, Tv	Ma, Tv	Ma, Čsp	Ma, Tv, Čsp	Dě, Tv	Tv, Čsp	Čsp	Nj, Ze
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ma, Čsp	Ma, Čsp	Ma, Čsp	Aj, Ma, Čsp	Aj, Ma, Inf, Čsp	Čj, Ma, Inf, Fy, Čsp	Ma, Inf, Fy	Ma	Nj, Pří, Čsp
Hodnoty, postoje, praktická etika					Čj		Čj	Čj, Čsp	Čj

Výchova demokratického občana (VDO)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Ma	Ma	Ma	Ma, Vv	Čj, Ma, Hv, Vv	Aj	Aj	Aj, Vz	Aj, Vz, Čsp
Občan, občanská společnost a stát	Ma		Ma	VI	Ma	Dě	Hv	Dě, Vo, Ze, Hv	Inf, Vo, Ze
Formy participace občanů v politickém životě					VI				Dě, Vo, Ze
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI	Dě		Dě, Ze	Dě, Vo, Ze

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímají	Ma	Aj, Ma, Hv	Aj, Ma, Hv	Aj, Ma, Hv	Čj, Aj, Ma, VI, Hv	Aj, Ze, Čsp	Aj, Nj, Ze	Aj, Ze	Aj, Nj, Vo
Objevujeme Evropu a svět			Aj	Aj, Vv	Aj, Vv	Ze	Vo, Ze, Čsp	Ze, Hv	Ma, Vo, Ze
Jsmo Evropané				Aj	Aj		Dě, Vo	Nj, Ze, Čsp	Čj, Fg, Vo

Multikulturní výchova (MkV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Hv		Aj	Čj, Aj, Vv, Čsp	Čj, Aj, VI, Vv, Čsp	Čsp	Dě, Ze	Nj, Čsp	Ze, Čsp
Lidské vztahy		Tv		Tv	VI, Tv	Čj, Dě, Hv, Čsp	Čj, Vo	Čj, Nj, Pří, Čsp	
Etnický původ					Čj	Hv	Dě	Dě, Pří	Ze
Multikulturalita			Aj	Aj, Čsp	Aj, Tv, Čsp	Aj, Hv	Aj	Čj, Aj, Ze	Aj, Nj, Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				VI				Ze	

Environmentální výchova (EV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv	Vv	Vv	Čj, Přd, Vv	Čj, Vv	Dě, Pří	Pří, Čsp		Pří, Ze
Základní podmínky života	Čsp	Čsp	Čsp	Čsp	Přd, Čsp	Dě, Pří, Ze	Pří, Čsp	Che, Pří	Pří, Ze
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv		Čj, Přd, Čsp	Čj, Přd, Čsp	Pří, Ze, Vv, Čsp	Dě, Pří, Ze, Vv	Che, Vv, Čsp	Vo, Fy, Che, Pří, Ze, Vv
Vztah člověka k prostředí	Ma, Prv, Tv, Čsp	Ma, Tv, Čsp	Ma, Čsp	Ma, Vv, Tv, Čsp	Ma, Vv, Tv, Čsp	Ze	Čsp	Fy, Pří, Ze, Vz, Čsp	Vo, Ze, Vz, Čsp

Mediální výchova (MdV)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		Ma	Ma	Čj, Ma	Čj, Ma	Ze, Vv, Čsp	Ze, Vv	Ze, Vv	Čj, Ma, Che, Ze, Hv, Vv, Čsp
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Čsp		Vz	Čj, Inf, Dě, Vz
Stavba mediálních sdělení					Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj			Vz	Fy, Pří, Vz
Fungování a vliv médií ve společnosti				Tv	Tv			Čsp	Ze
Tvorba mediálního sdělení				Inf, Vv	Čj, Vv	Inf	Inf		Inf, Vv
Práce v realizačním týmu				Čj		Vv, Čsp	Vv	Vv, Čsp	Vv

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. - 5. ročník	6. - 9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	-	6
Matematika a její aplikace		20	15
Informatika		2	4
Člověk a jeho svět		11	-
Člověk a společnost	Dějepis	-	10
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	-	20
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	9
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		16	18
Celková povinná časová dotace		118	122

4.1.1 Učební plán I. stupně ZŠ Nepomuk

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	z toho disponibilní	minimální dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	10	7	7	8	33	41
	Cizí jazyk	1	1	2	3	3	1	9	10
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	20	24
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	3	11	14
	Přírodověda	0	0	0	2	2			
	Vlastivěda	0	0	0	2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	0	5	5
Celková povinná časová dotace		20	22	24	26	26	16	102	118

4.1.2 Učební plán II. stupně ZŠ Nepomuk

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	z toho disponibilní	minimální dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	5	3	15	18
	Cizí jazyk	3	3	3	3	0	12	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	0	6	6
Mat. a její aplikace	Matematika	4	5	4	4	2	15	17
	Finanční gramotnost	0	0	0	1	1	0	1
Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	2	10	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	5	20	25
	Chemie	0	0	2	2			
	Přírodopis	2	2	2	1			
	Zeměpis	2	2	2	1			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	9	9
	Výtvarná výchova	2	1	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0	10	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2			
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	3	4
Disp. čas. dot. vázaná	Volit.předmět	0	1	1	2	4	0	4
Celková povinná časová dotace		28	30	32	32	18	104	122

Poznámky: volitelné předměty jsou nabízeny od 7. ročníku podle zájmu žáků, počtu tříd v ročníku a odbornosti vyučujících.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.2 Cizí jazyk

5.1.3 Další cizí jazyk

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika a její aplikace

5.2.2 Finanční gramotnost

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

5.4.1.1 Prvouka

5.4.1.2 Přírodověda

5.4.1.3 Vlastivěda

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

5.5.2 Výchova k občanství

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

5.6.2 Chemie

5.6.3 Přírodopis

5.6.4 Zeměpis

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

5.7.2 Výtvarná výchova

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

5.8.2 Tělesná výchova

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Sportovní hry

5.10.2 Domácnost

5.10.3 Konverzace v anglickém jazyce

5.10.4 Řečové dovednosti

5.10.5 Osobnostně sociální vývoj

5.10.6 Užití umění

5.10.7 Matematika+

5.10.8 Seminář a cvičení z přírodopisu

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku v rozsahu:

1. ročník – 8 vyučovacích hodin týdně
2. ročník - 9 vyučovacích hodin týdně
3. ročník – 10 vyučovacích hodin týdně
4. ročník – 7 vyučovacích hodin týdně
5. ročník - 7 vyučovacích hodin týdně

Vzdělávání a výchova v tomto předmětu probíhají ve třech složkách:

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Místo realizace

Většina vyučovacích hodin probíhá v kmenových třídách. Všechny ročníky se zúčastňují během školního roku různých divadelních představení v aule základní školy nebo v divadle. Běžnou výuku doplňují exkurze v městské knihovně, galerii, muzeích či infocentru.

Formy a metody práce

- rozhovor, výklad, diskuze
- četba a poslech literárních textů, dramatizace
- práce s interaktivní učebnicí, využití videoprojekcí
- samostatná práce, sběr informací
- beseda, hra
- kooperativní učení, problémové učení
- školní projekty, skupinová práce
- exkurze

Komunikační a slohová výchova

Žáci jednotlivých ročníků se učí číst přiměřené texty s porozuměním, vnímat různá jazyková sdělení, analyzovat a posoudit obsah textu, kultivovaně psát a mluvit. Na základě přečteného nebo slyšeného textu se snaží posoudit jeho obsah, reprodukovat některé myšlenky.

Žáci tvořivě vytvářejí vlastní texty přiměřené jejich věku.

Jazyková výchova

V této složce jazyka žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Rozvíjejí přesné a logické myšlení, které je základním předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. Prohlubují dovednost porovnávat různé jevy, třídit je podle určitých hledisek, zobecňují je.

Literární výchova

Žáci postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, poznávají základní literární formy, učí se postihovat umělecké záměry autora, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Seznamují se s tituly dětské literatury českých i cizích autorů.

Vědomosti a dovednosti získané v českém jazyce jsou důležitým prostředkem pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- seznamuje se s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem
- učí se systematicky ukládat informace
- učí se používat osvojené jazykové dovednosti v jiných oblastech
- je veden k aplikaci naučených pravopisných pravidel a jejich vzájemnému propojování

Kompetence k řešení problémů

Žák

- učí se nalézat a opravovat chyby v textu a odůvodňovat správné řešení
- je veden k samostatnému nalézání pravidel, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se srozumitelně vyjadřovat a formulovat svoje myšlenky
- je veden ke správné formulaci obsahu sdělení
- je veden k rozšiřování slovní zásoby

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině, kde se ocitá na různých pozicích
- je veden k tomu, aby dokázal požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák

- seznamuje se s naším slovesným dědictvím
- pomocí literárních textů se snaží pochopit svoji roli ve společnosti

Kompetence pracovní

Žák

- ovládá svůj pracovní učební prostor
- pracuje podle zadání a pokynů
- dodržuje zavedená pravidla a osvojené postupy
- osvojuje si hygienická pravidla pro čtení a psaní

Kompetence digitální

Žák

- učí se ovládat běžně používaná digitální zařízení; využívá je při učení i při zapojení do života školy
- získává, vyhledává a sdílí data, informace, volí k tomu odpovídající postupy a způsoby
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV, EV, MdV.

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku v rozsahu:

- 6. ročník – 5 vyučovacích hodin týdně
- 7. ročník – 4 vyučovací hodiny týdně
- 8. ročník – 4 vyučovacích hodin týdně
- 9. ročník – 5 vyučovacích hodin týdně

Místo realizace:

- výuka probíhá v kmenových učebnách, v aule školy, v učebnách informatiky, ve školní knihovně, je kombinována s filmovými a divadelními představeními

Formy a metody realizace:

skupinové vyučování, samostatná práce, kooperativní učení, poslech různých textů, videoprojekce, výpočetní technika – vyhledávání informací, vytváření vlastních prezentací, memorování, dramatizace, projekty, soutěže

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- D – historický vývoj jazyka a literatury
- OV – mezilidské vztahy
- Z – cestopisná literatura
- HV – ústní lidová slovesnost
- ČJ – přejatá slova, jejich užívání v Čj
- přírodovědné předměty – sepětí člověka s přírodou a technikou
- VV – ilustrátoři, popisy uměleckých děl

Průřezová témata: OSV, VMEGS, MkV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí klíčové informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředky výpočetní techniky
- formuluje své hlavní myšlenky
- vytváří a klade otázky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává klíčové informace vhodné k řešení problému
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- volí vhodné způsoby řešení
- samostatně rozhoduje
- řeší problémy

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory logicky, výstižně, kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemnou formou
- naslouchá druhým lidem a vhodně na jejich projevy reaguje
- zapojuje se do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a sdělení
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, má možnost vyjádřit své pocity a nálady
- věcně argumentuje
- má prostor k sebevyjádření
- hodnotí dokončené aktivity, výsledky své práce i práce ostatních

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory a přesvědčení jiných lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- uvědomuje si svou odpovědnost za splnění společných úkolů
- pracuje podle předem stanovených kritérií
- dodržuje zadání a termíny dokončení práce

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Český jazyk a literatura	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • hlasitě čte přiměřený text • rozumí přečtenému • orientuje se v textu porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • správně reaguje na mluvený nebo písemný projev přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • vyjádří vlastními slovy prosbu, poděkování, omluvu, blahopřání • navazuje komunikaci • uplatňuje základní pravidla slušného chování pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • dbá na správnou výslovnost všech hlásek • pečlivě artikuluje • případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • mluví klidně • správně člení mluvu na celky • nadechuje se před větným celkem	Technika čtení, čtení pozorné, orientace v textu, čtení s porozuměním Praktické naslouchání, vyjádření kontaktu s partnerem Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Pozdrav, oslovení, omluva	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • užívá slovní zásobu úměrně svému věku • střídavě používá nonverbální prostředky na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem. Technika psaní (čitelný, písemný projev)	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • dlouhé a krátké samohlásky a změny významu • opis, přepis, diktát užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • rozlišuje správné a chybné tvary slov • vyjádří se gramaticky správně	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • orientuje se v textech známých knih vyjadřuje své pocity z přečteného textu • všímá si ilustrací • nakreslí ilustraci k příběhu	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		

Vzdělávací oblast:	Český jazyk a literatura	1. stupeň, 2. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • orientuje se v textu • plynule čte jednoduché věty • čte se správným přízvukem a přirozenou intonací • čte hlasitě a potichu s porozuměním porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • správně reaguje na mluvený obsah • správně reaguje na psaný obsah přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • vyjádří vlastními slovy prosbu, poděkování, omluvu, blahopřání pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • dbá na správnou výslovnost všech hlásek • pečlivě artikuluje • případné chyby výslovnosti si uvědomuje a opravuje v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • mluví klidně • správně člení mluvu na celky • nadechuje se před větným celkem	Technika čtení, čtení pozorné, plynulé, čtení vyhledávací, čtení s porozuměním, orientace v textu Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • užívá slovní zásobu úměrně svému věku • střizlivě používá nonverbální prostředky na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • v krátkých mluvených projevech využívá základů techniky mluveného projevu zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Pozdrav, oslovení, omluva Vyjadřování závislé na komunikační situaci, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem Technika psaní (úhledný, čitelný, písemný projev)	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace	
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slova a pojmy, význam slov Druhy vět	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	

odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Tvrdé, měkké souhlásky, ú/ů, velká písmena		
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - osvojí si dovednost čtení - osvojí si z paměti krátké věty vyjadřuje své pocity z přečteného textu - naslouchá předčítanému - formuluje vlastní prožívání textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Báseň, pohádka, autor, kniha, čtenář, divadelní představení, rým, ilustrátor	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Český jazyk a literatura	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • užívá získané čtenářské dovednosti při četbě jednoduchých textů • recituje básně přiměřené věku • orientuje se v textu knih určených dětem • čte plynule jednotlivé věty a souvětí • vyjadřuje své postoje ke knize, myšlenku, která se mu líbí • chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • požádá o informaci, podá stručnou informaci, omluví se • jedná zdvořile se spolužáky i dospělými pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Technika čtení, čtení pozorné, plynulé, čtení vyhledávací, znalost orientačních prvků v textu, čtení jako zdroj informací Komunikační žánry: Pozdrav, oslovení, omluva Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj - Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace	

na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin		
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - rozliší samohlásku a souhlásku, hlásku a písmeno porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - třídí slova podle významu, rozezná slova souznačná a protikladná - vyhledá slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - určí ve větě podstatné jméno a sloveso rozlišuje slovní druhy v základním tvaru spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slova a pojmy, význam slov Slovní druhy Vyjmenovaná slova		

a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování			
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Báseň, pohádka, autor, kniha, čtenář, divadelní představení, rým, ilustrátor		

Vzdělávací oblast:	Český jazyk a literatura	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • čte odpovídající texty s porozuměním • interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text • vyjadřuje vlastní postoj k textu rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk podstatné informace zaznamenává • využívá čtení jako informačního zdroje • rozliší podstatné informace od okrajových posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozlišuje úplné a neúplné sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vybírá z textu podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor • komunikuje stručně, výstižně, vyjadřuje myšlenky • užívá správných pravidel komunikace volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Analytické, vyhledávací prožitkové čtení Čtení s porozuměním elektronického textu, význam piktogramu Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Dokončení sdělení, příběhu Vyhledávací čtení, reprodukce textu Základní komunikační pravidla, telefonický rozhovor, elektronická komunikace (bezpečnost), SMS, neverbální prostředky řeči Základy techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci	EV - Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	HV

pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči			
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova podle významu - rozpoznává slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou - poznává kořen a rozlišuje část předponovou a příponovou - rozlišuje předpony a předložky určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - seznamuje se s pojmy podmět, přísudek - vyhledá základní skladební dvojici odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - tvorí souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Nauka o slově - stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov Stavba slova (kořen, část předponová a příponová) Tvarosloví – tvary slov Pravopis slov s ů/ú Tvarosloví – slovní druhy Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis sloves Pravopis vlastních jmen Mluvnické kategorie jmen a sloves Skladba – věta jednoduchá, souvětí Základní skladební dvojice Věta jednoduchá a souvětí Podmět, přísudek Věta jednoduchá a souvětí Slovní druhy Vyjmenovaná slova	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznávání a sebepojetí	

• opakuje si pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách • vytváří správné tvary odvozených slov zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • seznamuje se se shodou přísudku s podmětem aplikuje základní pravidla syntaktického pravopisu	Odvozování slov Syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) Podmět, přísudek Mluvnické kategorie jmen a sloves		
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • vyjadřuje své názory a pocity • dokáže vylíčit atmosféru příběhu volně reprodukuje text podle svých schopností • volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • přednáší báseň dle svého výběru	Zážitkové čtení a naslouchání Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu) Základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)	MkV – Kulturní difference; Etnický původ; Lidské vztahy MdV – Práce v realizačním týmu	

Vzdělávací oblast:	Český jazyk a literatura	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • čte odpovídající texty s porozuměním • interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text • vyjadřuje vlastní postoj k textu • provádí charakteristiku postav a popis děje rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk podstatné informace zaznamenává • využívá čtení jako informačního zdroje • rozliší podstatné informace od okrajových • zaznamená podstatné informace posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozlišuje úplné a neúplné sdělení • dokončuje sdělení podle fantazie reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • reprodukuje obsah sdělení • vybírá z textu podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • komunikuje stručně, výstižně, vyjadřuje myšlenky	Věcné, vyhledávací a prožitkové čtení Čtení elektronického textu, orientační prvky v textu Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Dokončení sdělení, příběhu Vyhledávací čtení Reprodukce textu Základní komunikační pravidla, telefonický rozhovor, neverbální prostředky řeči, praktické naslouchání	EV – Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

• užívá správných pravidel komunikace rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • hledá prvky manipulace v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti • sestavuje jednoduchou osnovu • vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy prezentuje a obhájí svoji práci	(zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Kritické čtení Čtení jako zdroj informací Základní techniky mluveného projevu Vyjadřování závislé na komunikační situaci Mimojazykové prostředky řeči Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština Práce se slovníkem, s online zdroji Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu Komunikační žánry Mimojazykové prostředky řeči Záznam informací a dat, využití digitálních technologií (myšlenková mapa, tabulka)	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VDO – Občanská a společnost a škola MdV – Vnímání autora mediálních sdělení OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – Tvorba mediálního sdělení	
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje a třídí slova podle významu • určuje slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená	Nauka o slově - stavba slova Zvuková stránka jazyka Slova a pojmy, význam slov	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje kořen, předponovou a příponovou část • odvozuje slova příbuzná předponami a příponami • rozlišuje předpony a předložky určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozeznává slovní druhy • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen • určuje mluvnické kategorie sloves rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • pojmenuje základní větné členy ve větě jednoduché vyhledává základní větné členy v souvětí odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • pozná rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím • tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví – tvary slov Zdvojené souhlásky na hranici předpony a kořene slova nebo kořene a přípony slova Rozbor stavby slova Skupiny slov bě/bje, vě/vje, pě Skupiny slov s mě/mně Předpony s, z, vz Pravopis s ú/ů Tvarosloví – slovní druhy Pravopis koncovek podstatných jmen Pravopis koncovek sloves Pravopis vlastních jmen Mluvnické kategorie jmen a sloves Pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých Spisovná a hovorová čeština Nespisovná čeština, slangy a nářečí Skladba, věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Podmět, přísudek Podmět nevyjádřený Věta jednoduchá a souvětí Podmět, přísudek		
---	---	--	--

užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • používá spojky a spojovací výrazy v souvětí píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • osvojuje si shodu přísudku s podmětem	Věta jednoduchá a souvětí Slovní druhy Vyjmenovaná slova Odvozování slov Syntaktický pravopis Shoda přísudku s holým podmětem		
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • vyjadřuje své názory a pocity • dokáže vylíčit atmosféru příběhu • volně dokončí příběh volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • přednáší báseň dle svého výběru • vytváří vlastní literární text • volně dokončí příběh rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • vybírá si z nabídky literárních textů pro děti • využívá školní knihovny ve výběru vhodného text při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • používá literární pojmy v rozbořech literárních textů	Zážitkové čtení a naslouchání, věcné čtení Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Dramatizace Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) Základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání) Práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů Základní literární pojmy (spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér) Základní literární pojmy	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu MkV – Kulturní diference MkV - Etnický původ	

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Komunikační a slohová výchova			
dokáže vyjadřovat vlastní pocity a postoje v projevu mluveném i psaném tvoří logické věty a souvětí učí se volit vhodné jazykové prostředky přiměřené dané komunikační situaci dodržuje zásady pro stanovenou formu dopisu rozšiřuje a využívá vhodnou slovní zásobu pro jednotlivé druhy popisu dbá na logickou posloupnost textu hledá klíčová slova v textu je schopen krátkého tvořivého psaní	Projev mluvený a psaný Jednoduché komunikační útvary Dopis Popis Výpisky Vypravování	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
Jazyková výchova			
seznámí se s rozvrstvením národního jazyka učí se rozlišovat spisovné a nespisovné jazykové prostředky učí se používat jazykové příručky procvičuje si stavbu slova v návaznosti na pravopis používá vzory podstatných jmen tvoří spisovné tvary podstatných jmen zařadí podstatná jména k jednotlivým druhům	<u>Tvarosloví</u> Obecné poučení o jazyce Stavba slova a slovotvorný rozbor v návaznosti na odůvodňování pravopisných jevů Podstatná jména		

rozlišuje podstatná jména vlastní a obecná s jistotou používá vzory přídavných jmen dokáže vytvořit tvary pravidelně i nepravidelně stupňovaných přídavných jmen seznámí se se jmennými tvary přídavných jmen přiřazuje tvary zájmen a číslovek k jednotlivým druhům tvoří pravopisně správné tvary zájmen a číslovek samostatně vyhledává v textu složené slovesné tvary tvoří spisovné tvary podmiňovacích způsobů umí určovat probrané mluvnické kategorie ohebných slovních druhů vyhledává v textu základní skladební dvojice rozlišuje druhy podmětů, přísudek slovesný a jmenný se sponou pravopisně zvládá i náročnější shodu podmětu s přísudkem orientačně se seznámí s rozvíjejícími větnými členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek)	Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa <u>Skladba</u> Základní větné členy Podmět – druhy Přísudek - druhy Shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy orientačně		
Literární výchova			
seznamuje se s hlavními literárními druhy rozpozná téma a hlavní myšlenku textu učí se rozlišovat základní literární žánry rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou porovnává různá ztvárnění téhož námětu umí vyhledat znaky klasické pohádky v textech	Úvod do literatury - literární druhy a žánry - ústní lidová slovesnost Umělecký a odborný text Pohádka klasická	Mkv – Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:	Komunikační a slohová výchova		
nahradí nevhodné či opakované výrazy výstižnějšími pracuje se stavbou textu vypracuje popis uměleckého díla vypracuje charakteristiku osoby využívá charakteristiku přímou a nepřímou, vnitřní a vnější využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí správně píše interpunkci v přímé řeči používá přirovnání uplatňuje vhodná dějová slovesa respektuje členění textu do odstavců učí se odstraňovat vlastní slohové nedostatky odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Popis uměleckého díla Popis osoby Charakteristika Vypravování	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání MkV – Lidské vztahy	

Jazyková výchova			
určuje gramatické významy ohebných slov vyhledává ve slovnících lexikální významy slov	<u>Význam slova, slovo tvorba</u>		
dokáže rozeznat základní a přenesený význam slova	Přenášení významu		
seznámí se s rozdíly mezi slovy jednoznačnými, mnohoznačnými	Slova jednoznačná a mnohoznačná		
rozpozná ustálené a volné spojení slov	Volné spojení, sousloví, rčení		
vysvětlí pojem sousloví a vyhledá je v textu			
dokáže vysvětlit význam některých rčení			
rozlišuje slova neutrální, lichotivá a hanlivá	Slova citově zabarvená		
objasní pojmy synonymum, homonymum, antonymum, dokáže uvádět jejich příklady	Synonyma, homonyma, antonyma a odborné názvy		
vyhledává v textu odborné názvy a zařazuje je k jednotlivým oborům			
rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby	Obohacování slovní zásoby		
chápe pojem odvozování, odvozuje názvy osob, obyvatel, prostředků, nástrojů, dějů	Odvozování podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
umí přechylovat			
pozná slovo složené a umí ho vytvořit	Skládání		
rozumí základním zkratkám	Zkracování		
rozlišuje rod činný a trpný	<u>Tvarosloví</u>		
tvoří tvary příčestí trpného	Slovesný rod		
užívá opisné i zvrtné tvary	Neohebné slovní druhy		
vyhledává a rozlišuje jednotlivé neohebné slovní druhy v textu			

rozlišuje druhy příslovcí seznamí se se způsobem jejich tvoření stupňuje příslovce zvládá pravopis příslovcí a příslovečných spřežek určuje předložkové pády odliší spojky od spojovacích výrazů rozlišuje věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty umí nahrazovat jednočlenné věty dvojčlennými a naopak rozpozná jednotlivé druhy přísudků vymezí charakteristické znaky jednotlivých větných členů umí pojmenovat jednotlivé větné členy v textu	<u>Skladba</u> Věta jednočlenná a dvojčlenná Větný ekvivalent Základní větné členy Rozvíjející větné členy		
Literární výchova			
seznamuje se s ukázkami významných děl nejstarší české literatury uvádí znaky chorálu, legendy, kroniky zopakuje si charakteristické znaky pověsti porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování formuluje hlavní myšlenku bajky uvádí přední znaky a autory bajek rozšiřuje si znalosti o žánru pohádka pracuje s texty moderních pohádek seznamuje se s žánrem cestopisu	Literární druhy a žánry - chorál - legenda - kronika - pověsti - báje a mýty - bajka - moderní pohádka - cestopis	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	

rozpozná metaforu, personifikaci, přirovnání, alegorii			
chápe rozdíl mezi literaturou faktu a uměleckou literaturou	Umělecké jazykové prostředky		
chápe rozdílné kulturní vnímání stvoření	Význačné osobnosti v literatuře - sv. Václav Starozákonní texty	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika	

[illegible]

Jazyková výchova			
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh vyhledává v textu cizí slova a nahrazuje je domácími samostatně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá tvoří vidové dvojice s jistotou zvládá pravopisné jevy: - i/y v návaznosti na stavbu slova a tvarosloví - skupiny bě, pě, vě, mě předložky s/z a předpony s/z, vz rozlišuje větu jednoduchou a souvětí určuje všechny větné členy určuje druhy vedlejších vět chápe vztahy mezi větami hlavními a vedlejšími seznáme se s významovými poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy snaží se o správné doplňování interpunkce	<u>Slovní zásoba</u> Obohacování slovní zásoby - prohloubení učiva 7. ročníku Slova přejatá <u>Tvarosloví</u> Slovesný vid <u>Pravopis</u> Souhrnné opakování a procvičování pravopisných jevů <u>Skladba</u> Větné členy - prohlubování učiva Věta jednoduchá Souvětí Věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět Významové poměry mezi souřadně spojenými větami a větnými členy Interpunkce v souvětí		
Literární výchova			
uceleně reprodukuje přečtený text, jeho hlavní myšlenku a charakterizuje hlavní hrdiny charakterizuje ideál středověkého rytíře seznamuje se na základě práce s texty s žánry středověké literatury	Antická literatura - řecké drama Středověká literatura - rytířský román - rytířský epos	MkV – Multikulturalita; Lidské vztahy OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika	

pracuje s texty různých žánrů s novozákonní tematikou formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo při rozboru literárních textů používá základní literární pojmy	- kronika - parodie Bible – Nový zákon Romantická literatura - lidová a autorská balada - gotický román		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:	Komunikační a slohová výchova		
řadí slovanské jazyky k jednotlivým skupinám vyjmenuje některé jazyky neslovanské seznámí se s vývojovými etapami českého jazyka rozlišuje jazyk spisovný a nespisovný, snaží se rozlišovat jednotlivé vrstvy jazyka v přehledu se seznámí s jednotlivými styly z hlediska jejich funkce využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování vypracuje samostatně výklad a vypravování na jedno samostatně zvolené téma rozlišuje vypravování od popisu děje vypracuje vlastní charakteristiku odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Obecné výklady o jazyce Výklad a vypravování Popis děje Charakteristika Publicistika	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznávání a sebepojetí MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení	

rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj vyhledává v textu důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora uvažuje nad různými problémy, formuluje své vlastní myšlenky, postoje zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Úvaha Diskuse		
Jazyková výchova			
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<u>Prohlubování učiva předešlých ročníků</u> Obecné poučení o jazyce Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba Význam slova Stavba slova a slootovorný rozbor Ohebné a neohebné slovní druhy Mluvnické kategorie jmen a sloves Přechodníky Skladba - větné členy - věty vedlejší - významové poměry - složitá souvětí - zvláštnosti ve stavbě věty		

v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- interpunkce v souvětí a ve větě jednoduché Pravopis		
Literární výchova			
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • seznámí se s významnými osobnostmi snaží se texty i osobnosti vnímat v dobovém kontextu pracuje s vybranými texty neznámějších autorů rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie pracuje s textem, emočně jej prožívá, hodnotí ho dle svých možností uvádí základní literární směry a jejich významné představitel v české a světové literatuře vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Úvod do literatury – opakování literární teorie Renesance a humanismus - povídka - novela - villonská balada - sonet - drama Baroko - J. A. Komenský - alegorie Klasicismus - Faust Realismus - psychologický román - politická satira - epigram - povídka Naturalismus Prokletí básníci, anarchisté Moderní umělecké směry na přelomu století Válka v literatuře Texty a autoři současné literatury dle výběru	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS – Jsme Evropané	

5.1.2 Cizí jazyk – Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Cizí jazyk** (Anglický jazyk) se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku v rozsahu:

1. ročník – 1 vyučovací hodiny týdně
2. ročník - 1 vyučovací hodiny týdně
3. ročník – 2 vyučovacích hodin týdně
4. ročník – 3 vyučovacích hodin týdně
5. ročník - 3 vyučovacích hodin týdně

Vzdělávací obor **Anglický jazyk** je zástupcem vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa, pomáhá snižovat jazykové bariéry, vede k poznání cizí kultury a pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka pro další život a studium.

Cílem výuky AJ na 1. stupni je zaujmout žáka mladšího školního věku a poskytnout mu zábavnou formou vstup do cizího jazyka, motivující cvičení jsou zaměřená na TPR (Total Physical Response), rozvoj poslechu, mluvení, čtení a psaní. Výuka směřuje k dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Místo realizace

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, popř. v počítačové učebně.

Formy a metody realizace

- portfolio, křížovky, hádanky, anagramy, písničky, puzzle, plakáty, projekty, prezentace, práce se slovníkem
- práce s digitálními technologiemi, projektové učení, kooperativní učení
- práce ve dvojicích, skupinová práce, rozhovory, referáty, dramatizace, poslech, využívání interaktivní učebnice
- simulace životních situací

Průřezová témata: OSV, VMEGS, Mkv

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a vyhodnocuje informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně porovnává a hodnotí svůj pokrok v učebním procesu, hodnotí své výsledky
- aktivně se zapojuje do přípravy na další hodinu
- užívá různé formy práce na hodině i doma (říkanky, křížovky, anagramy, písničky, puzzle, plakáty, práce se slovníkem, PC, internet)
- je veden k odvozování zákonitostí, souvislostí, porovnávání AJ s mateřštinou
- učí se pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace k řešení problémů, navrhuje řešení problémové situace, hodnotí způsob a kvalitu řešení situace, porovnává různé způsoby řešení (skupinová práce, kooperativní učení, projekt, stacionární učení, PC, hádanky, křížovky, simulace situace, cvičení s časovým limitem, vyhledávání ve slovníku i na internetu)

Kompetence komunikativní

Žák

- vhodně reaguje na promluvy druhých, využívá komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím, souvisle a logicky formuluje své myšlenky
- vyjadřuje svůj názor k slyšenému nebo přečtenému, adekvátně reaguje na dotazy a na názory jiných, využívá informační prostředky ke komunikaci s okolím (popis obrázku, situace nebo události, simulace každodenní situace, kooperativní učení, projekt, PC, internet)
- rozvíjí receptivní, produktivní, interaktivní a mediační řečové dovednosti, zapojuje se do aktivit k porozumění projevu nebo textu a aktivit podporující samostatné vyjadřování (simulace každodenní situace, rozhovor, zjišťování informací, referáty, vyprávění, poslech s porozuměním)
- užívá vhodné komunikační technologie pro splnění komunikativního cíle (audiovizuální technika, internet, interaktivní učebnice, video)

Kompetence pracovní

Žák

- využívá znalosti z jiných předmětů, odhadne své místo ve skupinové práci
- orientuje se v aktivitách potřebných k získání vědomostí, plní si své povinnosti, zvládá změnu pracovního prostředí nebo podmínek při plnění úkolu, vyhledává učební pomůcky a učební strategie
- učí se plánovat a časově rozvrhnout svoji práci (projektové učení, skupinová práce, krokování)

Kompetence občanské

Žák

- akceptuje pravidla zadané aktivity, akceptuje hodnocení učitele i spolužáků, řeší aktuální problém, poskytne pomoc spolužákovi, respektuje názor ostatních, respektuje cílovou kulturu, vnímá zvláštnosti cizí země, porovnává kulturu, tradice

Kompetence sociální a personální

Žák

- uvědomuje si svoji odpovědnost za výsledek skupinové práce, hodnotí výsledky práce ve skupině, využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů, přispívá k diskuzi v malé skupině žáků, respektuje názory ostatních

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení
- získává a vyhledává informace
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a z kvalitnil výsledky své práce

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV. Obsah předmětu Cizí jazyk končí na úrovni A2 Společenského evropského referenčního rámce.

Obsahovou náplní Cizího jazyka je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání.

Výuka seznamuje žáky také s reáliemi zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské spisovné angličtiny.

Vyučovací předmět **Cizí jazyk (Anglický jazyk)** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku v rozsahu 3 vyučovacích hodin týdně.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné jazykové učebně, v učebnách výpočetní techniky a v dalších učebnách.

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, dialogy, vyprávění, popis, poslech, četba s porozuměním
 - reprodukce textu (písemná, ústní), práce s časopisy
 - samostatná práce (vyhledávání a třídění informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
 - problémové učení a projektová činnost
 - hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
 - účast na olympiádách a v různých soutěžích
 - žáci vyšších ročníků pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu ve větších celcích.
- V souvislosti s probíraným učivem v předmětech zeměpis a dějepis se žáci seznamují s reáliemi cizích zemí.

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV, VDO, VMEGS, Mkv

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a vyhodnocuje informace
- využívá naučené jazykové dovednosti
- propojuje probraná témata a jazykové jevy a snaží se je efektivně využít v procesu učení i v praktickém životě
- je schopen posoudit vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- pracuje s chybami, analyzuje je a volí postupy k jejich odstranění
- učí se překonávat obavy mluvit cizím jazykem, vyjádřit obsah myšlenky nebo ho opsat

Kompetence komunikativní

Žák

- uvědomuje si důležitost komunikovat v cizím jazyce pro jeho budoucnost
- využívá získané komunikativní dovednosti k navázání kontaktů

- umí zformulovat jednoduché myšlenky a názory v cizím jazyce
- aktivně se zapojuje do rozhovorů a reaguje na danou situaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině nebo ve dvojici
- respektuje zásady dobrých mezilidských vztahů
- dovede poskytnout pomoc, radu nebo o ně požádat
- vytváří pozitivní náhled sám na sebe

Kompetence občanské

Žák

- seznamuje se s životem svých vrstevníků v jiné zemi a srovnává odlišnosti
- respektuje pravidla ochrany životního prostředí, diskutuje o nutnosti zdravého životního stylu, pohybových aktivitách
- uvědomuje si svoji občanskou identitu, ale i základní problémy současného světa

Kompetence pracovní

Žák

- plní pracovní povinnosti a dodržuje vymezená pravidla
- využívá jazyka k získávání dalších informací a znalostí z různých oblastí
- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- pracuje s encyklopediemi, s počítačem

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Cizí jazyk	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Řečové dovednosti			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, škola, zvířata, barvy)	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Cizí jazyk	1. stupeň, 2. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Řečové dovednosti			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Audiovizuální seznámení s anglickým jazykem, zvuková a grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí	
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, zvířata, příroda, barvy, čísla	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Vzdělávací oblast:	Cizí jazyk	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Řečové dovednosti			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Tematické okruhy: domov, rodina, škola, zvířata, příroda, svátky Grafická podoba jazyka Zvuková podoba jazyka	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MkV – Kulturní difference; Multikulturalita	

Vzdělávací oblast:	Cizí jazyk	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Zvuková podoba jazyka, osvojování jazyka s pomocí digitálních technologií Slovní zásoba probíraných tematických okruhů, seznamování s reáliemi s využitím online aplikací a interaktivní učebnice	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS – Jsme Evropané	
Mluvení			
se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí Základní výslovnostní návyky Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Čtení s porozuměním			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně), využití interaktivních výukových materiálů Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Práce se slovníkem, využívání programů, aplikací pro osvojování slovní zásoby	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MkV – Kulturní difference; Multikulturalita	
Psaní			
napíše jednoduché věty a slovní spojení o sobě, rodině, škole	Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Krátká textová zpráva s informací o místě a čase, formulář s osobními údaji	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání sebepojetí	

Vzdělávací oblast:	Cizí jazyk	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Zvuková podoba jazyka, využití IT technologií, interaktivní výukové materiály Slovní zásoba probíraných tematických okruhů	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS – Jsme Evropané	ČJ – abeceda HV – písně, říkadla TV – rozcvičky PŘ – příroda, životní prostředí INF – počítač a klávesové zkratky
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, příroda, počasí, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	VL – Evropa, anglicky mluvící země PŘ – kalendářní rok, počasí M – hodiny ČJ – slovo, věta

Čtení s porozuměním			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Grafická podoba jazyka, fonetické znaky (pasivně), využití online aplikací pro seznámení s reáliemi Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Práce se slovníkem, s elektronickým slovníkem	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MkV – Kulturní difference; Multikulturalita	
Psaní			
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře	Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Elektronický formulář se základními osobními údaji, krátký e-mail	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí	

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace, cizí jazyk	2. stupeň, 6. - 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou -li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Typy textů: Popis třídy • Popis školy a vybavení • Popis zvířete • Psaní blogu • Psaní životopisu slavné osoby • Krátké dialogy • Osobní rozhovor • Reálie anglicky mluvících zemí • Video • Email • Projekt na známé téma • Ilustrované příběhy, komiksy • Zjednodušená četba • Tvorba videa • Básně • Hry • Formuláře • Slovníček • Mapy • Pracovní listy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita VDO – Občanská společnost a škola	<u>Identifikační karty</u> <u>Tvorba blogu</u>
Mluvení			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tematické okruhy: • Škola, školní předměty • Denní rutina	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj	<u>Rozšiřující učivo:</u>

mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Sport, sportovní vybavení • Národní sporty v Kanadě a USA • Zdravá strava, jídlo • Recepty • Volně žijící zvířata, zvířata na farmě • Můj domácí mazlíček • Místa ve městě • Dovolená • New York City • Filmy, recenze • Herci, herečky, životopis • Díkuvzdání • Vánoce • Nový rok • Den nezávislosti <u>Jazykové prostředky</u> • Přídavná jména • Stupňování přídavných jmen • Minulý čas slovesa to be • Minulý čas pravidelných sloves • Minulý čas pravidelných sloves – zápor • Minulý čas nepravidelných sloves – zápor • Minulý čas – otázka, pravidelná slovesa • Minulý čas – otázka, nepravidelná slovesa • Fonetický přepis známých slov • Základní pravidla výslovnosti větných celků	schopností a poznávání; Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace	Národní sporty v Kanadě, USA <u>NYC</u> – reálie <u>Kultura</u> – Díkuvzdání, Vánoce, Nový rok, Den nezávislosti – pracovní listy
--	---	--	--

	• Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce		
Čtení s porozuměním			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy	<u>Rozšiřující</u> <u>zjednodušená četba</u> <u>Mapy</u>- Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace, cizí jazyk	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<u>Typy textů:</u> • Blog • Inzerát • Itinerář cesty • Deník • Příběh • Článek • Dialog • Osobní rozhovor • E-mail • Ilustrovaný příběh, komiks • Zjednodušená četba • Báseň • Formulář	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – Multikulturalita VDO – Občanská společnost a škola	Myšlenkové mapy Tvorba videa Tvorba blogu Tvorba plakátu Tvorba myšlenkových map
Mluvení			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<u>Tematické okruhy:</u> • Sporty • Jídlo • Idoly teenagerů • Filmy • Kreativní aktivity • Čas před obrazovkou • Slavní umělci • Kulturní blog	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	Rozšiřující učivo: - Anglicky mluvící země - USA - Britské ostrovy Sporty v anglicky mluvících zemích Jídlo v anglicky mluvících zemích

	• Fantastické postavy • Harry Potter • Pohádka • Narozeninová oslava • Slavnostní ukončení školy • Americké svátky • České tradice • Geografie, světové strany • Výlet, dovolená • Aktivita na dovolené • Skotsko • Počasí • Město, směry, Glasgow	OSV - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace	Hudba v anglicky mluvících zemích Halloween USA Glasgow
Čtení s porozuměním			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<u>Jazykové prostředky:</u> • Minulý čas prostý - sloveso Být • Minulý čas prostý - pravidelná slovesa • Minulý čas prostý - nepravidelná slovesa • Minulý čas prostý - zápor/ otázka • Vyjádření souhlasu, nesouhlasu - So do I. / Me too. / I don't. • Vyjádření množství • Srovnávání • Schopnosti - can / can't • Minulý čas průběhový Minulý čas prostý x průběhový	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace; Mezilidské vztahy	<u>Rozšiřující</u> <u>zjednodušená četba</u> <u>Mapy</u>- Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země

Čtení s porozuměním			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<u>Jazykové prostředky:</u> • Minulý čas prostý - sloveso Být • Minulý čas prostý - pravidelná slovesa • Minulý čas prostý - nepravidelná slovesa • Minulý čas prostý - zápor/ otázka • Vyjádření souhlasu, nesouhlasu - So do I. / Me too. / I don't. • Vyjádření množství • Srovnávání • Schopnosti - can / can't • Minulý čas průběhový Minulý čas prostý x průběhový		<u>Rozšiřující</u> <u>zjednodušená četba</u> <u>Mapy</u>- Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Návrhy • Plány do budoucna • Datumy • Vyjádření modality - should / shouldn't • Vyjádření budoucnosti - to be going to • Vyjádření budoucnosti - will/ won't • Vazba would like to / wouldn't like to		

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace, cizí jazyk	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<u>Typy textů:</u> • Blog • Inzerát • Itinerář cesty • Deník • Příběh • Článek • Dialog • Osobní rozhovor • E-mail • Ilustrovaný příběh, komiks • Zjednodušená četba • Báseň • Formulář	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - Multikulturalita VDO – Občanská společnost a škola	Myšlenkové mapy Tvorba videa Tvorba blog Tvorba plakátu Tvorba myšlenkových map
Mluvení			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech	<u>Tematické okruhy:</u> • Zvyky • Sporty • Jídlo • Hromadná doprava • Služby • Technologie • Ekologie • Životní prostředí	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	Rozšiřující učivo: - Anglicky mluvící země - USA - Britské ostrovy Vancouver Australia Sydney

vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Vynálezy • Lidské tělo • Nemoci • U lékaře • Příroda • Dovolená • Památky • Moje budoucnost • Zaměstnání • Inzeráty		
Čtení s porozuměním			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<u>Jazykové prostředky:</u> have to × don't have to be allowed to while, on the contrary Future forms 1st conditional Passive voice would rather could × should × would Present perfect – ever, never Future forms I would rather, I would prefer Present perfect – since, for will have to	OSV - Sociální rozvoj - Komunikace; Mezilidské vztahy	<u>Rozšiřující</u> <u>zjednodušená četba</u> <u>Mapy</u> - Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
reaguje na jednoduché písemné sdělení			

1.3 Další cizí jazyk - Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV. Obsah předmětu Další cizí jazyk končí na úrovni A1 Evropského jazykového portfolia.

Obsahovou náplní Dalšího cizího jazyka je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání.

Výuka seznamuje žáky také s realitami zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka německého jazyka je založena na modelu spisovné němčiny, užívané v SRN.

Vyučovací předmět **Další cizí jazyk (Německý jazyk)** se vyučuje jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka – cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (Ize využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné jazykové učebně, v učebnách výpočetní techniky a v dalších učebnách.

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, dialogy, vyprávění, popis, poslech, četba s porozuměním
 - reprodukce textu (písemná, ústní), práce s časopisy
 - samostatná práce (vyhledávání a třídění informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
 - problémové učení a projektová činnost
 - hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC
 - účast na olympiádách a v různých soutěžích
 - žáci vyšších ročníků pracují ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu ve větších celcích.
- V souvislosti s probíraným učivem v předmětech zeměpis a dějepis se žáci seznamují s realitami cizích zemí.

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV, VMEGS, Mkv

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a vyhodnocuje informace
- využívá naučené jazykové dovednosti
- propojuje probraná témata a jazykové jevy a snaží se je efektivně využít v procesu učení i v praktickém životě
- je schopen posoudit vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- pracuje s chybami, analyzuje je a volí postupy k jejich odstranění
- učí se překonávat obavy mluvit dalším cizím jazykem, vyjádřit obsah myšlenky nebo ho opsat

Kompetence komunikativní

Žák

- uvědomuje si důležitost komunikovat v cizím jazyce pro jeho budoucnost
- využívá získané komunikativní dovednosti k navázání kontaktů
- umí zformulovat jednoduché myšlenky a názory v cizím jazyce
- aktivně se zapojuje do rozhovorů a reaguje na danou situaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině nebo ve dvojici
- respektuje zásady dobrých mezilidských vztahů
- dovede poskytnout pomoc, radu nebo o ně požádat
- vytváří pozitivní náhled sám na sebe

Kompetence občanské

Žák

- seznamuje se s životem svých vrstevníků v jiné zemi a srovnává odlišnosti
- respektuje pravidla ochrany životního prostředí, diskutuje o nutnosti zdravého životního stylu, pohybových aktivitách
- uvědomuje si svoji občanskou identitu, ale i základní problémy současného světa

Kompetence pracovní

Žák

- plní pracovní povinnosti a dodržuje vymezená pravidla
- využívá jazyka k získávání dalších informací a znalostí z různých oblastí
- samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- pracuje s encyklopediemi, s počítačem

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnost, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Německý jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zná německou abecedu a hláskuje slova - opakuje slyšené - rozumí základním informacím	abeceda nácvik správné výslovnosti číslovky do 20 dny v týdnu, měsíce v roce a roční období, barvy časování základních slovesem slovosled ve větě oznamovací a tázací vyjadřování záporu osobní zájmena základní přídavná jména a příslovce pomocné sloveso "sein"	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznávání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - umí používat základní zdvořilostní fráze - vede jednoduché rozhovory	abeceda nácvik správné výslovnosti číslovky do 20 dny v týdnu, měsíce v roce a roční období barvy časování základních slovesem slovosled ve větě oznamovací a tázací vyjadřování záporu osobní zájmena základní přídavná jména a příslovce	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

dokáže podat základní informace o své osobě	pomocné sloveso "sein"		
Čtení s porozuměním			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - čte a rozumí jednoduchým textům - dokáže posoudit jeho správnost	abeceda nácvik správné výslovnosti číselky do 20 dny v týdnu, měsíce v roce a roční období barvy časování základních slovesem slovosled ve větě oznamovací a tázací vyjadřování záporu osobní zájmena základní přídavná jména a příslovce pomocné sloveso "sein"	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - osvojuje si grafickou podobu jazyka - dokáže napsat email se základními informacemi o sobě - tvoří jednoduché věty	abeceda nácvik správné výslovnosti číselky do 20 dny v týdnu, měsíce v roce a roční období barvy časování základních slovesem slovosled ve větě oznamovací a tázací vyjadřování záporu osobní zájmena základní přídavná jména a příslovce pomocné sloveso "sein"	OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí	

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Německý jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • rozumí slyšenému • informaci dokáže vhodným způsobem použít	Škola, školní potřeby člen určitý a neurčitý 1. a 4. pád podstatných jmen pomocné sloveso "haben" opakování osobních zájmen přivlastňovací zájmena modální slovesa slovosled ve větách s modálními slovesy časové údaje, části dne, časové předložky čas, hodiny, volný čas 2. pád vlastních jmen reálie – názvy zemí povolání zápor "kein" časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase vykání slovesa s odlučitelnou předponou rodina, jídlo a nakupování	VMEGS – Jsme Evropané MkV – Kulturní diference; Lidské vztahy	
Mluvení			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	škola školní potřeby člen určitý a neurčitý 1. a 4. pád podstatných jmen		

sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • mluví v odpovídajícím tempu a intonuje • vede rozhovory, aktivně klade otázky i odpovídá • rozlišuje a používá formy pro vykání a tykání	pomocné sloveso "haben" opakování osobních zájmen přivlastňovací zájmena modální slovesa slovosled ve větách s modálními slovesy časové údaje, části dne, časové předložky čas, hodiny, volný čas 2. pád vlastních jmen reálie – názvy zemí povolání zápor "kein" časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase vykání slovesa s odlučitelnou předponou rodina, jídlo a nakupování		
Čtení s porozuměním			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • čte, rozumí a orientuje se v textu • dokáže rozlišit pravdivá a nepravdivá tvrzení • najde v textu požadovanou informaci, své stanovisko umí jednoduchým způsobem zdůvodnit	škola školní potřeby člen určitý a neurčitý 1. a 4. pád podstatných jmen pomocné sloveso "haben" opakování osobních zájmen přivlastňovací zájmena modální slovesa slovosled ve větách s modálními slovesy časové údaje, části dne, časové předložky čas, hodiny, volný čas 2. pád vlastních jmen reálie – názvy zemí povolání		

	zápor "kein" časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase vykání slovesa s odlučitelnou předponou rodina, jídlo a nakupování		
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • dál si osvojuje grafickou podobu jazyka • dokáže napsat email, dopis a vyplnit jednoduché tiskopisy • je schopen přeložit věty odpovídajícího rozsahu do cílového jazyka a naopak	Škola, školní potřeby člen určitý a neurčitý 1. a 4. pád podstatných jmen pomocné sloveso "haben" opakování osobních zájmen přivlastňovací zájmena modální slovesa slovosled ve větách s modálními slovesy časové údaje, části dne, časové předložky čas, hodiny, volný čas 2. pád vlastních jmen reálie – názvy zemí povolání zápor "kein" časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase vykání slovesa s odlučitelnou předponou rodina, jídlo a nakupování		

Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Německý jazyk		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Poslech s porozuměním			
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • rozumí i delším úsekům • najde požadovanou informaci a dokáže s ní dále pracovat	Koníčky, popis cesty Město, dopravní prostředky časování pravidelných a nepravidelných sloves rozkazovací způsob slovosled předložky se 3. a 4. p. osobní zájmena ve 3. a 4. p. préteritum u pomocných sloves "haben" a "sein" přivlastňovací zájmena oblečení reálie určování času lidské tělo, nemoci	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá <	

- aktivně klade otázky, na otázky ostatních aktivně odpovídá - dokáže hovořit na vybrané téma - prezentuje kratší souvislý text	préteritum u pomocných sloves "haben" a "sein" přivlastňovací zájmena oblečení reálie určování času lidské tělo nemoci	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Čtení s porozuměním			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - orientuje se i v delším textu, odhadne význam neznámých slov - dokáže na základě textu opravit nepravdivá tvrzení - najde v textu požadovanou informaci, své stanovisko umí souvisle zdůvodnit	koníčky popis cesty, město, dopravní prostředky časování pravidelných a nepravidelných sloves rozkazovací způsob slovosled předložky se 3. a 4. p. osobní zájmena ve 3. a 4. p. préteritum u pomocných sloves "haben" a "sein" přivlastňovací zájmena oblečení reálie určování času lidské tělo, nemoci	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice	
Psaní			
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Koníčky popis cesty, město, dopravní prostředky časování pravidelných a nepravidelných sloves rozkazovací způsob slovosled předložky se 3. a 4. p.		

• písemně obměňuje kratší text • dokáže napsat kratší souvislý text a vyplnit jednoduchý dotazník • je schopen přeložit věty odpovídajícího rozsahu do cílového jazyka a naopak	osobní zájmena ve 3. a 4. p. préteritum u pomocných sloves "haben" a "sein" přivlastňovací zájmena oblečení reálie určování času lidské tělo, nemoci		
---	---	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku:

1. ročník - 4 hodiny týdně
2. – 5. ročník - 5 hodin týdně

Místo realizace

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, popř. v IT učebně.

Metody a formy práce

- rozhovory, vyprávění, diskuze
- procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací
- pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis, hry
- kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, skupinová práce
- práce s interaktivními učebnicemi a digitálními technologiemi

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací v těchto složkách:

dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Výuka matematiky je spojena s rozvíjením **finanční gramotnosti** žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny tyto obsahy: Peníze - způsoby placení, Hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, Finanční produkty – úspory.

Průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, EV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádět rozbory a zápisy při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- učí se ověřovat výsledky podle daných kritérií

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
 - zapojuje sebekontrolu, systematickosti, vytrvalost a přesnost
- provádí rozbor problémů a plánu řešení, odhad výsledků, volbu správného postupu a vyhodnocuje správnost výsledků
- pracuje s odbornou literaturou, internetem a digitálními technologiemi
- pracuje s chybou jako s příležitostí najít cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák

- využívá kritické usuzování, srozumitelnou a věcnou argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- využívá kolegiální radu a pomoc, učí se pracovat v týmu, učí se argumentovat a hodnotit svoji práci

Kompetence občanská

Žák

- při zpracování informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních a být ohleduplný a taktní, učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- využívá vhodně přizpůsobené pracovní materiály, pomůcky a techniku
- učí se kombinovat informace z různých informačních zdrojů
- učí se interpretovat různé texty, grafy a jiné formy záznamů

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení
- získává, vyhledává a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a z kvalitnil výsledky své práce
- seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i na zdraví ostatních

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Matematika** se vyučuje jako samostatný předmět:

v 6. a 8. ročníku - 4 hodiny týdně

v 7. a 9. ročníku - 5 hodin týdně (v 9. r. je 1h věnována Finanční gramotnosti).

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět **Matematika** je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,... zeměpis – měřítko, výpočty... chemie - koncentrace roztoků, řešení rovnic, převody jednotek,...).

Průřezová témata: OSV, VMEGS, MdV.

Formy a metody realizace

motivační metody: rozhovory, výklad, demonstrace, diskuse

fixační metody: procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací, statistická šetření

expoziční metody: porovnávání a posuzování, popis, hry, simulace

formy práce: kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, skupinová práce, výuka a procvičování pomocí IT technologií

Pomůcky pro výuku: učebnice, odborná literatura, časopisy, denní tisk, encyklopedie, fotografie, nástěnné pomůcky, tabulové pomůcky, PC (výukové programy), SmartBoard, geometrické modely

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žák

- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- formuluje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Žák

- zdokonaluje si grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Digitální kompetence

Žák

- ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	obor přirozených čísel do 20 počítání do 20 čtení a zápis čísel v oboru do 20 porovnávání čísel do 20, operátory $<$, $>$, $=$ číselná osa, pojmy hned před, hned za sčítání a odčítání v oboru do 20 operátory $+$, $-$; rozklad čísel v oboru do 20 řešení slovních úloh	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – Občanská společnost a škola EV – Vztah člověka k prostředí	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
orientuje se v čase a prostoru	celé hodiny, orientace v prostoru základní pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	VDO – Občan, občanská společnost a stát	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	modelování situací práce s mincemi	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	tabulky, schémata, posloupnosti		
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh jednoduchá tělesa	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	
nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikosti útvarů	velikost útvarů a těles, odhad, porovnávání		

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	1. stupeň, 2. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	obor přirozených čísel do 100 numerace do 100	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel v oboru do 100 porovnávání čísel do 100, operátory <, >, =	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa, pojmy hned před, hned za, před, za		
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru do 100 operátory +, - bez přechodu i s přechodem desítek; rozklad čísel v oboru do 100	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení slovních úloh		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
orientuje se v čase a prostoru	celé hodiny, půl, čtvrt, tři čtvrtě orientace v prostoru - základní pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	modelování situací		

doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	práce s mincemi a bankovkami v nominální hodnotě do 100 tabulky, schémata, posloupnosti	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikosti útvarů rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh bod, čára, lomená čára, přímka, úsečka jednoduchá tělesa velikost útvarů a těles, odhad, porovnávání základní návyky při rýsování, chápe rozdíl mezi pojmy kreslení a rýsování	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita EV – Vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a početní operace			
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	obor přirozených čísel do 1000 numerace do 1000	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čtení a zápis čísel v oboru do 1000 porovnávání čísel do 1000, operátory <, >, =	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa, pojmy hned před, hned za, před, za	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru do 1000 operátory +, - bez přechodu i s přechodem desítek; rozklad čísel v oboru do 1000	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí	
	násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobek do 100; operátory: základní pojmy pro násobení a dělení dělení se zbytkem	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení slovních úloh	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
		VDO – Občanská společnost a škola	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
orientuje se v čase a prostoru	jednotky času, jednoduché převody	VDO – Občan, občanská společnost a stát	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	orientace v prostoru - základní pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	modelování situací práce s mincemi a bankovkami v nominální hodnotě do 1000	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Geometrie v rovině a v prostoru			
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh bod, čára, přímka, úsečka	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	
porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	jednoduchá tělesa velikost útvarů a těles, odhad, porovnávání měření a odhad délky úsečky rýsování úsečky dané délky (v cm) základní návyky při rýsování	EV – Vztah člověka k prostředí	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	krychle, kvádr, koule, válec		

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a početní operace			
orientuje se v oboru přirozených čísel do 1 000 000	obor přirozených čísel do 1 000 000 numerace do 1 000 000 čtení, zápis a porovnávání čísel do 1 000 000	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zobrazení čísla na číselné ose	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	
provádí pamětné i písemné početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 bez přechodu i s přechodem desítek, stovek a tisíců násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 1 000 000 algoritmy písemných početních operací	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	komutativnost a asociativnost	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování, odhad výsledku, sebekontrola, využití kalkulátoru při kontrole	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	celek, část, zlomek	VDO – Občanská společnost a škola	

porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem řešení slovních úloh	EV – Vztah člověka k prostředí	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	závislosti a jejich vlastnosti veličiny a jednotky (délka, čas, hmotnost, objem) tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády, práce s daty v elektronické podobě finanční gramotnost	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Geometrie v rovině a v prostoru			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník a jejich konstrukce délka úsečky, jednotky délky a jejich převody obvod obrazců vzájemná poloha přímek v rovině čtvercová síť osově souměrné útvary	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a početní operace			
orientuje se v oboru přirozených čísel	obor přirozených čísel, numerace, čtení, zápis a porovnávání	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose (číselná osa, teploměr, model)	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	
provádí pamětné i písemné početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání přirozených čísel bez přechodu i s přechodem desítek, stovek a tisíců násobení a dělení přirozených čísel	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	algoritmy písemných početních operací komutativnost a asociativnost	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování, odhad výsledku, sebekontrola, práce s kalkulátorem	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku - (minus) pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	celek, část, zlomek porovnávání, sčítání, odčítání zlomků se stejným jmenovatelem řešení slovních úloh, dohledání chybějících informací v doporučených online zdrojích desetinná čísla záporná čísla	VDO – Občanská společnost a škola EV – Vztah člověka k prostředí	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	závislosti a jejich vlastnosti práce s doporučenými digitálními zdroji veličiny a jednotky (délka, čas, hmotnost, objem, obsah), převody jednotek tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády třídění dat podle kritérií, práce s obraznými symboly (značky, piktogramy, šipky) finanční gramotnost	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Geometrie v rovině a v prostoru			
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru základní útvary v prostoru	základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník konstrukce obrazců délka úsečky, jednotky délky a jejich převody obvod obrazců vzájemná poloha přímek v rovině obsah, jednotky obsahu a jejich převody osově souměrné útvary kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	slovní úlohy, dohledávání informací potřebných k řešení v doporučených online zdrojích, ověřování z více zdrojů číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost, řešení úloh s využitím digitálních technologií		

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika a její aplikace		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a proměnná			
provádí početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Opakování Přirozená čísla početní operace s přirozenými čísly čtení, zapisování, porovnávání, zaokrouhlování zobrazování na číselné ose Desetinná čísla čtení a zápis v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování početní operace převody jednotek Dělitelnost přirozených čísel násobek, dělitel, znaky dělitelnosti prvočíslo, číslo složené společný násobek, společný dělitel		

Geometrie v rovině a v prostoru			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Geometrické útvary v rovině rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh Trojúhelník pojem, druhy vnitřní a vnější úhly trojúhelníku těžnice, výšky kružnice opsaná, vepsaná		
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	převody jednotek		
načrtne a sestrojí rovinné útvary			
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	obvody a obsahy čtverce, obdélníku, obvod trojúhelníku		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel a jeho velikost základní pravidla rýsování pojem a konstrukce úhlu osa úhlu, přenášení úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu druhy úhlů početní operace s velikostmi úhlů mnohoúhelníky	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	Osová souměrnost osová souměrnost shodné útvary osově souměrné útvary		
načrtne a sestrojí síť základních těles	Geometrická tělesa		

načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	krychle a kvádr Povrch a objem krychle a kvádru- jednotky obsahu obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) kvádr, krychle a jejich sítě zobrazování těles povrch krychle, kvádru jednotky objemu objem krychle, kvádru Závěrečné opakování	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a proměnná			
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Zlomky čtení a zápis zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly zobrazení na číselné ose smíšené číslo, početní operace složený zlomek Celá čísla čtení a zápis čísla zobrazení na číselné ose, opačné číslo absolutní hodnota, početní operace Racionální čísla záporná desetinná čísla, záporné zlomky porovnávání početní operace Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost pojem zvětšení a zmenšení v daném poměru rozdělení dané hodnoty v daném poměru, měřítko Procenta Pojem základ, procentová část, počet procent-promile, slovní úlohy jednoduché úrokování	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Závislosti, vztahy a práce s daty			
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka		
Geometrie v rovině a v prostoru			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Trojúhelník shodnost geometrických útvarů věty o shodnosti trojúhelníků- konstrukce trojúhelníků Rovnoběžník Pojem, vlastnosti, druhy Rozdělení, konstrukce obvod a obsah rovnoběžníku obsah trojúhelníku Lichoběžník Pojem, konstrukce, obvod a obsah Středová souměrnost obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti Hranol pojem hranol povrch a objem hranolu Závěrečné opakování	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací			

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a proměnná			
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel užívá ve výpočtech třetí mocninu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Opakování učiva 7. ročníku Druhá mocnina a odmocnina pojem čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin určení druhých mocnin a odmocnin Pythagorova věta pojem výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty Mocniny s přirozeným mocnitelem třetí mocnina čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem zápis čísla v desítkové soustavě početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Výrazy číselné výrazy proměnná, výrazy s proměnnou Mnohočleny Pojem, početní operace Lineární rovnice rovnost lineární rovnice	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	slovní úlohy výpočet neznámé ze vzorce		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem	Statistika základní statistické pojmy základní charakteristiky statistického souboru	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Geometrie v rovině a v prostoru			
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Kruh, kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic- Thaletova věta délka kružnice obsah kruhu Konstrukční úlohy Množiny všech bodů dané vlastnosti konstrukční úlohy Hranol pojem hranol povrch a objem hranolu Válec pojem povrch a objem válce Závěrečné opakování	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Matematika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Číslo a proměnná			
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	Opakování učiva 8. ročníku Lomený výraz pojem lomený výraz početní operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Podobnost podobnost věty o podobnosti trojúhelníků	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce pojem funkce lineární funkce (přímá úměrnost) kvadratická funkce nepřímá úměrnost Goniometrické funkce funkce sin, cos, tg, cotg výpočty v pravoúhlém trojúhelníku	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Geometrie v rovině a v prostoru			
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Tělesa kužel jehlan koule sít' povrch a objem Závěrečné opakování		
načrtne a sestrojí síť základních těles			
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			

5.2.2 Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Finanční gramotnost** je vyučován v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Jeho obsahem je rozvíjení finanční gramotnosti žáků ve shodě se Standardy finanční gramotnosti. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi pro jeho zapojení do aktivního života. Učí žáky hospodařit s vlastními financemi.

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová práce (pracovní listy)
- diskuse na dané téma
- hledání informací na internetu

Průřezová témata: VMEGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- dokáže se zhodnotit
- vybírá, zpracovává a používá informace

Kompetence k řešení problémů

Žák

- kriticky myslí, obhájí a zhodnotí výsledky
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umí si je obhájit
- řeší problémové úlohy z praktického života

Kompetence komunikativní

Žák

- nebojí se vystoupit před kolektivem, na veřejnosti
- dokáže porozumět různým typům textů a obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k diskusi
- uvědomuje si svoji roli ve skupině

Kompetence občanské

Žák

- rozhoduje se zodpovědně dle dané situace

Kompetence pracovní

Žák

- orientuje se v možnostech podnikání
- vhodně se motivuje pro praktický život

Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Finanční gramotnost		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Činnosti podporující pohybové učení			
- popíše význam peněz - uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení - posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétních situacích - orientuje se v platebních kartách a v cenných papírech - rozliší pojmy trh, cena zboží a inflace orientuje se při nákupu zboží - vysvětlí tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - sestaví osobní rozpočet a jednoduchý rozpočet domácnosti - orientuje se ve veřejných rozpočtech - vysvětlí význam přebytkového a schodkového rozpočtu - objasní vztah mezi příjmy, výdaji, majetkem a závazky - uvede příklady vlastnictví a jeho ochrany včetně ochrany osobního vlastnictví - orientuje se v reklamačním řádu - seznámí se s pojmem kvalita zboží	<u>Peníze, placení, cenné papíry</u> - hotovostní a bezhotovostní platby, mince a bankovky, platební karty, měna, valuty a devizy, šeky a směnky <u>Ceny – trh, nabídka a poptávka, zboží a jeho cena, stanovení ceny, inflace</u> <u>Hospodaření rodiny, rozpočet</u> - osobní, rodinný, veřejný - příjmy a výdaje domácnosti, vyrovnaný, přebytkový a schodkový rozpočet - majetek a závazky domácnosti, osobní aktiva a pasiva, životní úroveň <u>Ochrana spotřebitele</u> - práva spotřebitele, reklamační řízení, ochrana spotřebitele na finančním trhu, korupce	VMEGS – Jsme Evropané	matematika a její aplikace, výchova k občanství výchova k občanství

● vysvětlí pojem – záruční list ● uvede příklady korupčního jednání a diskutuje o jeho příčinách, důsledcích a řešení ● orientuje se v bankovníctví ● vypočítá úrok ● vysvětlí smysl a význam finančního trhu ● jmenuje finanční produkty na finančním trhu ● objasní význam spoření, pojištění a úvěru ● uzavře smlouvy na jednotlivé finanční produkty ● uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ● na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky	<u>Finanční trh</u> – peněžní ústav (banka), aktivní a pasivní operace, služby bank, spoření, investování, pojištění, půjčky (úvěry), úrok, úroková sazba, výpočet úroků, bankovní a jiné poplatky <u>Finanční produkty</u> - vklady (spoření, běžný účet, stavební spoření, penzijní připojištění, typy pojištění – životní, domácnosti a nemovitosti, úrazové, cestovní, aj.), půjčky – úvěry (hypotéka, spotřebitelský úvěr, leasing), uzavření smlouvy na každý produkt		informační a komunikační technologie, matematika a její aplikace, výchova k občanství
---	---	--	--

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, animací, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je realizován ve 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium).

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, MdV.

Výuka probíhá v počítačové učebně.

Formy a metody realizace

- skupinová vyučování
- samostatná práce
- projekce
- projekty
- soutěže

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- může využívat svých poznámek při praktických úkolech
- učí se pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Žák

- učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- je veden nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Žák

- je přizván k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních
- při vzájemné komunikaci je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Žák

- je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací je veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast:	Informatika	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Digitální technologie			
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíl člověk a pc • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Používání ovladačů Využití digitálních technologií v různých oborech Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení čar, vybarvování Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Přehrávání zvuku Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Příkazy a program Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat Technické problémy a přístupy k jejich řešení	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj - Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena	

Algoritmizace a programování			
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu	Řešení problémů krokováním Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Ovládání pomocí senzoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události		
Data, informace a modelování			
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogram, emodži Přenos na dálku, šifra Kód Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	MdV - Tvorba mediálního sdělení	Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast:	Informatika	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Informační systémy			
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Systém, struktura, prvky, vztahy		Matematika - práce s tabulkou
Algoritmizace a programování			
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program	Čtení programů Příkazy a jejich spojování, opakování příkazů	OSV – Osobnostní rozvoj - Komunikace	Český jazyk - práce s textem

• v programu najde a opraví chyby • používá opakování a rozpozná opakující se vzory • upraví program pro obdobný problém • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Programovací projekt	OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací schopnosti	
Data, informace a modelování			
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model Myšlenkové a pojmové mapy	OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita	Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast:	Informatika	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Informační systémy			
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		
Algoritmizace a programování			
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvením programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Vytvoření programu Opakování	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Data, informace a modelování			
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Zjednodušení zápisu Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika	MdV -Tvorba mediálního sdělení	Výtvarná výchova - práce s barvami

Vzdělávací oblast:	Informatika	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Sestavení a naprogramování robota Oživení robota Používání výstupních zařízení robota Používání senzorů	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita	
Data, informace a modelování			
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Myšlenkové mapy	MdV - Tvorba mediálního sdělení	
Digitální technologie			
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Instalace aplikací, aktualizace Prezentace, animace		

ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Správa souborů, struktura složek Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV - Sociální rozvoj – Komunikace OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Informatika	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Sestavení a oživení programovací desky Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory Testování, odladění, odstranění chyb Ověření algoritmu, programu		
Informační systémy			
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce Vkládání záznamu do tabulky Řazení a filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		Matematika - práce s tabulkou
Digitální technologie			
popíše, jak funguje počítač po stránce operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Operační systémy: funkce, typy, typické využití Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Komprese a formáty souborů		

Vzdělávací oblast:	Informatika	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Informatika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Algoritmizace a programování			
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Tvorba příběhu, hry, simulace Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programů Autorství a licence programů Etika programátora, programů Programovací projekt, plán jeho realizace	MdV - Tvorba mediálního sdělení OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita VDO - Občan, občanská společnost a stát	
Digitální technologie			
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Domácí a školní počítačová síť Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, cloudu Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace	MdV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

	dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		
--	--	--	--

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. dopravní výchově)

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, globálními problémy, společenskými problémy, problémy v soužití lidí

Lidé a čas – orientace v dějích a v čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody, ochrana přírody, životního prostředí

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a osvojování si bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel, uvědomování si jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí, docházení k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka a poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života.

5.4.1.1 Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět prvouka vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, žáci rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, vztahy a souvislosti. Utvářejí si prvotní ucelený obraz světa. Seznamují se s nejbližším okolím, učí se vnímat lidi, všimnout si podstatných věcí, krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Vyučuje se v 1. - 3. ročníku dvě hodiny týdně.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách, počítačové učebně, při vycházkách do přírody a do města.

Formy a metody realizace

- rozhovor, výklad, diskuze
- porovnávání, pokus, hra
- školní projekty, skupinová práce, řešení modelové situace
- kooperativní učení, problémové učení
- výuka v terénu
- exkurze

Průřezová témata: OSV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- je veden k objevování a poznávání všeho, co ho zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět

- poznává podstatu zdraví i příčin nemocí, úrazů a jejich předcházení
- je veden k orientaci ve světě informací
- je veden k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- třídí informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- je veden k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence k řešení problémů

Žák

- upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznává a ovlivňuje svou jedinečnost
- učí se pracovat s odbornou literaturou, je veden k samostatnému řešení úkolu, využívá k práci digitální technologie

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- je veden k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- prezentuje své myšlenky, klade adekvátní otázky, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých, věcně argumentuje, přispívá k diskuzi

Kompetence občanské

Žák

- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učí se hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- respektuje pravidla
- učí se orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- učí se bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

Kompetence pracovní

Žák

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používá různé materiály, nástroje a vybavení
- poznává soudobý stav a poznání technického rozvoje

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a společnosti
- získává, vyhledává a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Prvouka		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	Škola – prostředí školy, činnosti, okolí, bezpečná cesta do školy, riziková místa, pravidla chování ve škole Domov – prostředí domova	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy; Poznávání lidí	Vést žáky k uvědomění si nové pozice.
Lidé kolem nás			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy		
Lidé a čas			
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti		
Rozmanitost přírody			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Rostliny, živočichové, ohleduplné chování k přírodě	EV – Vztah člověka k prostředí	
Člověk a jeho zdraví			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o	Lidské tělo, péče o zdraví – správná výživa, pitný režim		

lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 2. ročník	
Vyučovací předmět:	Prvouka		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	Domov – orientace v místě bydliště Škola – činnosti ve škole, okolí školy, riziková místa a situace		
Lidé kolem nás			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Zaměstnání Rodina – život a funkce rodiny, role členů rodiny Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Soužití lidí – mezilidské vztahy. komunikace, interakce v digitálním prostředí	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
Lidé a čas			
časové údaje při řešení různých situací využívá v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Orientace v čase, časový řád – kalendář, roční období, části dne, měření času s využitím digitálních technologií Současnost a minulost v našem životě – bydlení, proměny způsobu života		

Rozmanitost přírody			
roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Člověk a jeho zdraví			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim Přivolání pomoci v případě ohrožení – čísla tísňového volání Osobní bezpečí – předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích	OSV - Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Prvouka		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Místo, kde žijeme			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Město, obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť Region, naše vlast Okolní krajina – orientační body, světové strany, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí		
Lidé kolem nás			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, příbuzenské a mezigenerační vztahy, pravidla pro soužití ve škole, v rodině i při interakci v digitálním světě Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, pravidla při práci s digitálními technologiemi	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace	

Lidé a čas			
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj, regionální památky a péče o ně		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace Proměny způsobu života, průběh lidského života		
Rozmanitost přírody			
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny, houby, živočichové – znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Životní podmínky Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání a měření		
Člověk a jeho zdraví			
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Bezpečné chování v rizikovém prostředí, zásady zdravé práce s digitálními technologiemi	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události a rizika s nimi spojená – postup v případě ohrožení		

5.4.1.2 Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách týdně. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů. V přírodovědě se realizují 2 okruhy - Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách s využitím projektorů, tabletů, notebooků či smartphonů nebo při vycházkách do přírody a do města.

Formy a metody realizace

- rozhovor, výklad, diskuze
- samostatná práce, sběr informací
- porovnávání, pokus, beseda, hra
- kooperativní učení, problémové učení
- školní projekty, skupinová práce, výuka v terénu
- exkurze

Průřezová témata: OSV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- získává informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- učí se používat vhodné učební pomůcky a využívat encyklopedie, odbornou literaturu a digitální technologie

Kompetence k řešení problémů

Žák

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
- učí se docházet k objevům, řešením a závěrům sám

Kompetence komunikativní

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Žák

- učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

- je veden k ohleduplnému vztahu k přírodě, k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žák

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla
- pozoruje, manipuluje a experimentuje
- užívá pomůcky, vybavení, techniku správným a bezpečným způsobem

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data a informace
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na své tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Přírodověda		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Rozmanitost přírody			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - popíše činnost člověka a jeho vztah k přírodě - pozoruje změny přírody zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - zařadí živé organismy do přírodních společenství založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - naplánuje postup pokusu - stanoví hypotézu - provede vlastní pokus - vyhodnotí výsledek pokusu a jev vysvětlí	Voda a vzduch – význam pro život Nerosty a horniny, půda - vznik a význam půdy Rovnováha v přírodě – vzájemné vztahy mezi organismy, potravní řetězec Rostliny, houby a živočichové – životní potřeby a projevy, stavba těla, význam v přírodě, základní společenstva Pozorování s využitím digitálních technologií Látky a jejich vlastnosti Zaznamenání výsledků pokusu s využitím digitálních technologií	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Ekosystémy	

Člověk a jeho zdraví			
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • chová se dle pravidel silničního provozu uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • dodržuje základní hygienické návyky rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • rozezná závažnost zranění a zvolí vhodný postup • v případě potřeby dokáže provést tísňové volání • demonstruje správný postup při volání na tísňovou linku	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, zdravotní rizika při využívání digitálních technologií Osobní bezpečí – vhodná a nevhodná místa pro hru, základní pravidla silničního provozu (jako chodec/cyklista) Péče o zdraví – hygiena, prevence nemocí a úrazů Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí	IT

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 5. ročník		
Vyučovací předmět:	Přírodověda			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
Rozmanitost přírody				
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - vyjmenuje 8 planet sluneční soustavy ve správném pořadí dle vzdálenosti od Slunce - porozumí základním pohybům planety Země		Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období		
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - vyjmenuje základní podmínky života - třídí organismy dle klíčových vlastností		Rostliny, houby, živočichové – životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka, vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích Neživá příroda	EV – Základní podmínky života	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - formuluje zásady ohleduplného chování člověka k přírodě - diskutuje na téma ekologie		Rozmanitost podmínek života na Zemi – podnebí, počasí, podnebné pásy Ohleduplné chování člověka k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Člověk a jeho zdraví			
využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života popíše funkci jednotlivých soustav lidského těla	Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Lidské tělo – vývoj jedince	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - vyjmenuje negativní dopady užívání návykových látek/závislosti na život člověka - demonstruje modelovou situací vybraný způsob odmítnutí návykové látky	Návykové látky, závislosti a zdraví	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - chová se dle pravidel silničního provozu - vyvodí postup chování člověka při mimořádných modelových situacích	Osobní bezpečí – osobní bezpečí v online prostředí, vhodná a nevhodná místa pro hru, základní pravidla silničního provozu (jako chodec/cyklista) mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení; příčiny a prevence; integrovaný záchranný systém	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	

5.4.1.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda je realizován ve 4. a v 5. ročníku - 2 hod. týdně. Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách, zařazují se vycházky do přírody, do města, exkurze do muzeí, do infocentra.

Formy a metody realizace

- výklad, práce s učebnicí, práce s mapou, rozhovor, práce ve skupině, spolupráce ve dvojicích, sběr informací, prezentace digitálních učebních materiálů, školní projekty, dramatizace

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: VDO, VMEGS, MKV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává údaje a posuzuje jejich význam
- s porozuměním textu zpracuje přiměřeně dlouhé poznámky

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému

Kompetence komunikativní

Žák

- v různých zdrojích najde informace, které souvisejí s tématem

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry

Kompetence občanská

Žák

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Žák

- plní povinnosti a závazky
- s pomocí učitele plánuje dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu

Kompetence digitální

Žák

- pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě
- uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Vlastivěda		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Místo, kde žijeme			
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Okolní krajina – místní oblast, region	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Světové strany		
rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie		
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly		

Lidé kolem nás			
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, komunikace v digitálním světě, digitální identita, principy demokracie Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, zvládání vlastní emocionality, rizikové chování, předcházení konfliktům, rizikové situace v online prostředí	MkV – Princip sociálního smíru a solidarity	
Lidé a čas			
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Vlastivěda		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Místo, kde žijeme			
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
Lidé kolem nás			
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, ochrana osobních údajů, digitální stopa Vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek, autorská práva Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	VDO – Formy participace občanů v politickém životě MkV – Lidské vztahy	

Lidé a čas			
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy	Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroj pro pochopení minulosti	Regionální památky	MkV - Kulturní difference	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu život		

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis je zaměřeno na:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, pochopení jejich souvislostí
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- chápání nerovnoměrnosti historického vývoje, rozlišování mýtů a skutečnosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjádření vlastních myšlenek, k zaujímání a obhajování vlastních postojů

Místo realizace

- výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách informatiky, knihovně, ve SMART učebnách

Formy a metody realizace

- výklad
- práce s učebnicí, historickými mapami
- práce s vhodnými historickými dokumenty, odbornou literaturou apod.
- problémové vyučování / syntéza, analýza /
- dialogické metody
- kooperace
- samostatná řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech
- historická beletrie, slovníky, encyklopedie
- audio nahrávky, filmové dokumenty, fotografie
- PC – vyhledávání informací /internet/, kritická práce s informacemi
- návštěva historických expozic, výstav, kulturních památek, muzeí, archivů
- soutěže, projekty, vytváření vlastních prezentací
- divadelní výukové programy

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis- orientace na mapě, územní rozsah států...

Matematika, Fyzika, Přírodopis, Chemie – vědeckotechnická revoluce...

Výtvarná výchova, Hudební výchova- umělecké styly, významní umělci a jejich díla...

jazyky- významní spisovatelé a jejich díla...

Občanská výchova- člověk a společnost, stát, zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

Tělesná výchova- řecká kultura a princip tělesného a duševního rozvoje, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, Mkv, EV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí klíčové informace
- orientuje se v historických souvislostech
- formuluje vlastní názory, snaží se o argumentaci

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- kriticky hodnotí informace
- volí vhodné způsoby řešení
- dovede se samostatně rozhodovat
- je schopen obhájit zvolenou variantu řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory logicky, výstižně a kultivovaně
- naslouchá druhým a vhodně na jejich projevy reaguje
- zapojuje se do diskuse

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- chápe nutnost efektivně pracovat v týmu, spolupracuje s ostatními

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- respektuje přesvědčení druhých lidí, snaží se vcítit do jejich situace
- odmítá fyzické a psychické násilí
- respektuje a cítí potřebu chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienu práce
- uvědomuje si svoji zodpovědnost při plnění společných úkolů
- dodržuje vymezená kritéria, plní povinnosti a zadané úkoly
- využívá znalostí získaných ve škole v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Dějepis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Člověk v dějinách			
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Úvod do učiva – historie, význam zkoumání dějin		
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Získávání informací o dějinách Historické prameny		
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu rozlišuje pojmy: rok, století, před naším letopočtem, našeho letopočtu	Měření a zaznamenávání času Časová osa Historická mapa		
Počátky lidské společnosti			
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu seznámí se se způsobem života jednotlivých vývojových typů člověka	Jak vznikl člověk Starší doba kamenná - způsob života - počátky umění Mladší doba kamenná - počátky zemědělství - doba kovů - nejstarší řemesla - počátky obchodu Naše země v období pravěku - archeologické kultury - Keltové	OSV - Sociální rozvoj – Komunikace; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice EV - Základní podmínky života	
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
uvede příklady archeologických kultur na našem území			
uvede příklady archeologických kultur na našem území			

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • seznámí se s podstatou společenského uspořádání, s projevy náboženských představ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • dokáže porovnat rozdíly mezi barbarskými civilizacemi a světem antiky	Nejstarší státy • Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, Palestina, Fénicie Řecko • počátky řecké civilizace • městské státy, Sparta, Athény • archaické a klasické období • Makedonie, Alexandr Veliký • helénská kultura Řím • království, republika, císařství • počátky křesťanství • kultura a vzdělanost • rozpad římské říše	EV – Ekosystémy; Základní podmínky života VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Občan, občanská společnost a stát MkV – Lidské vztahy	

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Dějepis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Křesťanství a středověká Evropa			
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti uvede příklady románské a gotické kultury vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Raný středověk - vytváření středověké Evropy - upevňování křesťanství - byzantská říše - arabská říše, islám - franská říše - Vikingové První státní celky v Evropě První státní útvary na našem území - Slované - Velká Morava - Vznik českého státu, první Přemyslovci Křížové výpravy Katolická církev, církevní a světská moc Vrcholný středověk - středověká města - struktura středověké společnosti - poslední Přemyslovci - Lucemburkové, Kare IV. - kultura románská, gotická	VMEGS – Jsme Evropané EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

vyhledá informace o politických snahách Jiřího z Poděbrad	Husitství - česká společnost v době předhusitské - Jan Hus - husitské války - český stát za vlády Jiřího z Poděbrad	VMEGS – Jsme Evropané	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky vysvětlí znovobjevení antického ideálu člověka - seznámí se s projevy a osobnostmi humanismu a renesance vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - seznámí se s náboženskou situací v Evropě a nově vzniklými církvemi	Zámořské objevy - objevitelé - dobyvatelé Renesance a humanismus Reformace a reformátoři Nástup Habsburků, vznik habsburské monarchie	VMEGS – Jsme Evropané MkV – Kulturní difference; Etnický původ	

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Dějepis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • hodnotí přínos reforem • uvědomí si význam boje za svobodu v USA	Evropa a český stát v 16. století Stavovské povstání Třicetiletá válka Baroko, barokní kultura a společnost České baroko Absolutistické monarchie • Francie Ludvíka XIV. • Anglická revoluce • Rusko Petra Velikého Osvícenství, rozvoj vzdělanosti Osvícenský absolutismus • reformy Marie Terezie, Josefa II. Válka za nezávislost, vznik USA	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Modernizace společnosti			
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě • zhodnotí myšlenky Deklarace lidských a občanských práv	Francouzská revoluce Napoleon Bonaparte Napoleonské války	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

- popíše uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - za pomoci mapy vyhledá hlavní prům. centra - uvede některé vynálezy a vynálezy porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - chápe pojem kolonie, koloniální říše - na mapě ukáže nejvýznamnější kolonie a koloniální mocnosti - chápe pojem rasismus v historickém kontextu na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy - seznámí se se základními politickými proudy, a hlavními představiteli českého politického života	Evropa po napoleonských válkách Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, sociální otázka Národní obrození v Evropě České národní obrození a utváření novodobého českého národa Revoluční rok 1848/49 v Evropě Revoluční rok 1848/49 v Čechách Viktoriánská Anglie Občanská válka v USA Sjednocení Německa Modernizace Ruska a Japonska Kolonie, kolonialismus, koloniální velmoci České země ve 2. polovině 19. stol. - Habsburská monarchie - Vznik Rakousko-Uherska - Česká politika v rámci R-U Vědeckotechnická revoluce v Evropě a v našich zemích Moderní technické vynálezy a jejich využití Rozvoj podnikání, změny v charakteru výroby, sociální otázka	VDO – Občan, občanská společnost a stát MkV – Etnický původ	
Moderní doba			
Rozliší příčiny a záminku války	Konflikty mezi velmocemi		

Za pomoci mapy ukáže důležitá bojiště a hlavní fronty Uvědomí si charakter a důsledky války Uvědomí si úlohu domácího a zahraničního odboje, uvede hlavní představitele		První světová válka, Politické, sociální a kulturní důsledky Rusko ve válce, ruské revoluce R-U a české země v době I. SV Vznik Československa		
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost		2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Dějepis			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Moderní doba				
učí se chápat postavení ČSR v evropských souvislostech a její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy seznámí se s novým politickým uspořádáním Evropy rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • charakterizuje vnitřní a zahraniční politiku ČSR • seznámí se s hlavními představiteli meziválečné kultury		Evropa a ČSR po I. světové válce Versailleský systém, nové uspořádání Evropy ČSR, Evropa a svět – vývoj ve 20. a 30. letech 20. století Světová hospodářská krize a její důsledky SSSR v meziválečném období, bolševická diktatura Nástup fašismu Vznik válečných ohnisek Mnichovská konference Rozbití Československa, protektorát Kultura mezi válkami	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

• uvede příčiny války, základní časové mezníky a za pomoci mapy a časové osy důležité válečné operace • vysvětlí pojem protihitlerovské koalice, její cíle a vyjmenuje její představitele na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • orientuje se v domácím a zahraničním odboji • učí se úctě k jeho účastníkům • uvědomí si politické, mocenské a ekonomické důsledky války	II. světová válka, její charakter, politické, sociální a kulturní důsledky Holokaust Situace v českých zemích za protektorátu Domácí a zahraniční odboj Porážka fašismu a bilance II. SV		
Rozdělení a integrující se svět			
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí příčiny rozporů mezi bývalými spojenci • učí se chápat změny, které nastaly v poválečném Československu v důsledku války i světového vývoje a vyústily v únorové události • objasní pojem studená válka posoudí postavení rozvojových zemí vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Uspořádání světa po skončení II. SV Mezinárodní politické změny ve světě Obnovení ČSR Únorový převrat 1948, nastolení totalitního systému Postupné začleňování ČSR do sféry vlivu SSSR Studená válka Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Rozdělení světa do vojenských bloků • NATO, VS, RVHP, EHS Vnitřní situace v zemích východního bloku Krise čl. systému, rok 1968 Normalizace, 70. a 80. léta	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (totalita) VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (Charta 77) VDO – Principy demokracie jako formy	

seznámí se s událostmi v naší republice v roce 1989, vznikem ČR a ustanovením demokratického režimu prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Pád komunistických režimů Rozklad totalitního režimu v ČSSR, sametová revoluce Rozpad Československa, 1993 vznik ČR Svět a ČR na přelomu tisíciletí	vlády a způsobu rozhodování	
--	--	------------------------------------	--

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně.

Vzdělávání je ve výchově k občanství zaměřeno na:

- rozvíjení občanského a právního vědomí žáků
- posílení smyslu jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost
- motivaci žáků k aktivní účasti na životě demokratické společnosti
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Místo realizace

- výuka probíhá ve třídách, učebnách informatiky, v knihovně, na veřejných prostranstvích mimo školu, úřadech

Formy a metody realizace

- výklad
- práce s učebnicí, odbornou literaturou
- herní aktivity
- dialogické metody
- samostatné práce
- skupinové práce
- projekty
- soutěže
- testy
- exkurze
- audio nahrávky, video, PC

Předmět výchova k občanství je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – práce s mapou (svět, Evropa, ČR), atlasem, politické systémy, mezinárodní vztahy, EU,...

Přírodopis – ekologie,...

Matematika – základní početní úkony, úroky, slovní úlohy,...

Český jazyk – ústní lidová slovesnost,...

Dějepis – historický vývoj státu, minulost, současnost, budoucnost,...

Výchova ke zdraví – zdravý životní styl

Člověk a svět práce – volba povolání, životní perspektivy

Hudební výchova, Výtvarná výchova – umělci, hymna

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává a třídí klíčové informace
- orientuje se v historických souvislostech
- formuluje vlastní názory, snaží se o argumentaci

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- kriticky hodnotí informace
- volí vhodné způsoby řešení
- dovede se samostatně rozhodovat
- je schopen obhájit zvolenou variantu řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory logicky, výstižně a kultivovaně
- naslouchá druhým a vhodně na jejich projevy reaguje
- zapojuje se do diskuse

Kompetence sociální a personální

Žák

- podílí se na příjemné atmosféře v týmu
- chápe nutnost efektivně pracovat v týmu, spolupracuje s ostatními

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- respektuje přesvědčení druhých lidí, snaží se vcítit do jejich situace
- odmítá fyzické a psychické násilí
- respektuje a cítí potřebu chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienu práce
- uvědomuje si svoji zodpovědnost při plnění společných úkolů
- dodržuje vymezená kritéria, plní povinnosti a zadané úkoly
- využívá znalostí získaných ve škole v běžné praxi

Kompetence digitální

Žák

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Výchova k občanství		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Člověk ve společnosti			
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - vysvětlí funkci rodičů a dětí z pozice sounáležitosti k rodině - uvědomí si důležitost vzdělání pro život - pochozí nutnost pravidel pro soužití lidí ve skupině uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - uvede možné konflikty v rodině, ve škole, v obci, jejich příčiny, hledá možná řešení	rodina rodinné vztahy funkce rodiny úplná a neúplná rodina vývoj člověka náhradní rodinná péče škola pravidla chování učení domov – místo, kde žijeme obec obecní zřízení státní symboly	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznávání a sebepojetí OSV - Sociální rozvoj – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy	
Člověk, stát a hospodářství			
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - popíše způsob hospodaření v rodině - umí rozhodnout, jak použít kapesné	hospodaření rodiny příjmy a výdaje		

Člověk, stát a právo			
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • zná základní lidská práva • respektuje rozdíly mezi lidmi	lidská práva ty, já práva dětí práva a povinnosti		

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Občanská výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Člověk ve společnosti			
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	sociální skupiny skupiny, v nichž žijeme vrstevníci komunikace reklama duchovní a hmotná kultura umění víra a náboženství slušné chování přírodní a kulturní bohatství	MkV – Lidské vztahy	
Člověk stát a hospodářství			
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	naše potřeby majetek a formy vlastnictví		
Člověk, stát a právo			
rozlišuje nejčastější typy a formy státu a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady	znaky státu typy a formy státu		

institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • objasní na příkladech, v čem spočívá rozdíl mezi morálkou a mravností • zaujímá tolerantní postoje k menšinám	demokracie volby začlenění do veřejného života I lidská práva a jejich ochrana rovnost a nerovnost svoboda a autorita morálka a mravnost problémy lidské nesnášenlivosti		
Mezinárodní vztahy, globální svět			
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská unie a ČR Mezinárodní organizace	VMEGS – Jsme Evropané VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Výchova k občanství		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Člověk jako jedinec			
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • uvědomuje si vývojové změny ve svém životě • vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti • vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem • dokáže vysvětlit rozdíl mezi pojmy vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání, myšlení, myšlenkové operace, paměť, pozornost, hra, práce, city • uvědomuje si chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se je minimalizovat • procvičuje různé druhy paměti • využívá poznatků při vlastním učení	osobnost – vývoj, rozvoj životní cíle a plány sebepojetí motiv vlohy a schopnosti vnímání a poznání temperament a charakter myšlení paměť a pozornost učení city		

• dokáže pojmenovat základní emoce • uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti			
Člověk ve společnosti			
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • dokáže se vyjadřovat a prosazovat formou přiměřenou situaci • zná asertivní práva a povinnosti, poznatky dokáže využívat v praxi • dokáže asertivně vyjadřovat pochvalu a objektivní kritiku a sám je dovede přijímat • učí se zvládat stresové situace • zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů • orientuje se ve svých emocích • upevňuje pravidla zdravého života • zná zásady péče o duševní i tělesné zdraví rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	agresivní jednání stres, konflikt typy chování v situaci konfliktu sociální, duševní a tělesné zdraví		
Člověk, stát a hospodářství			
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu a ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • zamýšlí se nad způsoby prodávajících při získávání zákazníků • dokáže vysvětlit podstatu fungování trhu zboží a trhu práce • uvědomuje si propojenost firem a domácností • porovnává cenu a kvalitu při nákupu zboží • uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů	výroba, obchod, služby nabídka, poptávka trh podstata fungování trhu		

Člověk, stát a právo			
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dokáže vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami - uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti - dokáže vysvětlit pojmy právní vztah, právní řád, právní odpověď - rozlišuje účastníky právních vztahů - dokáže vyhledat příslušné právní normy - uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností - zná Ústavu ČR a dokáže v ní vyhledat informace - uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu - dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat práva druhých	právní normy a předpisy důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající význam a funkce právního řádu Ústava ČR moc zákonodárná, výkonná a soudní základní práva a svobody	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Výchova k občanství		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Člověk ve společnosti			
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - zná svá práva a povinnosti v rámci obce - umí určit, na jaký úřad se může obrátit v konkrétních případech objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Člověk jako občan obce, státu, EU		
Člověk a jedinec			
posoudí vliv osobnostních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	správná volba budoucího vzdělání a povolání		
Člověk, stát a právo			
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - vysvětlí funkci a význam právního řádu v každodenním životě lidí - pochozí význam právní ochrany občanů objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	právní řád občanskoprávní vztahy vlastnictví, jeho ochrana	VDO – Občanská společnost a škola VDO - Občan, občanská společnost a stát VDO - Formy participace občanů v politickém životě	

• respektuje povinnosti vyplývající ze smluvních vztahů uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • zná svá práva a povinnosti při jednoduchých právních úkonech • ví, jaké jednoduché právní úkony může konat v závislosti na svém věku dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • uvede příklady trestní postižitelnosti • uvědomí si závažnost trestních činů nezletilých rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů • zná rozdíly mezi správním řízením, občanským soudním řízením, trestním soudním řízením rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestní čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	právní vědomí smlouvy odpovědnost za škodu právní ochrana přestupky právní řízení, soudní řízení trestní právo, děti a paragrafy	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Člověk, stát a hospodářství			
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • pochopí funkci peněz a uvede různé formy placení	povolání, zaměstnání, brigáda volba povolání zákoník práce národní hospodářství státní rozpočet sociální síť – dávky a příspěvky peněžní ústavy	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • objasní podstatu tržního hospodářství a jeho fungování – nabídka, poptávka, zisk rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu • uvědomí si, k jakým účelům potřebuje stát peníze, z čeho potřebné prostředky získává • pochopí význam daně jako hlavního zdroje příjmu státu • zná základní dávky a příspěvky, které poskytuje stát • ví, na jaký úřad se obrátit o pomoc v případě potřeby dávky nebo příspěvku rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • rozumí pojmům fyzická a právnická osoba • popíše, jak se představuje podnikání • vysvětlí, kdo je živnostník	právní subjekty podnikání		
--	----------------------------------	--	--

Mezinárodní vztahy, globální svět			
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	problémy současného světa životní prostředí přírodní katastrofy problém přelidnění terorismus	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **Fyzika** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty
- výuka a procvičování pomocí IT technologií
- pomůcky pro výuku: učebnice, odborná literatura, encyklopedie, fotografie, výukové programy, PC, Smart Board, video

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie

Přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor

Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- používá odbornou terminologii
- samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace
- nalézá souvislosti mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje s ostatními žáky, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině při řešení problémů
- respektuje různá hlediska, v případě potřeby pomáhá ostatním

Kompetence občanské

Žák

- chápe základní ekologické souvislosti, rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje pravidla bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

Žák

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a rizika jejich využívání

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Fyzika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Látky a tělesa			
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí, charakterizující látky a tělesa - rozliší na příkladech pojmy „těleso“ a „látka“ - posoudí jejich rozdělení - charakterizuje molekulu jako částici tvořenou ze dvou či více atomů - charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a porozumí jevům (např. difúzi), které jej potvrzují - dokáže změřit sílu siloměrem - určí pomocí olovnice svislý směr - charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa - porozumí pojmům „elektrování“, „elektrické pole“ a „elektrická síla“ - uvede složení atomu, druhy elektrických nábojů, el. síly, částicové složení atomu, kladný a záporný iont - uvede druhy magnetických pólů u magnetu - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu - dokáže graficky znázornit indukční čáry magnetu - vysvětlí pojem „magnetizace“ - zjistí zda na těleso působí magnetická síla	Vlastnosti látek a těles Stavba látek Měření síly, gravitace Elektrické vlastnosti látek Magnetické vlastnosti látek		

• charakterizuje magnetické pole Země změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny • porozumí pojmu „fyzikální veličina“ • dokáže vyjadřovat výsledek měření číselnou hodnotou a jednotkou u těchto veličin: délka hmotnost objem hustota čas teplota využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů, předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • umí aplikovat vztah pro výpočet hustoty látky • experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu • dokáže rozhodnout, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší • této znalosti využívá při řešení problémů a úloh z praxe	Fyzikální veličiny, jednotky, měřidla, využití Fyzikální veličiny, jednotky, měřidla, využití	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Elektromagnetické a světelné děje			
rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností, sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • dokáže rozlišit (i pokusně) vodič a izolant • sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu a pojmenuje jeho části • pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud • uvede hlavní jednotku elektrického napětí (V)	Elektrický obvod Elektrický proud	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

• uvede hlavní jednotku elektrického proudu (A) • dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem • ověří existenci magnetického pole a druhy magnetických pólů u cívky s proudem • vysvětlí funkci elektromagnetu a jeho využití v praxi • sestaví rozvětvený elektrický obvod	Magnetické pole elektrického proudu		
	Rozvětvený elektrický obvod		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Fyzika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Pohyb těles; Síly			
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - rozhodne, zda je dané těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - určí z grafu k danému času dráhu a naopak změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Pohyb tělesa Pohyb a klid tělesa Dráha a čas Rychlost rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu Síla Skládání sil Těžiště tělesa Newtonovy pohybové zákony Otáčivé účinky síly	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • rozeznává jednotlivé druhy sil • umí použít vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa • znázorní sílu orientovanou úsečkou • určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese • využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a kladkách pro vysvětlení praktických situací • užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí	Páka Kladka Deformační účinky síly Tlak		
Mechanické vlastnosti tekutin			
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení • vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah pro jeho výpočet k řešení problémů a úloh • objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci • porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet, nebo zda bude plovat na hladině	Mechanické vlastnosti kapalin Mechanické vlastnosti plynů		

- vysvětlí vznik atmosférického tlaku - pochozí princip činností, které jsou založeny na vytvoření podtlaku a přetlaku			
Elektromagnetické a světelné děje			
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - rozliší pokusně spojku a rozptylku - dokáže popsat, jak se využívají optické přístroje v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - seznámí se s rozkladem bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	Světelné jevy Odraz světla Lom světla Optické čočky Rozklad světla		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Fyzika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Energie			
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa, využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - umí určit, zda těleso koná práci - při řešení fyzikálních úloh užívá vztah $W= F.s$ - rozumí pojmu výkon, vyjadřuje jej jako podíl práce a času	Práce, energie, teplo Práce Výkon		
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - charakterizuje oba druhy energie, chápe jejich vzájemnou přeměnu - v jednoduchých případech určí změnu polohové a pohybové energie - porovnává pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná některé formy tepelné výměny v přírodě a praktickém životě	Pohybová energie Polohová energie Vnitřní energie tělesa Tepelná výměna		
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem chápe pojem teplo a rozdíl mezi veličinami teplo a teplota	Teplo		

• umí vysvětlit význam měrné tepelné kapacity • určí množství tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně • charakterizuje jednotlivé skupenské přeměny a uvádí příklady z praxe (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace)	Změny skupenství		
Elektromagnetické a světelné děje			
• rozumí pojmům atom, iont, proton, elektron, neutron, elektrický náboj, • experimentálně ověří, zda na těleso působí el. síla a zda v jeho okolí existuje el. pole sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, změří elektrický proud a napětí • stanoví podmínky, za kterých obvodem prochází el. proud • rozlišuje vodiče a izolanty • definuje el. proud a el. napětí • objasní účinky el. proudu • sestaví jednoduchý a rozvětvený el. obvod podle schématu a změří v něm el. proud a napětí • dodržuje pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • chápe význam Ohmova zákona • při řešení úloh z praxe užívá matematické vyjádření Ohmova zákona	Elektrické jevy Elektrický náboj Elektrické pole Elektrický proud Elektrické napětí Elektrický odpor		

- rozlišuje zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe, umí určit výsledný odpor - s porozuměním užívá pojmy výkon el. proudu, příkon el. spotřebiče, el. práce a umí vypočítat jejich velikost	Elektrická práce Výkon elektrického proudu		
Zvukové děje			
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - charakterizuje zdroj zvuku jako chvějící se těleso - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - rozumí pojmům výška tónu a hlasitost zvuku - chápe odraz zvuku a objasní vznik ozvěny	Zvukové jevy Zdroj zvuku Šíření zvuku Odraz zvuku	EV – Vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Fyzika		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Elektromagnetické děje			
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, rozliší stejnosměrný proud od střídavého • ověří existenci magnetického pole, uvede druhy magnetických pólů u magnetu a cívky s proudem • objasní podstatu a funkci stejnosměrného elektromotoru • objasní podstatu elektromagnetické indukce • charakterizuje střídavý proud, jeho periodu a frekvenci • charakterizuje efektivní proud (napětí) jako proud (napětí) zjištěný ampérmetrem (voltmetrem) určeným pro měření střídavého proudu (napětí) • objasní podstatu a funkci transformátoru při řešení problémů a úloh • seznámí se s rozvodnou el. soustavou zapojí správně polovodičovou diodu • pochopí podstatu PN přechodu, funkci polovodičové diody a její zapojení v závěrném a propustném směru	Elektromagnetické jevy cívka s proudem v magnet. poli elektromagnetická indukce transformátor rozvod elektrické energie Polovodiče vedení elektrického proudu v polovodičích polovodičová dioda		

Energie			
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - vysvětlí štěpení atomového jádra - rozumí pojmu řetězová reakce - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus - chápe princip činnosti jaderného reaktoru	Jaderná energie Jaderná reakce Radioaktivita Řetězová reakce Jaderná elektrárna	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Vesmír			
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - seznámí se s využitím umělých družic - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - stručně charakterizuje hvězdy a galaxie - seznámí se s teorií o vzniku vesmíru	Vesmír orientace na obloze umělé družice sluneční soustava hvězdy galaxie vznik vesmíru	MdV – Vnímání autora mediálních sdělení	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **Chemie** se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- osvojení základních chemických pojmů, odborné terminologie, práce s odbornou a populárně naučnou literaturou
- propojení chemické teorie a praxe v běžném životě
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi
- podpora logického uvažování
- poznávání přírody

Průřezová témata: OSV, EV, MdV.

Doporučené metody a formy výuky, doporučené pomůcky

a) metody a formy:

motivační metody: rozhovory, vyprávění, demonstrace, diskuse

fixační metody: procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací, nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů

expoziční metody: pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis, hry, simulace chemických jevů a procesů

formy práce: kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, skupinová práce, frontální výuka, exkurze, práce s digitální technikou, laboratorní práce

Pomůcky pro výuku:

učebnice, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, fotografie, obrazy, video, PC, promítací projektor, tabule SMART, laboratorní technika

Místa pro výuku: učebna chemie, laboratoř chemie, PC učebna

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- správně používá odbornou terminologii
- umí samostatně pozorovat a porovnávat získané informace, hledá souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně popř. s pomocí řeší problémy
- aplikuje poznatky v praktickém životě

Kompetence komunikativní

Žák

- osvojuje si kultivovaný ústní i písemný projev
- naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuze, vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektuje názory ostatních, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s chemickými látkami a laboratorní technikou
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Chemie		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost (na základě piktogramů posoudí nebezpečnost látky) posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí zná zásady bezpečné práce v laboratoři, dovede poskytnout a přivolat první pomoc při úrazech	bezpečnost práce, nebezpečné látky laboratorní práce	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace	
Směsi			
rozliší pojmy látka a těleso určí společné a rozdílné vlastnosti látek rozlišuje směsi a chemické látky rozlišuje směsi různorodé a stejnorodé vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení	látky a tělesa vlastnosti látek směsi různorodé a stejnorodé roztoky hmotnostní zlomek faktory ovlivňující rozpouštění (vliv teploty, míchání, zvětšením plochy rozpuštěné látky) oddělování složek směsí	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	F – látky a tělesa (6.roč.) M – zlomky, procenta

uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede složení vzduchu uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	voda a vzduch – nejběžnější směsi - druhy vod - složení vzduchu - znečištění – prevence, opatření, likvidace znečištění	EV – Základní podmínky života EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	
Částicové složení látek a chemické prvky			
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech vysvětlí rozdíl mezi prvkem, molekulou a sloučeninou orientuje se v periodické soustavě chemických prvků používá značky a české názvy vybraných prvků rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti určí druh chemické vazby určí oxidační čísla atomů prvků v jednoduchých anorganických sloučeninách (molekulách) dokáže vytvořit název a vzorec jednoduchých anorganických sloučenin	atom a jeho složení (jádro, obal, proton, neutron, elektron), iont, molekula molekula, sloučenina, prvek periodická soustava prvků – značky, názvy, protonové číslo, periody, skupiny vlastnosti kovů a nekovů chemická vazba – základní typy oxidační číslo názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	F – atom a jeho složení, molekula, sloučenina, iont (6. roč.) F - vodivost

Chemické reakce			
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí	chemické rovnice		
přečte chemické rovnice			
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující průběh chemických reakcí		
Anorganické sloučeniny			
uvede názvy a vzorce vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a soli	oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví		
na základě názvu a vzorce rozliší, které látky jsou soli			
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a	oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli vlastnosti a použití	EV – Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		EV – Základní podmínky života	
vysvětlí vznik kyselých dešťů	vliv na životní prostředí kyselé deště – vznik a opatření	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet			
orientuje se na stupnici pH změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	kyselost a zásaditost roztoků		
obecně zapíše reaktanty a produkty neutralizace uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	neutralizace		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Chemie		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- dokáže vytvořit název a vzorec jednoduchých anorganických sloučenin - zvládá základní výpočty (hmotnostní zlomek)	Opakování názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin výpočty - hmotnostní zlomek		
Chemické reakce			
rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce přečte chemické rovnice s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání určí v zápisu jednoduchých chemických reakcí oxidaci a redukci pomocí oxidačních čísel orientuje se ve výrobě a zpracování železa uvede způsoby využití elektrolýzy v praxi vysvětlí princip koroze a navrhne způsob ochrany	zákon zachování hmotnosti chemické rovnice látkové množství molární hmotnost sloučeniny výpočty z chemických rovnic klasifikace chemických reakcí - slučování - neutralizace - reakce exotermní a endotermní - redoxní reakce - oxidace, redukce získávání kovů z rud (výroba železa, oceli) využití elektrolýzy v praxi koroze	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př - nerosty

Organické sloučeniny			
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší nejjednodušší uhlovodíky uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití rozliší vybrané deriváty uhlovodíků uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	paliva - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, alkenů, alkynů a arenů - deriváty uhlovodíků - základní skupiny derivátů uhlovodíků (halogenderiváty, alkoholy a fenoly, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, estery) - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin přírodní látky - sacharidy, fotosyntéza - tuky - bílkoviny - biokatalyzátory - vitamíny, enzymy - zdroje, vlastnosti a funkce bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	MdV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Př – horniny Př - základní podmínky pro život Př, VZ – výživa

Chemie a společnost			
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR - chemické výrobky chemie a životní prostředí chemie v životě člověka		
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- plasty a syntetická vlákna - v zemědělství - ve zdravotnictví - v domácnosti - v potravinářství	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Osobní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
vyhledá potřebné údaje v různých zdrojích informací a využije je při řešení problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem		MdV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti		

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **Přírodopis** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. dvě hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- hlubší porozumění přírodním faktům
- poznávání přírody
- podporu vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- schopnost aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- pochopení podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznámení žáka se stavbou živých organismů

Průřezová témata: OSV, MkV, EV, MdV.

Doporučené metody a formy výuky, doporučené pomůcky

a) metody a formy:

- motivační metody - rozhovor, výklad, demonstrace, diskuse
- fixační metody - procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací, nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- expoziční metody - porovnávání, pokus, posuzování, popis, beseda, hra, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce - kooperativní učení, problémové učení, školní projekty, skupinové práce, terénní výuka, pozorování v terénu, přírodopisná cvičení, exkurze, práce s digitální technikou, frontální výuka

b) pomůcky pro výuku:

- učebnice, odborná literatura, časopisy, atlasy, klíče, encyklopedie, fotografie, obrazy, PC, promítací projektor, tabule SMART, mikroskop, lupa

Klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- správně používá odbornou terminologii
- umí samostatně pozorovat a porovnávat získané informace, hledá souvislosti
- vytváří si komplexní pohled na přírodní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy
- kriticky myslí, je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák

- si osvojí kultivovaný ústní i písemný projev
- naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse, vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektuje názory ostatních, oceňuje zkušenosti druhých lidí

Kompetence občanské

Žák

- dodržuje pravidla slušného chování
- chápe práva a povinnosti v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s přírodninami
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívá získaných znalostí a zkušeností při dalším vzdělávání i v běžném životě

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení a při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Přírodopis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Obecná biologie a genetika			
rozliší, čím se zabývají vybrané biologické vědy	Biologické vědy	EV - Základní podmínky života	CH - voda, vzduch (8. r.)
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Základní podmínky a projevy života		
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Buňka Rostlinná, živočišná, bakteriální buňka a jejich organely		
rozliší organismus nebuněčný, jednobuněčný a mnohobuněčný	Jednobuněčný a mnohobuněčný organismus		
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Systém třídění organismů Rod a druh		
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie - význam a využití		
Biologie hub			
popíše tělo houby s plodnicí	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi	EV - Ekosystémy	VZ - 1. pomoc
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- stavba - zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		
používá atlasy při rozpoznávání hub	- naši nejdůležitější zástupci hub		

vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků vysvětlí pojem symbióza	Parazit, rozkladač, symbióza (mykorhiza) Lišejníky, symbióza	EV - Základní podmínky života	
Biologie rostlin			
uvede význam řas v přírodě uvede příklady vybraných zástupců	Řasy a rostlinám podobné organismy - význam řas přírodě - zástupci řas	EV - Ekosystémy	
Biologie živočichů			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje porovná jednotlivé skupiny živočichů určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Jednobuněční (prvoci) Mnohobuněční - bezobratlí Žahavci Ploštěnci, Hlístice Měkkýši - plži, mlži, hlavonožci Kroužkovci - mnohoštětinatci, opaskovci Členovci - klepítkatci - korýši - stonožkovci - šestinoží - hmyz	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace	
Praktické poznávání přírody			
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Mikroskopování Pozorování lupou Preparace Sběr	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Přírodopis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Biologie živočichů			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Mnohobuněční živočichové - Strunatci : paryby ryby obojživelníci plazi ptáci savci - stavba těla, orgánové soustavy, orgány - rozšíření, význam a ochrana živočichů - významné druhy - projevy chování živočichů	EV - Ekosystémy - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Biologie rostlin			
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání	EV- Základní podmínky života	

vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- růst a vývoj - rozmnožování Systém rostlin: - mechorosty, kaprad'orosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny - poznávání a zařazování daných zástupců - využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	EV - Základní podmínky života; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Praktické poznávání přírody			
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	pozorování lupou a mikroskopem sběr preparace	OSV - Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace	

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Přírodopis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Biologie člověka			
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy vysvětlí, jak tělo získává živiny a energii popíše pomocí obrázku činnost dýchací soustavy zná funkce jednotlivých složek krve objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Fylogeneze člověka, lidské rasy Anatomie a fyziologie - tkáňe, orgány, orgánové soustavy - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - tělní tekutiny - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací, trávicí - vylučovací - rozmnožovací - endokrinní, nervová, smyslová Ontogeneze člověka Nemoci, poranění a život ohrožující stavy První pomoc	MkV - Etnický původ (rasy, rasismus) MkV - Lidské vztahy (dárcovství krve) EV - Základní podmínky života (čistota ovzduší) OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Psychohygiena; Sebepoznání a sebepojetí EV - Vztah člověka k prostředí	D - fylogeneze člověka Z - lidské rasy F - akustika (sluch), optika (zrak) TV - význam pohybu pro zdraví VZ - výživa, sexuální výchova CH - cukry, tuky bílkoviny (9. r.) - vzduch (8.r.) VZ - první pomoc

Obecná biologie a genetika			
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Rostlinná, živočišná, bakteriální buňka	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	CH - nukleové kyseliny (9. ročník)
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Rozmnožování		
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Přírodopis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Neživá příroda			
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Země - vznik a stavba Mineralogie, Petrologie - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění - praktický význam a využití zástupců Geologie - vnitřní a vnější geologické děje - příčiny a důsledky Pedologie - složení, vlastnosti a význam půdy - hospodářský význam pro společnost Paleontologie - vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku a ochrana před nimi - podnebí a počasí ve vztahu k životu	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Základní podmínky života (půda) MdV - Vnímání autora mediálních sdělení EV – Ekosystémy; Základní podmínky života - ovzduší	Ch - názvy prvků, názvosloví sloučenin

Základy ekologie			
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ekologie - vzájemné vztahy mezi organismy - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - přirozené a umělé ekosystémy - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení	EV - Základní podmínky života; Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Sociální rozvoj - Komunikace OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **Zeměpis** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. dvě hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- charakteristiku různých území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí
- studium vztahů mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny
- orientaci žáků v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV, EV, MdV.

Formy a metody realizace, doporučené pomůcky

motivační metody: rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuse, debata

fixační metoda: procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací

expoziční metoda: pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis, hry, imitace, simulace přírodních jevů a procesů

formy práce: kooperativní učení, školní projekty, problémové učení, terénní výuka, zem.cvičení, pozorování v terénu, exkurze

pomůcky pro výuku zeměpisu:

mapa, atlas, glóbus, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, fotografie, dalekohled, GPS, telurium, kompas, buzola, jízdní řády, teploměr, tabule Smart Board, PC, aj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- vyhledává, sbírá, zpracovává geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích na internetu, v televizi, knihách, časopisech, apod.
- hledá řešení otázek a odpovědí
- samostatně zhodnotí a formuluje patřičné závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák

- klade otázky a objevuje problémy s tím související, ověřuje správnost řešení problémů, odpovídá na geografické otázky
- diskutuje o lokálních, regionálních a globálních problémech přírodní a společenské sféry a usilují o vhodné způsoby řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se výslovnosti zeměpisných názvů v cizích jazycích
- vyjadřuje své myšlenky a názory v logických postupných krocích

Kompetence sociální a personální

Žák

- přijímá svou roli a ztotožňuje se s ní, spolupracuje při skupinové práci, vytváří si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímá, diskutuje a usměrňuje názory druhých
- chápe potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Žák

- uplatňuje osvojené dovednosti i vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě
- poznává tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech a oblastech

Kompetence pracovní

Žák

- uplatňuje osvojené vědomosti ve svém profesním životě

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Zeměpis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Přírodní obraz Země			
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	vesmír a hvězdy Slunce a sluneční soustava	EV – Základní podmínky života	
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar a rozměry Země pohyby Země Měsíc	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	globus a mapa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	měřítko, druhy a obsah map		
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozezná hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	určování zeměpisné polohy čas na zeměkouli výškopis a polohopis		
vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a			

hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
Přírodní obraz Země			
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	litosféra – stavba Země, dno oceánu, vznik pohoří, zemětřesení a sopeč. Čin. atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře hydrosféra – vodstvo na pevnině, oceánská voda, podpovrchová voda pedosféra – složení půdy, půdní typy, půdní druhy, význam půdy biosféra – tropické lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické rostlinstvo, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu a tajgy, tundry, polární oblasti, výškové stupně rostlinstva, život v oceánech, ohrožená příroda vnitřní a vnější činitelé - zvětrávání	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Společenské a hospodářské prostředí			
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Obyvatelstvo na Zemi Hospodářství na Zemi	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Geografická vycházka – určování světových stran		

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Zeměpis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Regiony světa			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Afrika Amerika Asie Austrálie a Oceánie Arktida a Antarktida - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, obyvatelstvo, nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, regiony Tichý oceán Atlantský oceán Indický oceán Severní ledový oceán	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MkV – Kulturní difference EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Zeměpis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Regiony světa			
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Evropa - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, obyvatelstvo, nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, doprava, služby, Evropská unie - regiony Evropy	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VMEGS – Jsme Evropané EV – Vztah člověka k prostředí MkV – Kultikulturalita MkV – Princip sociálního smíru a solidarity MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Česká republika			
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Česká republika - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo - příroda a její ochrana - obyvatelstvo	VMEGS – Jsme Evropané EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí	

hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- hospodářství, zemědělství, nerostné suroviny, průmysl, doprava, služby - kraje České republiky	MkV – Etnický původ VDO – Oobčan, občanská společnost a stát VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Zeměpis		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Společenské a hospodářské prostředí			
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	politický zeměpis - státy, státní zřízení, způsob vlády - stupeň rozvoje států světa - ohniska neklidu - politické a vojenské organizace obyvatelstvo světa - rozmístění a pohyb obyvatelstva na Zemi - národy, jazyky, náboženství, rasy - města a vesnice světové hospodářství - globalizace - zemědělství - průmysl a jeho rozdělení, nerostné suroviny doprava služby a cestovní ruch	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO – Formy participace občanů v politickém životě MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti MkV – Kulturní difference MkV – Etnický původ MkV – Multikulturalita EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	

Životní prostředí			
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	globální změny klimatu biodiverzita – rozmanitost živé přírody	EV – Ekosystémy EV – Základní podmínky života EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Vztah člověka k prostředí	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	přírodní katastrofy	OSV – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je realizován v 1. – 5. ročníku ZŠ 1 vyučovací hodinou týdně. Vzdělávací obor HV je zástupcem oblasti **Umění a kultura**, je organizován v učebně hudební výchovy nebo ve třídě s využitím interaktivní učebnice a tabule, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace prostřednictvím:

vokálních činností – obsahem je práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluvního projevu, posilování správných pěveckých návyků, práce s hudebním rytmem, intonací, vokální improvizací a záznamem vokální hudby

instrumentálních činností – obsahem je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci, rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace

hudebně pohybových činností – obsahem je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest, taktování, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru

poslechové činnosti – obsahem je aktivní vnímání znějící hudby, poznávání hudby ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, hudební formy, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, interpretace hudby.

Místo realizace

- výuka probíhá v kmenových třídách nebo odborné učebně HV

Formy a metody realizace

- koncert, kulturní program, portfolio, říkanka, kvíz, hádanka, soutěž
- pohybová aktivita, projekt, plakát, referát, diskuze
- skupinová práce, práce ve dvojicích
- využití digitálních technologií, interaktivní tabule a učebnice, hudebních nástrojů

Průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- operuje s věkově adekvátními učebními strategiemi, užívá různé formy práce
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, vyhledává a třídí informace k učební látce
- porovnává a hodnotí svůj pokrok v učebním procesu
- aktivně se zapojuje do přípravy na další hodinu
- poznává smysl a cíl učení, získává pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- řeší problémovou situaci, vyhledává informace, pracuje ve skupině, pracuje na projektu, navrhuje řešení, hodnotí svůj způsob řešení problémové situace

Kompetence komunikativní

Žák

- souvisle a logicky formuluje své myšlenky, naslouchá promluvě jiných a vyjádří svůj názor
- adekvátně reaguje na dotazy a názory jiných, využívá informační prostředky pro svoji práci a ke komunikaci s okolím

Kompetence pracovní

Žák

- využívá znalosti z jiných předmětů, odhadne své místo ve skupinové práci
- orientuje se v aktivitách potřebných k získání vědomostí, plní si své povinnosti
- zvládá změnu pracovního prostředí nebo podmínek při plnění úkolu
- vyhledává učební pomůcky a volí učební strategie

Kompetence občanská

Žák

- akceptuje pravidla zadané aktivity
- akceptuje hodnocení učitele i spolužáků
- řeší adekvátně aktuální problém, poskytuje pomoc spolužákovi, respektuje názory spolužáků

Kompetence sociální a personální

Žák

- si je vědom své odpovědnosti za výsledek skupinové práce, hodnotí výsledky své práce ve skupině a diskutuje o nich
- formuluje vůči spolužákům i vůči učiteli své uspokojení z práce v hodině, vyvodí důsledky z výsledků společné práce pro svoji další práci

Učitel

- používá sociální formy práce, iniciuje párovou, skupinovou, projektovou práci a kooperativní učení

Kompetence digitální

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení
- získává a vyhledává informace
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Hudební výchova je spjata s dalšími vyučovacími předměty:

Literatura, Dějepis, Výtvarná výchova, Občanská výchova

Místo realizace

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- krátkodobé projekty

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žák

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí
- aktivně se zapojuje do hudebních aktivit
- provádí vokální, instrumentální, hudebně pohybové činnosti a využívá v nich svůj hlasový potenciál
- získává pěvecké návyky
- uplatňuje pravidla hlasové hygieny/ zejména v době mutace/
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky správně
- využívá získané vědomosti a dovednosti z předchozího ročníku
- dokáže podle svých dispozic zpívat v jednohlase, popř. dvojhase i tříhlase
- rozšiřuje si svůj hlasový rozsah
- rozvíjí vnímání poslechových skladeb
- zvládá dle svých dispozic doprovod na nástroje Orffova instrumentáře

Kompetence k řešení problémů

Žák

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá souvislosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí
- rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Žák

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice

- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Žák

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: zpívá v jednohlase - při zpěvu správně dýchá a dbá na správné držení těla - zřetelně vyslovuje, lehce nasazuje a uvolněně tvoří tón rytmizuje jednoduché texty využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře - vytleskává rytmus podle vzoru - doprovází zpěv hrou na tělo - využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodu písní reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, rytmus a směr melodie - dbá na správné držení těla při tanečním pohybu - doprovází pohybem zpěv i znějící hudbu - orientuje se v prostoru při tanečním pohybu rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální a instrumentální - dokáže slovně vyjádřit náladu znějící hudby	Vokální činnosti: pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, hlasová hygiena) intonace (hudební hry) Instrumentální činnosti: rytmizace, rytmický doprovod, hudební hry Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem orientace v prostoru, utváření pohybové paměti, pohybové hry Poslechové činnosti: zvuk a tón, pohyb melodie lidský hlas a hudební nástroj	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita MkV – Kulturní diference	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 2. ročník		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
zpívá v jednohlase - zpívá ve správném tempu - sleduje notový zápis písně a pozná melodii stoupavou a klesavou rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodné hře - doprovází zpěv hrou na tělo - využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodu písní reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, rytmus a směr melodie - doprovází pohybem zpěv i znějící hudbu - orientuje se v prostoru při tanečním pohybu rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - dokáže slovně vyjádřit náladu znějící hudby - rozlišuje mluvní a zpěvní projev - pozná výrazné změny v proudu znějící hudby		Vokální činnosti: pěvecké dovednosti (hlasová hygiena) rozšiřování hlasového rozsahu realizace jednohlasých písní ve 2/4 a 3/4 taktu Instrumentální činnosti: rytmizace, melodizace, rytmický doprovod, akcentace těžké doby, hudební hry Hudebně pohybové činnosti: pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, utváření pohybové paměti, pohybové hry reprodukce pohybů prováděných při tanci nebo pohybových hrách Poslechové činnosti: pohyb melodie poslech ukázek klasické vážné hudby návštěva koncertu poslechové hádanky a hry	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Vokální činnosti: pěvecké dovednosti, rozšiřování hlasového rozsahu, realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, hudební hry, notový zápis jako opora při realizaci písni Instrumentální činnosti: rytmizace, melodizace, hudební doprovod, hudební hry, využívání elektronických hudebních nástrojů Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod, taneční hry, orientace v prostoru Poslechové činnosti: kvality tónů, hudební výrazové prostředky, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, hudební styly a žánry, písňová forma, interpretace hudby	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 4. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti: rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlas, dvojhlas, intonace, záznam vokální hudby, nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnosti: hudební doprovod (rytmické, melodické, elektronické hudební nástroje) Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky, hudební styly a žánry, hudební formy, interpretace hudby, hymna Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod, pohybová improvizace, taneční krok	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Vokální činnosti: rozšiřování hlasového rozsahu, jednohlas, dvojhlas, intonace, záznam vokální hudby, nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně, státní hymna Instrumentální činnosti: hudební doprovod prezentace hudby prostřednictvím digitálních technologií Poslechové činnosti: kvality tónů, vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky, hudební styly a žánry, hudební formy, interpretace hudby, vyhledávání a sdílení interpretačních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorským právům Hudebně pohybové činnosti: taktování, pohybový doprovod, pohybová improvizace, taneční krok	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita VDO – Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápisu • rozlišuje píseň lidovou a umělou • vysvětlí pojem folklór • rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální • zazpívá různé lidové písně • dokáže rozlišit tance podle taktu • umí taktovat ve 2/4 a 3/4 taktu • rozlišuje stupnice mollové a durové podle sluchu • dovede vysvětlit rozdíl mezi stupnicí a tóninou • dokáže z paměti zazpívat státní hymnu s doprovodem i bez něj • zná historii vzniku státní hymny rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu		Svět hudby - opakování písní z I. stupně Lidová a umělá píseň - dělení lidových písní - nářečí v lidové písni - lidové nástroje a seskupení - inspirace lidovou tvorbou v díle českých skladatelů - stupnice a tónina - srovnání moll a Dur - Státní hymna Tance a jejich stylizace - pochod - polka - valčík - mazurka - polonéza - notový zápis jako opora při realizaci písně	MkV – Lidské vztahy MkV – Etnický původ MkV – Multikulturalita

orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • orientuje se v rytmičtém zápisu, reprodukuje rytmus v rámci svých možností • rozlišuje noty různých délek • orientuje se v plánku orchestru, • poznává nástroje podle obrázku i zvuku • dokáže vysvětlit rozdíl mezi jednotlivými nástroji • dokáže vysvětlit rozdíl mezi komorní a symfonickou hudbou, pojmenuje komorní tělesa	Výrazové hudební prostředky Dirigent a orchestr Hudební nástroje - rozdělení nástrojů a jejich charakteristika - komorní a symfonická hudba	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	2. stupeň, 7. ročník		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - dokáže charakterizovat jednotlivé hudební formy, zakreslit jejich schéma - rozlišuje jednotlivé hudební formy - seznámí se s ukázkami jednotlivých forem - charakterizuje jednotlivé formy a uvede představitele a jejich díla - rozpozná lidské hlasy podle typu - seznámí se s nejstaršími hudebními památkami a dobovými nástroji - dokáže vysvětlit společenské funkce hudby - seznamuje se s ukázkami nejstarších hudebních období - dokáže vyjmenovat nejstarší světové a české hudební památky a zařadit je do hudebního období - rozumí pojmům spojeným s jednotlivými hudebními obdobími		Hudební formy - rondo - variace - malá a velká písňová forma Jevištní formy - opera - opereta - balet - muzikál Dějiny hudby - pravěk - antická hudba, nejstarší památky - středověká hudba – chorál, kancionál - hudební nástroje nejstarších období - nejstarší české hudební památky - homofonie a polyfonie	VDO – Občan, občanská společnost a stát	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	2. stupeň, 8. ročník		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - seznamuje se s hudebními a filmovými ukázkami hudebních období - orientuje se v hudebních formách příslušných období - umí vyjmenovat hlavní představitele a jejich dílo reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - seznámí se s historií ND - uvádí osobnosti spojené s ND a umí vyjmenovat a sluchem poznat jejich díla spojená s ND		Dějiny hudby (světové a české) - opakování nejstarších dějin hudby - renesance – vokální polyfonie, moteto, madrigal, truvéřská píseň - baroko – fuga, polyfonie, mše - klasicismus – sonátová forma, koncert, opera, symfonie - romantismus – programní hudba, symfonická báseň Národní divadlo - Smetana - Dvořák	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VDO – Občan, občanská společnost a stát OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Hudební výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - seznamuje se s hudebními a filmovými ukázkami hudebních období - orientuje se v periodizaci dějin hudby, zařazuje hudbu podle ukázky do různých časových období - umí rozlišit různé společenské funkce hudby a uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje - uvádí osobnosti OD, zpívá písně dle svých možností	- zpěv vybraných písní dle zpěvníků Dějiny hudby (světové a české) - romantismus – pokračování - hudba 20. století – impresionismus, expresionismus, atonalita, neoklasicismus Nonartificiální hudba - jazz, spirituál, blues Společenská funkce hudby - hudební žánry Osvobozené divadlo Česká a zahraniční populární hudba - přehled	MdV – Tvorba mediálního sdělení OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Výtvarná výchova je realizována v 1., 2. a 3. ročníku 1 vyučovací hodinou týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 vyučovacími hodinami týdně jako samostatný předmět. Vzdělávací obor **Výtvarná výchova** je zástupcem oblasti **Umění a kultura**. Je organizována ve třídě nebo v exteriéru za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Místo realizace

- výuka probíhá v kmenových třídách nebo v exteriéru

Metody a formy práce

- portfolio, kulturní akce, soutěže
- projekty, plakáty
- skupinová práce
- práce ve dvojicích

Formy a metody realizace

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, Mkv, EV, MdV.

pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- zaujímá postoj k vizuálně obraznému vyjádření, porovnává a hodnotí svůj pokrok v učebním procesu, aktivně se zapojuje do přípravy na další hodinu, využívá vhodné způsoby a metody při tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim postoj, využívá získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Žák

- zapojuje se do diskuze, respektuje názory jiných, pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je a umí formulovat své názory na vizuálně obrazná vyjádření

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, samostatně užívá různé vizuálně obrazné techniky, využívá znalosti z jiných předmětů, odhadne své místo ve skupinové práci, plní si své povinnosti
- zvládá změnu pracovního prostředí, využívá osvojené pracovní návyky v další praxi

Kompetence občanské

Žák

- chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí, akceptuje pravidla zadané aktivity
- akceptuje hodnocení své práce učitelem i spolužáky, poskytne pomoc spolužákovi, respektuje názory spolužáků

Kompetence sociální a personální

Žák

- umí tvořivě pracovat ve skupině, respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, respektuje možnost alternativního přístupu, uvědomuje si svoji odpovědnost za výsledek skupinové práce, hodnotí výsledky své práce ve skupině

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při práci
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Časové vymezení vyučovacího předmětu

6. ročník - 2 hodiny týdně

7., 8. a 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v komunitní učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, MdV.

Kompetence k učení

Žák

- při teoreticky zaměřených hodinách vytváří takové učební materiály, aby je mohl dále využívat pro své vlastní učení
- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

Žák

- samostatně zpracovává a řeší problémy související s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žák

- dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentuje školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Žák

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 1. - 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu • poznává základní barvy a jejich využití • obkreslí šablonu, dokreslí detaily v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • použije při tvoření prožitky a fantazii • provádí jednoduché kreslení, otisky přírodnin vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje • vyjadřuje zážitky kresbou, malbou • naslouchá pohádkám, říkadlům – znázorňuje děj • poznává různé výtvarné techniky interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností • kombinuje přírodní a umělé materiály • seznámí se se známými ilustrátory na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil • zabývá se prostorovými hrami se stavebnicovými prvky • modeluje jednoduché pohádkové postavy	Rozvíjení smyslové citlivosti: linie, tvary, uspořádání objektů do celků vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci komunikace pomocí digitálních technologií Hra s barvou, kresba, otisk, tisk, malba Práce s přírodninami a netradičními materiály Prostorové stavby a modelování	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání EV – Ekosystémy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	1. stupeň, 4. - 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů • uplatňuje a realizuje dovednosti pro vlastní tvorbu • rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty • rozpoznává jejich vlastnosti a vztahy • prohlubuje a zdokonaluje techniky kresby a malby • vychází ze sledování lidských projevů, zážitků, z pozorování přírody a věcí	Rozvíjení smyslové citlivosti: prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, digitální fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) Uplatňování subjektivity: prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností (kresba, malba, modelování) typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Ověřování komunikačních účinků: osobní postoj v komunikaci komunikační obsah v komunikaci se spolužáky, rodinou	MkV – Kulturní difference OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	

při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • vyjadřuje barevně své pocity a nálady • pracuje s barevnými kontrasty a proporčními vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • vychází ze zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie • snaží se najít vhodné prostředky pro vyjádření prožitků – tisk z koláže, vosková technika • dokáže vyprávět o obsahu svých děl osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky • umí kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • rozezná grafické techniky • používá přírodní materiály • využívá technických prostředků – např. kopírku porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • vyjádří pocit z tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla • navštěvuje výstavy • zlepšuje prostředí školy, třídy nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Komunikace EV – Ekosystémy VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VDO – Občanská společnost a škola EV – Vztah člověka k prostředí MdV – Tvorba mediálního sdělení	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Umění a kultura	2. stupeň, 6. - 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: vybírání, vytváření a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí	Kresebné studie - Linie, tvar, objem, jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus; malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev. Rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů, záznam autentických smyslových zážitků, emocí a myšlenek. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, propagační materiály) Subjektivní vyjádření fantastických představ za použití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky, kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.	MdV - Práce v realizačním týmu OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MdV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření			
--	--	--	--

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku při časové dotaci jedné vyučovací hodiny týdně.

Vzdělání je zaměřeno na:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- předcházení úrazům
- upevňování návyků poskytovat základní první pomoc
- ochranu člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- dopravní výchovu

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, EV, MdV.

Doporučené metody a formy výuky, doporučené pomůcky

- motivační metody - rozhovor, výklad, demonstrace, diskuse
- fixační metody - procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, nácvik postupů
- expoziční metody - porovnávání, posuzování, beseda, hra, simulace
- formy práce – kooperativní učení, problémové učení, školní projekty, skupinové práce

Místo realizace výuky a pomůcky:

- kmenové třídy
- učebnice, odborná literatura, časopisy, pracovní listy, video, PC, projektor

Klíčové kompetence žáka

Kompetence k učení

Žák

- je veden k efektivnímu učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace
- plánuje způsob řešení problémových situací
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- účinně se zapojuje do diskuze
- osvojuje si kultivovaný ústní projev

Kompetence sociální a personální

Žák

- spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- dodržuje pravidla slušného chování, bere ohled na druhé

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- formuje si volní a charakterové rysy

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- využívá znalostí v běžné praxi
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, automatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Vztahy mezi lidmi a jejich soužití			
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • porovnává vztahy ve dvojici vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	kamárádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	EV - Vztah člověka k prostředí (ochrana zdraví) OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
Zdravý způsob života a péče o zdraví			
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	tělesná a duševní hygiena, denní režim zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy -vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	EV - Vztah člověka k prostředí (utváření zdravého životního stylu)	

uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	cukry tuky, bílkoviny, vitamíny, vláknina, pravidelnost, pestrost a vyváženost stravy, civilizační choroby spojené se stravováním, dodržování hygieny uskladnění, přípravy a stravování pochutin ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci		
Změny v životě člověka a jejich reflexe			
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí pojmy dětství, puberta, dospívání respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - porovnává sexuální dospívání a reprodukční zdraví, vyvozuje rizika sexuálního chování	změny v životě člověka - tělesné, duševní a společenské změny zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí; Mezilidské vztahy	

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygienu	
	-bezpečné chování a komunikace → komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - působení sekt a reklamy dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	MdV – Vnímání autora mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	mezipředmětový vztah s předmětem VO 7. ročník mezipředmětový vztah s předmětem VO 7. ročník dopravní výchova na 1. stupni

Hodnota a podpora zdraví			
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	VDO - Občanská společnost a škola	

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	2. stupeň, 9. ročník		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
Osobnostní a sociální rozvoj				
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	EV - Vztah člověka k prostředí (ochrana zdraví) OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
Zdravý způsob života a péče o zdraví				
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi		tělesná a duševní hygiena, denní režim zásady osobní, intimní a duševní	EV - Vztah člověka k prostředí (utváření	

uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy -vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci	zdravého životního stylu) MdV - Vnímání autora mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	mezipředmětový vztah s předmětem Vo 7. ročník - chod obce
Změny v životě člověka a jejich reflexe			
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	změny v životě člověka - tělesné, duševní a společenské změny	EV - Vztah člověka k prostředí (ochrana zdraví)	

respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti autodestruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí, evakuační záznamník		Mezipředmětový vztah s předmětem Tv mezipředmětový vztah s předmětem Vo

Hodnota a podpora zdraví			
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	VDO - Občanská společnost a škola (projevovat se v jednání a v řešení problémů samostatně a zodpovědně)	

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu 1. stupeň

Tělesná výchova je realizována v každém ročníku 2 hodinami týdně. Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) **činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, klouzání a další pohybové činnosti
- c) **činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Místo realizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. V závěru hodiny dochází ke zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: OSV, Mkv, EV, MdV.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Žák

- je veden k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími
- orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

Žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

Žák

- je veden ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sám je i vydává
- zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, sportovní činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

Žák

- je veden k jednání v duchu fair – play
- dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví
- zvládá pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- je veden ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplný a taktní

Kompetence pracovní

Žák

- je veden k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Žák

- je veden k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Charakteristika vyučovacího předmětu 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracuje informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

- je veden k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	1. stupeň, 1. ročník	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • učí se správnému držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, správnému dýchání • zná význam pohybu pro zdraví • reaguje na jednoduché povely a signály reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděném skupině; usiluje o jejich zlepšení • učí se jednoduchým pohybovým činnostem • základy gymnastiky • rytmické a kondiční cvičení • sportovní hry • základy atletiky • turistika a pobyt v přírodě spolupracuje při jednoduchých týmových pohybech činnostech a soutěžích • zásady sportovních her • zásady jednání a chování	Činnosti ovlivňující zdraví Tělovýchovné chvíle v průběhu vyučování, správné držení těla, dýchání. Průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Činnosti podporující pohybové učení Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Smluvené povely, signály Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách, chůze po lavičce, šplh po tyči Vybrané cvičení s náčiním (míč, míček, švihadlo) Jednoduchý taneční krok Přihrávky jednoruč, chytání míče, přihrávky nohou Rychlé běhy, vytrvalostní běh, hod míčkem Skok do dálky z místa, z rozběhu Překonávat přírodní překážky	EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygienu OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita	

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	Závodivé hry, honičky Zjednodušená pravidla osvojovaných pohybových činností (zásady jednání a chování v duchu fair – play) Vhodné oblečení a obutí na sport Bezpečnost v šatnách		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	1. stupeň, 2. ročník	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - učí se správnému držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, správné dýchání uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - používá vhodné sportovní oblečení i obuv, učí se pitnému režimu zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - základy gymnastiky - základy atletiky - učí se jednoduchým pohybovým činnostem spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích sportovní hry	Činnosti ovlivňující zdraví Tělovýchovné chvílky v průběhu vyučování Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách, cvičení s lavičkami, se švihadlem, na žebřinách, nácvik šplhu na tyči, poskočný, přísuvný krok Rychlý běh, vytrvalý běh, skok daleký, hod míčkem Manipulace s míčem – házení a chytání, přihrávky nohou Pohybové hry s různým zaměřením Spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů, dodržuje pravidla fair play	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Kooperace a kompetice EV – Vztah člověka a prostředí MkV – Lidské vztahy	

● turistika a pobyt v přírodě reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci ● orientuje se v základních tělocvičných pojmech a reaguje na ně ● zná zjednodušené pravidla her a dokáže se jimi řídit	Činnosti podporující pohybové dovednosti Přesun do terénu a chování při přesunu, chůze v terénu Činnosti podporující pohybové učení Základní tělocvičná názvosloví Hry, soutěže	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	1. stupeň, 3. ročník	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - uvědomuje si, že pohyb je vhodný pro zdraví - dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, správné dýchání - dodržuje hygienu při TV uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení - gymnastika • základy atletiky	Činnosti ovlivňující zdraví Tělovýchovné chvilky v průběhu vyučování, správné držení těla, dýchání, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, pitný režim Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Průpravná cvičení, zdokonaluje průpravné úpoly, seznamuje se s gymnastickým nářadím a náčiním akrobacie (kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách), cvičení s lavičkami, švihadlem, odraz z můstku - průprava, cvičení na žebřinách, šplh na tyči Krok přísuvný, poskočný, přeměnný Zvládá spojení startu na signál, rychlý běh, vytrvalý běh, upevňuje základní techniku skoku do dálky z krátkého rozběhu, techniku hodů míčkem místa i chůze Soutěživé hry, základy sportovních her	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebezpojetí OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice	

spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ● turistika a pobyt v přírodě adapтуje se na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti reaguje na základní pokyny a povely k osvojení činnosti a její organizaci ● zná zjednodušená pravidla her a dokáže se jimi řídit	Přetahování, přetlačování Zjednodušená pravidla, zásady jednání a chování v duchu fair play Soutěživé hry, základy sportovních her – zjednodušená pravidla, zásady jednání a chování v duchu fair play Pohyb na školním hřišti Činnosti podporující pohybové učení základní plavecká škola, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti Organizace při TV, pravidla her, závodů a soutěží Základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály, povely		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	1. stupeň, 4. ročník		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zvládá se připravit na pohybovou aktivitu – • učí se cviky pro správné držení těla • dodržuje pravidla bezpečného chování • seznamuje se s první pomocí v případě úrazu • umí připravit a používat tělocvičné nářadí a náčiní		Činnosti ovlivňující zdraví Protahovací a průpravné cviky Význam pohybu pro zdraví Digitální technologie pro sledování základních kondičních činností Tělovýchovné chvilky v průběhu vyučování Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní pomůcek První pomoc v podmínkách TV	MkV – Lidské vztahy	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		Zdravotní cviky		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		Bezpečnost při sportu		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • základy gymnastiky		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Kotouly, odraz z můstku snožmo, obratnost na lavičce, šplh na tyči, krok přísuvný, poskočný, přeměnný, cval, stoj na rukou s dopomocí	EV – Vztah člověka a prostředí	

• atletika • seznamuje se s pravidly sportovních her a řídí se jimi • turistika jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti, zvládá základní techniku, rychlého a vytrvalého běhu, techniku skoku do dálky, hodů míčkem z rozběhu Přihrávky rukou, nohou, chytání míče, odhazování jednou rukou, trčením o zem, driblík Přesun do terénu, na hřiště, ochrana přírody Činnosti podporující pohybové učení Technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) Pravidla her Zásady sportovního jednání a chování Měření výkonů, základní pohybové testy Cvičení podle jednoduchého popisu cvičení, ukázky Měření a posuzování a zapisování sportovních výkonů, využívání moderních technologií	MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
--	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	1. stupeň, 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - uvědomuje si potřebu pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her - základy gymnastiky	Činnosti ovlivňující zdraví Cvičení zaměřená na rozvoj kondice a zlepšení úrovně své zdatnosti, pořadová cvičení Správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí, osobní hygiena, pitný režim Bezpečnost při pohybových činnostech, bezpečná příprava a ukládání nářadí i náčiní Poskytnutí první pomoci při úrazu Činnosti ovlivňující pohybových dovedností Průpravná cvičení pro rozvoj pohyblivosti, obratnosti, síly, koordinace pohybu Kotoul vpřed, vzad ve vazbách, stoj na rukou s dopomocí, jednoduché sestavy	MkV – Lidské vztahy; Multikulturalita EV – Vztah člověka k prostředí	

• základy atletiky • rozumí základům sportovních her, dovede je vysvětlit a dodržuje je • turistika jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • reaguje na pokyny, soustředí se na správné a přesné provedení pohybu jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	přeskok – odraz z můstku, přeskok kozy, kladinka – jednoduchá sestava (poskoky, obrat, dřep), šplh na tyči, cvičení na žebřinách, se švihadlem, krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval Atletická abeceda, běh rychlý, vytrvalý, nízký i polovysoký start, skok do dálky, hod míčkem Přihrávky míčem jednoruč i obouruč, chytání míče, driblink, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku Přesun na školní hřiště Činnosti podporující pohybové učení Technika provádění jednotlivých cviků a kontrola cvičení (učitel, spolužáci, vlastní pocity) Zásady sportovního jednání a chování, sportovní a pohybové hry a soutěže Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, symboly Závodivé hry	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí	
--	---	--	--

zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Měření a posuzování a zápis sportovních výkonů Zdroje informací o pohybových činnostech (webové stránky, plakáty, výsledkové listiny, místní tisk a jiné sdělovací prostředky)	MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	2. stupeň, 6. – 7. ročník		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
Činnosti ovlivňující zdraví				
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu - dovede odlišit rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu		Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport Sport dívek a chlapců Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopnosti poznávání	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi - orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití		Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ Kondiční programy Manipulace se zatížením		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - zvládá přípravné cviky před pohybovou činností - jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži - správné držení těla		Zahřívací a uvolňovací fáze cvičení		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší				

uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech • dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí • dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech	Sportovní činnost v nestandardním prostředí		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity • využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové činnosti • zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného nářadí a náčiní • předvede přeskok přes kozu roznožmo či skrčmo • osvojí si techniku šplhu • dívky předvedou jednoduchou sestavu na kladině s dvěma přechody • orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů • zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh • ovládá skok do dálky s rozběhem • ovládá hod míčkem s rozběhem • ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč, přihrávky, střelbu na koš, chytání a zprac. míče	Pohybové hry – s různým zaměřením – florbal, vybíjená, minikopaná, košíková, házená Netradiční pohybové hry a aktivity – frisbee, přehazovaná, ringo Gymnastika – akrobacie, přeskoky, průprava, hrazda, šplh Kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Úpoly – průpravné úpoly Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Lyžování, snowboarding - sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, běžecké lyžování, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku		LVVZ – jen při vhodných podmínkách, výběrový výcvik

• spolupracuje ve hře a používá jednoduché herní kombinace a systémy • zná pravidla sportovních her – kopaná, košíková posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Analýza cvičebních úkonů (fáze cviku)		
Činnosti podporující pohybové učení			
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností • využívá při hrách smluvené povely, signály atd. • spolupracuje při osvojování pohybových činností naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dodržuje zásady jednání a chování fair play • zná olympijské ideály • dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hrách, soutěžích, závodech dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Olympismus – olympijská charta Smluvené povely, signály, gesta Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice	

Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví	2. stupeň, 8. – 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
Činnosti ovlivňující zdraví			
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu - dovede odlišit rozdílnost rekreačního a výkonnostního sportu	Význam pohybu pro zdraví Rekreační a výkonnostní sport Sport dívek a chlapců		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - manipuluje s jednoduchými a věku odpovídajícími zátěžemi - orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití	Kondiční programy Manipulace se zatížením		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, jednoduché kondiční programy, cviky na uklidnění po zátěži - dbá na správné držení těla	Zahřívací a uvolňovací fáze cvičení		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			

uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • volí vhodné oblečení a obutí při pohybových činnostech • dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí • dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech • zná a umí použít základy první pomoci	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách Improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity • využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové činnosti • zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, názvy používaného nářadí a náčiní • zvládá přiměřeně svým schopnostem sestavu se čtyřmi akrobatickými prvky • předvede přeskok přes kozu roznožmo či skrčmo • zacvičí jednoduchou sestavu na hrazdě a na kruzích a osvojí si techniku šplhu • dívky předvedou jednoduchou sestavu na kladině s dvěma přechody • zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu • orientuje se v základní technice běhů, skoků, hodů	Pohybové hry – s různým zaměřením – florbal, přehazovaná Netradiční pohybové hry a aktivity – frisbee, ringo Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – hrazda, kruhy, přeskok, šplh Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním Kondiční formy cvičení pro daný věk žáků Úpoly – základy sebeobran, základy aikidó, judó, karatedó Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žakovské		

• zvládá běžecskou abecedu, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh na 12 minut, průpravná cvičení pro překážkový běh • ovládá skok do dálky s rozběhem • ovládá hod míčkem nebo granátem s rozběhem • osvojuje si techniku vrhu koulí • ovládá manipulaci s míčem – přihrávky jednoruč, obouruč, driblíng, střelbu na koš, chytání a zpracování míče • spolupracuje ve hře a používá jednoduché herní kombinace a systémy • zná pravidla sportovních her – kopaná, košíková, volejbal posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	kategorie – košíková, volejbal, fotbal, házená Cyklistika, vodáctví Analýza cvičebních úkonů (fáze cviku)		Cyklistický výcvik, KVT – jen při vhodných podmínkách, výběrový výcvik
Činnosti podporující pohybové učení			
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností • využívá při hrách smluvené povely, signály atd. • spolupracuje při osvojování pohybových činností naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • orientuje se v prostoru a činnostech při nestandardních podmínkách • dodržuje zásady jednání a chování fair play	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Olympismus – olympijská charta		

• zná olympijské ideály • dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností při hrách, soutěžích, závodech dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • změří výkon spolužáka a provede jeho zápis • rozpozná chyby a umí posoudit výkon spolužáka • umí vyhledat důležité informace o sportu zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • umí použít sportovní výstroj a výzbroj a umí se o ni starat zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Smluvené povely, signály, gesta Vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování Výkonnostní tabulka Rekordy školy		
Zdravotní tělesná výchova			
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ		

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Člověk a svět práce** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na **čtyři tematické okruhy**: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu ČSP:

- směřuje k podchycení a rozvoji zájmu o praktické činnosti
- vede k porozumění základním pojmům v praktických činnostech
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých nástrojů a materiálů

Ve vyučování ČSP se realizují tato průřezová témata: OSV, Mkv, EV.

Místo realizace

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v přírodě.

Metody a formy práce

- skupinová práce
- práce ve dvojicích
- beseda
- experiment

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- je veden k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení problémů
- zaujímá a vyjadřuje své postoje
- učí se pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Žák

- je veden k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatnění tvořivosti
- využívá vlastních nápadů při pracovní činnosti a vynakládá úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- samostatně řeší problémy
- využívá získané poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Žák

- zapojuje se do diskuze
- respektuje názory druhých, obohacuje si slovní zásobu o odborné termíny

Kompetence sociální a personální

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu a přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- respektuje různorodost téhož vizuálního vyjádření a možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory druhých lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle situace a chápe svá práva a povinnosti
- respektuje životní prostředí

Kompetence pracovní

Žák

- orientuje se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- osvojuje si potřebné poznatky a dovednosti, uvědomuje si význam lidské práce
- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální

Žák

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, Mkv

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět ČSP se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. roč.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hod. týdně.

Vzdělávání v ČSP je zaměřeno na:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálů
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MkV, EV, MdV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák
- poznává smysl a cíl učení
 - má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
 - umí posoudit vlastní pokrok
 - kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
 - při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
 - poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

- Žák
- se učí správnému technologickému postupu při práci
 - při komunikaci používá správné technické názvosloví
 - využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- Žáci
- pracují ve skupinách
 - spolupracují při řešení problémů
 - přispívají k diskusi a respektují názory jiných
 - učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

- Žáci
- respektují pravidla při práci
 - dokáží přivolat pomoc při zranění
 - chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
 - projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
 - používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
 - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
 - dbá na ochranu životního prostředí
 - své znalosti využívá v běžné praxi.

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	1. stupeň, 1. – 3. ročník		
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
Práce s drobným materiálem				
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy, videonávodu		Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita	
Konstrukční činnosti				
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Pěstíelské práce				
provádí pozorování přírody, zaznamená je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí výsledky pozorování		Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	EV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života	

pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		
Příprava pokrmů			
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy; Komunikace	

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	1. stupeň, 4. – 5. ročník	
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem			
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita	
Konstrukční činnosti			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, videonávodu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Pěstitelské práce			
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, zaznamenává je s využitím digitálních technologií	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin	EV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny			
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		
Příprava pokrmů			
orientuje se v základním vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně	OSV - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	Výběr, nákup a skladování potravin		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	MkV - Kulturní diference; Multikulturalita	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Technika v kuchyni – historie a význam		

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	2. stupeň, 6. ročník	
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Práce s technickými materiály			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- práce s kovem, dřevem a plasty - vlastnosti materiálů - jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce - používání vhodných ochranných pomůcek - vhodný výběr nářadí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MdV – Práce v realizačním týdnu	
Pěstitelské práce, Chovatelství			
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - pěstování pokojových rostlin - péče o pokojové rostliny v budově školy - péče o okrasné rostliny v areálu školní zahrady - používání vhodných ochranných pomůcek - vhodný výběr nářadí		

dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířat			
Provoz a údržba domácnosti			
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- obsluha základních elektrických spotřebičů v domácnosti	OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí	
správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- bezpečnost práce - úklid	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- používání čisticích prostředků + ochranné pomůcky		
Příprava pokrmů			
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Příprava pokrmů - vybavení kuchyně - zásady hygieny potravy	OSV – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Kreativita	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- recepty a návody, kuchařské knihy - seznámení s el. spotřebiči - bezpečnost práce při vaření	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- úprava stolu – zásady stolování - druhy koření, skladování potravin - bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny - zdravá výživa	MkV – Kulturní diference; Lidské vztahy	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- studená kuchyně, teplá kuchyně - úprava pokrmů	MdV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Využití digitálních technologií			
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	- vyhledávání relevantních informací, návodů, apod.	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Informatika – práce na PC, obsluha mobilního telefonu, tabletu
propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	- schopnost třídit informace		
pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	- bezpečnost práce s digitální technikou: PC, mobilní telefon, tablet, digitální fotoaparát apod.		
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu			

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	2. stupeň, 7. ročník	
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Práce s technickými materiály			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálů a jejich užití v praxi - práce s kovem, dřevem a plasty - organizace práce, technologické postupy - technika v životě člověka - bezpečnost práce - používání vhodných ochranných pomůcek - vhodný výběr nářadí a jeho používání	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí; Mezilidské vztahy	
Design a konstruování			
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- návod, předloha, náčrt, plán, schéma nebo jednoduchý programu - technický výkres - kótování - stavebnice a modely - montáž a demontáž	OSV – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice	

Pěstitelské práce, chovatelství			
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - druhy zahradního/pěstitelského nářadí - aranžování rostlin - ustájení, umístění, strava, krmení a potřeby jednotlivých druhů	EV – Vztah člověka k prostředí	Přírodopis – ovocné rostliny
Provoz a údržba domácnosti			
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- základy ručního šití, druhy stehů – vzorník - výběr vhodného materiálu na polštář či zástěra a následné zhotovení - zapojení žehličky a práce s ní - bezpečnost práce při šití a žehlení - základy dalších ručních prací – např. pletení, háčkování, drhání - podmínky chodu domácnosti	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita	

Příprava pokrmů			
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- zásady hygieny potravy - recepty a návody, kuchařské knihy, kuchařské školy - bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny - zdravá výživa	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy			
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- úprava stolu – zásady stolování - druhy koření, skladování potravin - studená kuchyně, teplá kuchyně		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- úprava pokrmů - bezpečnost práce při vaření		

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	2. stupeň, 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Práce s technickými materiály			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- zásady bezpečnosti práce - nástroje a nářadí - práce dle návodu, náčrtku, plánu - používání vhodných ochranných a bezpečnostních pomůcek - vhodný výběr nářadí	OSV – Sociální rozvoj - kooperace a kompetice	
Design a konstruování			
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	MdV – Práce v realizačním týmu	Mezipředmětové vztahy Matematika – geometrie, konstrukce různých útvarů

Pěstitelské práce, chovatelství			
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- základní podmínky pro pěstování rostlin (zelenina, okrasné rostliny, ovocné rostliny, léčivé rostliny, koření) - pěstování pokojových rostlin - pěstování okrasných rostlin v areálu školní zahrady - aranžování květin - chovatelství - vhodné prostředí a podmínky pro chov, umístění, množství	EV – Vztah člověka k prostředí MdV – Práce v realizačním týmu	Přírodopis – fauna a flóra
Provoz a údržba domácnosti			
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory - údržba oděvů a textilií - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnost - funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost - bezpečnost práce	Mkv – Lidské vztahy	Finanční gramotnost – finanční rozvaha

Příprava pokrmů			
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- zásady zdravé výživy - výživa člověka - úprava stolu a bytu - jednoduché servírování, stolování - společenské chování - kuchařské knihy, tvorba jídelníčku - tepelná úprava potravin - režim dne, životospráva - nákup a skladování potravin, jejich využití - etiketa, bonton, zdvořilé chování	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS – Jsme Evropané MkV – Kulturní difference MdV – Práce v realizačním týmu	
Využití digitálních technologií			
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- digitální technika - digitální technologie - počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací - mobilní služby – operátoři - přesouvání souborů, fotografií atd. - propojení mobilních zařízení s PC - péče o digitální technologie	MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti	Informatika – práce s PC
Svět práce			
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Trh práce		Testování profesních dispozic žáků

orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Volba profesní orientace Základní principy sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		Projektový den se zaměřením na budoucí profesní orientaci
--	--	--	--

Vzdělávací oblast:	Člověk a svět práce	2. stupeň, 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Člověk a svět práce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Svět práce			
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Možnosti vzdělávání Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání Pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, úřady práce, problémy nezaměstnanosti Podnikání nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí VDO – Občanská společnost a škola	VO – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení, školská soustava Zaměstnání, brigáda, podnikání ČJ – životopis Spolupráce s úřadem práce Návštěva veletrhu středních škol
Provoz a údržba domácnosti			
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy a výdaje, platby - internetové bankovníctví - platební možnosti - úklid domácnosti - první pomoc	OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem			
Příprava pokrmů			
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- úprava pokrmů za studena - základní postupy tepelné úpravy - základní technologické postupy při přípravě pokrmů a nápojů - etiketa	MkV – Kulturní difference	
Práce s technickými materiály			
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- zásady bezpečnosti práce - nástroje a nářadí - práce dle návodu, náčrtku, plánu - používání vhodných ochranných a bezpečnostních pomůcek - vhodný výběr nářadí	OSV – Sociální rozvoj - kooperace a kompetice	

Pěstitelské práce, chovatelství			
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- základní podmínky pro pěstování rostlin (zelenina, okrasné rostliny, ovocné rostliny, léčivé rostliny, koření) - pěstování pokojových rostlin - pěstování okrasných rostlin v areálu školní zahrady - aranžování květin - chovatelství - vhodné prostředí a podmínky pro chov, umístění, množství	EV – Vztah člověka k prostředí MdV – Práce v realizačním týmu	Přírodopis – fauna a flóra

5. 10. Volitelné předměty

5.10.1. Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět může být vyučován jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj pohybových dovedností
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Vzdělávací oblast:	Volitelné předměty	2. stupeň, 7., 8., 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Sportovní hry		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované herní a pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Nacvičování a procvičování herních činností jednotlivce, herních kombinací, herních systémů, utkání podle pravidel žákovské kategorie		
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Vzájemná spolupráce při nacvičování osvojovaných pohybových a herních činností		
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Samostatná příprava před pohybovou činností		
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Příprava před pohybovou činností, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu, závěrečná uvolňovací (relaxační) fáze, různé formy posilování v závěrečné části hodiny		
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v prostředí sportoviště; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Znalost a respektování pravidel osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu,		

	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých tradičních i netradičních sportovních hrách		
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Praktická příprava na sportovní soutěže		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Seznámení s právy a povinnostmi jednotlivých rolí		
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		

5.10.2. Domácnost

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět může být vyučován jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- praktické pracovní dovednosti a získání manuální zručnosti
- práci s různými materiály, osvojování pracovních dovedností, návyků a užívání vhodných pomůcek a náčiní
- dodržování pořádku, zásad hygieny a bezpečnosti práce a správnou volbu pracovního postupu
- rozvíjení vytrvalosti a soustavnosti při plnění praktických úkolů
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů
- získání potřebné sebedůvěry k seberealizaci a k sebeaktualizaci
- vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku a získání správného postoje k hodnotám práce člověka
- vytváření správného životního stylu a zodpovědnosti za život svůj i svých potomků

Předmět domácnost je úzce spjat s předměty z oblasti Člověk a svět práce a Umění a kultura.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata, důraz je kladen na rozvoj žákových dovedností a schopností i jeho postojů k hodnotám lidské práce, správného způsobu života a estetického vnímání.

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast:	Volitelné předměty	2. stupeň, 7., 8., 9. ročník		
Vyučovací předmět:	Domácnost			
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:				
- pečuje o rostliny -připravuje zeminu - volí správný pracovní postup - používá vhodné pomůcky a náčiní - vyhledává potřebné prostředky ošetření - pozoruje a hodnotí výsledky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		Pěstitelské práce péče o květiny pěstování, ošetřování, přesazování a množení pokojových květin příprava zeminy a pomůcek		Vhodné pomůcky a náčiní, správné prostředky, odborné publikace a časopisy
používá vhodné pomůcky, prostředky, přípravky a materiál - zvládá jednoduché postupy ručního šití, pletení, háčkování, výšivky - orientuje se v návodech na použití přístrojů, umí je zapojit a uvést do provozu - využívá znalosti, dovednosti, zkušenosti, vkus, estetiku - vyhledává vhodné prostředky úklidu - dodržuje bezpečnostní předpisy a zásady ochrany zdraví při práci a zásady hygieny - orientuje se ve vybavení kuchyně - umí použít vhodné pomůcky a náčiní - umí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů - dodržuje hygienická pravidla a předpisy - udržuje pořádek a čistotu při práci - dbá na bezpečnost při práci - má poznatky o zdravé výživě člověka		Provoz a údržba domácnosti, ruční práce úklid v domácnosti – užívání vhodných prostředků a přípravků péče o prádlo a šatstvo – čištění, praní, žehlení, ukládání, drobné opravy základy ručního šití, pletení, háčko- vání a vyšívání – výběr vhodného materiálu a pomůcek užívání elektrických spotřebičů Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně – nádobí, náčiní, pomůcky, el. spotřebiče; výběr, nákup a skladování potravin zásady hygieny při přípravě pokrmů teplá a studená kuchyně teplá a studená kuchyně úprava pokrmů		Elektrické spotřebiče a pomůcky v domácnosti, módní a odborné časopisy, reklama Elektrické spotřebiče a pomůcky v kuchyni, běžné vybavení kuchyně, kuchařské knihy, jídelníčky, časopisy

- zná základní principy stolování a obsluhy u stolu - zvládá jednoduché i složitější činnosti při přípravě pokrmů teplé i studené kuchyně - volí odpovídající technologii	stolování a obsluha u stolu koření a bylinky v kuchyni		
vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli - umí vyjádřit své pocity - vytváří si správný životní styl - získává zodpovědnost za zrod nového života - získává poznatky o péči o dítě a jeho výživě v prvních měsících jeho života - má představu o správné výchově a vývoji dítěte - dodržuje pravidla bezpečnosti - uvědomuje si účelnost využití volného času - plánuje správné čas. Rozvržení zvolené činnosti - sestaví jednoduchý model - zná některé společenské hry - zvládá řešení zábavných a odborných kvízů - rozvíjí trpělivost - posoudí své možnosti sportovního vyžití - orientuje se v kulturním životě	Péče o dítě správné prostředí novorozenec, kojenec, batole – výživa a hygiena, psychický a fyzický vývoj předškolní věk – výchovná péče, hry, odměny, tresty, potřeby a výživa dítěte dítě školního věku puberta nemocné dítě a péče o něj – prevence nemocí bezpečnost dětí – domácí násilí, týrání a zneužívání dětí, využ. dětské práce základní lidská práva, práva dětí Trávení volného času zájmy, záliby, koníčky, sběratelství, ruční práce křížovky, rébusy, kvízy, sudoku společenské hry film, divadlo, četba sportování kutilství, modelářství		Odb. časopisy, knihy, filmy, internet, lékárna a dětské lékaři Zákon o rodině Deklarace o bezpečnosti a právech dítěte Časopisy, filmy, knihy, společenské hry

5.10.3. Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět může být vyučován jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku

Vzdělávání je zaměřeno na:

- nácvik řečových dovedností
- rozvíjení slovní zásoby stanovených tematických okruhů a komunikačních situací
- základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
- seznámení s realitami anglicky mluvících zemí
- přípravu praktického užívání jazyka při písemném i ústním kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem a internetem

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, dialogy, poslech
- hry, soutěže, imitace, dramatické improvizace a výukové programy
- samostatná práce /vyhledávání informací, práce se slovníkem/
- projektová činnost
- komunikace se studenty cizích zemí /Holandsko/

Předmět je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – geografické poznatky o ČR, VB a dalších zemích, ochrana ŽP

dějepis – základní historické údaje / Londýn, Praha/

český jazyk – spisovatelé a jejich díla

občanská výchova – člověk a společnost, výchova k občanství, svátky a tradice, rodina

výtvarná výchova – základní znalosti o barvách, barevná typologie

přírodopis, tělesná výchova – ochrana zdraví, zdravý životní styl

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, Mkv, EV, MdV.

Vzdělávací oblast:	Volitelné předměty	2. stupeň, 7., 8., 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Konverzace v anglickém jazyce		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
- dovede hovořit o sobě - je schopen vést dialog o základních údajích - zvládá vyplnit krátký dotazník	Představování procvičení a rozšíření slovní zásoby fráze při představování a loučení	OSV – Sociální rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí	slovníky konverzační příručky rozhovor
- žák dovede představit členy své rodiny - je schopen vytvořit pozvánku či přání - sestaví denní program a krátce o něm hovoří - dovede vyjádřit své přání	Naše rodina slovní zásoba: rodina, svátky, oslavy, denní program	OSV – Mezilidské vztahy	PC – pozvánka
- zvládne aplikovat slovní zásobu, fráze - umí vyprávět o svém oblíbeném zvířeti - je schopen vést dialog se spolužákem na téma – péče o domácího mazlíčka	Zvířata a domácí mazlíčci slovní zásoba popis zvířete		encyklopedie obrazový materiál využití PC Projekt“ My pet“
- umí využít slovní zásobu k popisu svého domova - vyjadřuje a obhajuje své názory o ideálním bydlení - používá užitečné fráze, týkající se přijímací návštěvy, společenské konverzace	Můj domov typy domů vybavení domu návštěva	OSV – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy; Komunikace	Dramatizace MV – Výchova k občanství
- dokáže vytvořit informační leták o svém bydlišti - umí vyjádřit své názory o výhodách a nevýhodách života na vesnici a ve městě	Moje vesnice/město rozšíření slovní zásoby popis aktivity výhody, nevýhody	EV – Vztah člověka k prostředí	turistický průvodce, internet návštěva infocentra MV - zeměpis, výchova k občanství
- je schopen sestavit seznam běžného nákupu - umí použít fráze při dramatizaci nakupování: požádat, zeptat se na cenu, velikost, poděkovat	Nakupování typy obchodů co nakupujeme vyjádření množství, ceny	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace	dramatizace

- sestaví recept na svůj oblíbený pokrm - zvládá žádost, prosbu - dovede použít fráze typu „I'd like...“ - zapojí se do scénky „V restauraci“ - uvědomí si rozdílnosti ve stravovacích návycích u nás a ve VB - umí používat dvojjazyčný slovník	Jídlo a pití rozšíření slovní zásoby pokrm, jídelní lístek recept návštěva restaurace rozdíly ve stravování u nás a ve Velké Británii	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá	recepty – kuchařské knihy, slovník, PC MV- člověk a svět práce
- dovede vést telefonický rozhovor s kamarádem za účelem plánování společné akce - umí stručně hovořit o svých „koníčcích“ - vyjadřuje své nápady, plány	Volnočasové aktivity aktivity, záliby povinnosti telefonický rozhovor	OSV- Osobnostní rozvoj- Kreativita	časopisy
- používá danou slovní zásobu - je schopen popsat určitý druh sportu, hry	Sporty druhy sportů a her sportovní události	MdV – Tvorba mediálního sdělení	noviny, časopisy se sportovní tématikou, slovníky
- dokáže uvést základní informace o vybraném sportovci z daného odvětví - umí vést dialog se sportovcem - snaží se obhájit své postoje, co má nebo nemá rád - uvědomí si odlišnosti v hrách a zábavě dětí u nás a v Anglii - používá dvojjazyčný a výkladový slovník	Dětské hry (rozdíly u nás a v Anglii)		obrazový materiál Projekt „My favourite sport“
- je schopen aplikovat slovní zásobu a informace z internetu na naplánování školního výletu na základě dané osnovy - umí napsat pohlednici z prázdnin nebo výletu - zvládá dopis cestovní agentuře, v němž umí požádat o informaci	Prázdniny cestování aktivity školní výlet pozdrav z prázdnin	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Komunikace	mapa internet obrazový materiál texty v časopisech MV - zeměpis
- umí jednoduše vyjmenovat možnosti kulturního vyžití - dovede hovořit o svém kulturním životě v souvislosti s využitím volného času - snaží se vyjádřit své názory a názory druhých, co má nebo nemá rád	Zábava a kultura kulturní vyžití můj kulturní život zábava v životě mladých lidí	MkV – Multikulturalita MdV – Fungování a vliv médií ve společnosti	CD, DVD, video, obrazový materiál, časopisy monolog, dotazník Mezipř. vztahy – Hv, Vv, literatura

- stručně hovoří o souvislostech mezi klimatem a způsobem oblékání - snaží se vyjádřit své názory na současnou módu, co se mi líbí nebo nelíbí - prezentuje svoji práci	Oblečení a móda roční období a výběr oblečení (sport, škola, zaměstnání) móda „šaty dělají člověka“ vlastní návrh oblečení	OSV – Osobnostní a sociální rozvoj MkV – Kulturní difference	módní časopisy Projekt – návrh oblečení, popis MV – dějepis (historie oblékání)
- používá danou slovní zásobu - navrhuje nějaký nápad nebo myšlenku - vyhledá si informace na internetových stránkách ZZS - umí vyjádřit své pocity: jak se cítíš, co tě trápí, jak vypadáš,... - informuje, co je zdravé a nezdravé	Zdraví nemoci, úrazy první pomoc u lékaře zdravý životní styl /relaxace, organizace čas	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena	encyklopedie dotazník – Žijete zdravě? MV – přírodopis, výchova ke zdraví, tělesná výchova
- pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem - pojmenuje některá povolání - dokáže vyplnit jednoduchý formulář - sestaví krátký životopis - umí vyjádřit předpověď, názory, představy	Můj budoucí život různá povolání dotazník životopis		
- je schopen hovořit o některých problémech týkajících se životního prostředí - vyhledá potřebné informace v člancích	Životní prostředí příroda a její ochrana šetření energií, alternativní zdroje energie problémy současného světa	EV – Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí	časopisy, Internet přírodní katastrofy MV - zeměpis, přírodopis
- pracuje s odpovídající slovní zásobou - vede rozhovor o prostředcích MHD	Doprava a cestování dopravní prostředky		Rozhovory, obrazový materiál, mapy
- umí stručně pohovořit o své škole - popíše libovolný den ve škole - aplikuje modální slovesa ve větách vyjadřujících povinnosti - uvědomí si základní rozdíly ve vzdělávacím systému u nás a ve VB - využívá vhodné fráze v hodinách Aj	Škola procvičení a rozšíření slovní zásoby školní den školský systém v ČR a ve VB „classroom language“/žádosti, příkazy, dovolení,.../ nový spolužák: fráze spojené	VDO – Občanská společnost a škola OSV – Osobnostní rozvoj VMEGS – Objevujeme Evropu	jazykové příručky slovníky konverzační příručky rozhovory

- dovede vést dialog, ve kterém se představí, představí druhé, vyjádří nabídku, návrh a pozvání	s představováním, návrhy a pozváním	a svět OSV – Sociální rozvoj	
- reaguje na otázky kladené na základě textu - používá dvojjazyčný a výkladový slovník - krátce hovoří o své oblíbené knize, autorovi - orientuje se v textu, rozlišuje námět, obsah a fakta - snaží se vyjádřit své postoje – kladné i záporné - dovede se zapojit do předvádění scénky	Četba četba jako zdroj informací oblíbené žánry oblíbení autoři, knihy „skimming, scanning“ „role play“	MdV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Tvorba mediálního sdělení	časopisy, knihy pohádek, povídek,... obrazový materiál (portréty autorů) pokus o vlastní tvorbu – báseň, příběh,...
- snaží se vyjádřit své názory a názory druhých, co má nebo nemá rád	zábava v životě mladých lidí		monolog, dotazník MV – Hv, Vv
- stručně hovoří o souvislostech mezi klišé – matem a způsobem oblékání - snaží se vyjádřit své názory na současnou módu, co se mi líbí nebo nelíbí - prezentuje svoji práci	Oblečení a móda roční období a výběr oblečení (sport, škola, zaměstnání) Móda „šaty dělají člověka“ vlastní návrh oblečení	OSV – Osobnostní a sociální rozvoj	módní časopisy Projekt – návrh oblečení, popis MV – dějepis (historie oblékání)
- používá danou slovní zásobu - navrhuje nějaký nápad nebo myšlenku - vyhledá si informace na internetových stránkách ZZS - umí vyjádřit své pocity: jak se cítíš, co tě trápí, jak vypadáš,... - informuje, co je zdravé a nezdravé	Zdraví nemoci, úrazy první pomoc u lékaře zdravý životní styl /relaxace, organizace času		encyklopedie dotazník – Žijete zdravě? MV – přírodopis, výchova ke zdraví, tělesná výchova
- pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem - pojmenuje některá povolání - dokáže vyplnit jednoduchý formulář - sestaví krátký životopis - umí vyjádřit předpověď, názory, představy	Můj budoucí živo různá povolání dotazník životopis plány do budoucna	OSV – Osobnostní rozvoj	slovníky, tiskopisy Projekt“Report for the future“

- vyhledá potřebné informace v člancích - snaží se obhájit své návrhy řešení problémů	Životní prostředí příroda a její ochrana šetření energií, alternativní zdroje energie problémy současného světa		časopisy, Internet přírodní katastrofy MV - zeměpis, přírodopis
- pracuje s odpovídající slovní zásobou částí Evropy - vede rozhovor o prostředcích MHD - je schopen vyhledat základní údaje v encyklopediích - dovede získat potřebné informace/internet, katalogy cestovních kanceláří/	Doprava a cestování dopravní prostředky poznávání jiných zemí informace: ubytování návštěva		rozhovory obrazový materiál, mapy, konverzační příručky Projekt "What do we know about EU?"
- umí říct hlavní údaje o naší zemi - je schopen vyhledat potřebné informace a pracovat s nimi - popíše někomu cestu - poradí návštěvníkům ČR, jak zde mohou strávit volný čas	Česká republika základní údaje (geografické, historické) Praha – pamětihodnosti aktivity pro žáky (leták cestovní kanceláře, turistický průvodce)	VDO – Občan, občanská společnost a stát	mapa, encyklopedie, internet, obrazový materiál Projekt „My country" MV - zeměpis, výchova k občanství
- pracuje s encyklopedií/knižní i elektronickou/ - dovede vyhledat potřebné informace	Velká Británie reálie VB Londýn	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	CD, video /Londýn/ mapa, turistický průvodce

5.10.4. Řečové dovednosti

Charakteristika předmětu

Předmět *Řečové dovednosti* je volitelný předmět určený pro žáky 9. třídy, který volně navazuje na povinnou jazykovou výuku na 2. stupni základní školy. Jeho cílem je rozvíjet u žáků komunikační dovednosti v českém, anglickém i německém jazyce a práci s mluveným slovem v různých komunikačních situacích. Dbá na kulturu projevu a posiluje kritické myšlení. Dále je rovněž kladen důraz na nácvik základních tlumočnických dovedností (sluchové rozlišování, práce s krátkodobou pamětí a její trénování, tlumočnické strategie, tlumočnická notace, různé druhy tlumočení, etika tlumočení). Při hodinách se pracuje s autentickými poslechovými texty, což pomáhá rozvíjet jazykové dovednosti žáků, umožňuje jim lépe porozumět souvislostem mezi jednotlivými jazyky a učí je vnímat důležitost a sílu mluveného slova. Žáci budou pracovat individuálně, tandemově i ve skupinách, což posílí jejich komunikační a kooperativní dovednosti.

Obsah předmětu

- Rozdíly mezi verbální a nonverbální komunikací
- příprava mluveného projevu na zadané téma a jeho hodnocení
- typické znaky mluvených projevů - co posílit, čemu předcházet
- úvod do tlumočení - rozdíly mezi konsekutivním a simultánním tlumočením
- nácvik tlumočení - ČJ-ČJ, AJ-ČJ, NJ-ČJ, lze vyzkoušet i tlumočení z ČJ do cizího jazyka
- nácvik rozdvojené pozornosti, tlumočnické notace, typické tlumočnické chyby, etický kodex tlumočnicka, příprava tlumočnického glosáře, zdroje, profesní organizace
- cvičení na posilování krátkodobé paměti
- šuťotáž, stínování, tlumočení z listu, konsekutivní tlumočení, simultánní tlumočení
- simulovaná konference vlastních příspěvků a jejich alespoň částečné tlumočení

Metody a formy práce:

- diskuse, rozhovor, scénky, role play
- individuální, skupinová i frontální práce
- tlumočení video/audio nahrávek a následná zpětná vazba
- práce s obrazovým a zvukovým materiálem
- reflexe a sebehodnocení

Očekávané kompetence:

- komunikační a sociální
- kritické myšlení
- tvořivost a prezentace

Cílové kompetence:

- kultivovaný ústní projev
- schopnost aktivního naslouchání a reprodukce sdělení
- základy tlumočnických dovedností
- práce s trémou a sebevědomý projev před publikem při různých komunikačních aktech
- aplikuje různé strategie při řešení dle povahy daného komunikačního aktu.
- dokáže formulovat a analyzovat problém a navrhnout možný postup řešení.
- argumentuje a dokáže obhájit svá řešení.
- spolupracuje s ostatními na řešení úloh a respektuje názory ostatních.

- využívá digitální technologie k nácviku tlumočnických dovedností a k rozvoji verbální kompetence.

projevuje vytrvalost, toleranci a trpělivost při hledání řešení.

5.10.5. Osobnostně sociální vývoj

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět se vyučuje jako povinně volitelný v 7. a 8. ročníku

Vzdělávání v předmětu osobnostně sociální vývoj:

- osobnostní a sociální vývoj rozvíjí praktické dovednosti, které žáci mohou využít v běžném životě
- cílem je, aby si žák vytvářel dobrý vztah k sobě samému i k ostatním lidem, aby získal dovednosti potřebné ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu
- pomáhá k získání potřebné sebedůvěry, k seberealizaci a k sebeaktualizaci
- reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti
- smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu
- učivem je žák sám, třída nebo sociální skupina žáků jako sociální organismus, konkrétní vztahy a praxe každodenní existence – různé situace, do nichž se žák dostává či dostat může v běžném provozu svého života

Předmět Osobnostně sociální vývoj je úzce spjat se vzdělávací oblastí Člověk a společnost a Člověk a zdraví.

Předmětem prolínají všechna průřezová témata, důraz je kladen na rozvoj dovedností žáka, jeho schopností i jeho postojů k hodnotám.

Vzdělávací oblast:	Volitelné předměty	2. stupeň, 7. a 8. ročník	
Vyučovací předmět:	Osobnostně sociální vývoj		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY		PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
Žák:			
- žák poznává svou osobnost - žák rozvíjí vztah k sobě samému - žák pracuje se svými emocemi - žák poznává svůj vztah k druhým lidem - žák zvládne pracovat v týmu - žák efektivně komunikuje s druhými - žák rozezná nežádoucí stres a odstraňuje příslušné stresory - žák je schopen vyhledat pomoc při osobních problémech		Vztahy - znát sám sebe - vztahy s druhými - budování empatie Duševní zdraví - duševní zdraví - stres v našich tělech - stresory Emoční gramotnost - emoce - emoční regulace - myšlenky - chování Komunikace - základy komunikace - zdravá a efektivní komunikace První pomoc v oblasti duševního zdraví - péče o duševní zdraví - hledání pomoci	Mezipředmětové vztahy VO – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení, emoce, sociální vztahy, komunikace, životní perspektivy VZ - duševní zdraví

5.10.6. Užité umění

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět může být vyučován jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- směřování k podchycení a rozvíjení zájmu o různé výtvarné a umělecké činnosti a technologie
- zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a estetické vnímání
- žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si nové pracovní dovednosti a návyky z rozdílných výtvarných oblastí
- vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- pozná, že každá výtvarná technika je součástí lidské kultury a je vždy úzce spojena s pracovní činností a manuální zručností člověka
- vede žáka k potřebné sebedůvěře, k novému postoji k hodnotám ve vztahu k práci člověka
- pomáhá k seberealizaci a sebeaktualizaci

Předmět Užité umění je úzce spjat s předměty z oblasti Člověk a svět práce a Umění a kultura.

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na rozvoj žáka jak v oblasti dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot a estetického vnímání.

Vzdělávací oblast:	Volitelné předměty	2. stupeň, 7., 8., 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Užité umění		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro dosažení osobitých výrobků - vybírá, kombinuje různé materiály i techniky - rozvíjí svoji manuální zručnost a představivost - rozvíjí svoje estetické vnímání - rozvíjí zručnost při práci s linií, plochou a tvarem - vybírá a uplatňuje vhodnou techniku a motiv - rozvíjí plošné a prostorové vyjádření - zlepšuje motoriku rukou	Práce s papírem dekorační práce – dárkové předměty a jejich obaly, interiérový design (např. koláže s náladou), přebaly knih, klasické koláže, quilling, ruční papír apod. Výroba šperků užití různých technik a materiálů (např. korálky, FIMO hmota, dřevo, kůže, kov atd.) Přírodní materiály pletení z pedigu, lýka nebo proutí, dekorační předměty z přírodnin rostlinného, živočišného i anorganického původu Sklo mozaika, malba na sklo apod. Textilní materiály design oděvů, barvení látek (batika, malba na textil), výrobky z tkanin či přízí a techniky zpracování těchto materiálů, tkaní		

	Keramika práce s keramickou či jinou modelovací hmotou, malba na keramiku, kachle, keramická mozaika apod. Dřevo design nábytku, hraček a bytových doplňků, opracování dřeva Dějiny umění základní povědomí o vývoji umění, uměleckých slozích a stylech Kresba, malba a grafické techniky rozvoj kreslířských, malířských a grafických dovedností, seznámení se s výtvarnými technikami z těchto oborů nad rámec běžné výtvarné výchovy Grafický design typografie, ilustrace a fotografie, návrhy plakátů a tiskovin, loga apod. Audiovizuální tvorba film, divadlo, další média, animace apod. (např. návštěvy představení s reflexí, návrhy scén, kostýmů či loutek, vlastní animace atd.)		
--	--	--	--

5.10.7. Matematika+

Charakteristika předmětu v 8. ročníku

Volitelný předmět Matematika + hry je zaměřen na rozvoj logického a matematického myšlení, schopnosti hledat různé cesty k řešení problémů a využívat matematické znalosti v praktických a netradičních situacích. Důraz je kladen především na **logiku, dedukci, strategické myšlení, prostorovou představivost, hledání souvislostí a samostatné uvažování**. Žáci se setkávají s úlohami, které nemusí mít pouze jeden postup řešení, a učí se své řešení zdůvodnit a obhájit. Výuka probíhá hravou a problémovou formou. Využívány jsou matematické hry, hlavolamy, logické úlohy, šifry, rébusy, strategické hry, práce ve dvojicích i skupinách a soutěžní úlohy. Cílem není pouze správný výsledek, ale především **způsob uvažování a hledání řešení**.

Obsah předmětu:

1. Logické myšlení a dedukce

- logické řady a posloupnosti
- hledání pravidel a souvislostí
- pravdivostní a nepravdivostní úlohy
- logické tabulky
- dedukční úlohy
- úlohy typu „kdo, kde, kdy a s kým“
- práce s podmínkami
- hledání všech možností

2. Strategie a matematické hry

- strategické deskové a karetní hry
- hry pro dva hráče
- hledání vítězné strategie
- předvídání tahů soupeře
- hry s čísly
- hry s geometrickými útvary
- princip „vyhrávající pozice“
- tvorba vlastních her a pravidel

3. Číselné hlavolamy

- číselné řady
- magické čtverce
- sudoku a jeho varianty
- doplňování čísel podle pravidel
- číselné pyramidy
- rovnice jako logické hádanky
- hledání číselných vztahů
- úlohy s přirozenými a celými čísly

4. Kombinatorika v jednoduchých situacích

- systematické vypisování možností
- stromové diagramy
- kombinování prvků
- uspořádání osob a předmětů

- úlohy „kolika způsoby“
- princip násobení a sčítání možností
- pravděpodobnost prostřednictvím her

5. Geometrická představivost

- prostorové hlavolamy
- skládání a rozkládání obrazců
- sítě těles
- pohledy na tělesa
- počítání krychliček
- symetrie
- geometrické skládačky
- tangramy a podobné úlohy

6. Šifry a kódování

- jednoduché šifry
- číselné a obrázkové kódy
- hledání klíče
- logické kódování
- tvorba vlastních šifer
- únikové hry a týmové šifrovací úlohy

7. Matematika v praktických situacích

- nakupování a ceny
- slevy a procenta
- plánování času
- jízdní řády
- práce s tabulkami a grafy
- odhad a kontrola výsledku
- matematické úlohy z běžného života

8. Netradiční matematické úlohy

- úlohy s chybějícími údaji
- úlohy s nadbytečnými údaji
- úlohy s více řešeními
- úlohy, kde je třeba najít chybu
- matematické detektivky
- problémové úlohy
- „Dokážeš to vysvětlit?“ – argumentace a zdůvodnění

9. Týmové soutěže a projekty

- týmové matematické soutěže
- logické štafety
- matematické únikové hry
- tvorba hlavolamů pro spolužáky
- týmové řešení komplexních problémů
- matematický turnaj

Očekávané výstupy:

Žák:

- rozvíjí logické a kritické myšlení,
- dokáže hledat a ověřovat různé strategie řešení,
- učí se systematicky postupovat při řešení problému,
- rozvíjí prostorovou představivost,
- dokáže své řešení vysvětlit a zdůvodnit,
- spolupracuje při řešení problémových úloh,
- učí se pracovat s chybou jako součástí procesu hledání řešení,
- získává větší jistotu při řešení netradičních matematických úloh.

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:** Žák vyhledává a třídí informace, propojuje je do souvislostí a využívá je k řešení problémů. Rozvíjí si schopnost efektivního učení se novými strategiemi a postupům.
- **Kompetence k řešení problémů:** Žák rozpozná a definuje problém, navrhne různé varianty řešení, vybere nejvhodnější postup a kriticky zhodnotí výsledek. Učí se pracovat s chybou jako s příležitostí k učení.
- **Kompetence komunikativní:** Žák formuluje své myšlenky a názory jasně a srozumitelně, aktivně naslouchá druhým a vede konstruktivní dialog. Prezentuje svá řešení a argumentuje.
- **Kompetence sociální a personální:** Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na společné práci, respektuje odlišné role a názory. Rozvíjí sebedůvěru a schopnost sebereflexe.
- **Kompetence občanské:** Žák si uvědomuje význam pravidel a fair play ve hrách i v životě. Projevuje respekt k druhým.
- **Kompetence pracovní:** Žák si osvojuje různé strategie pro efektivní práci, plánuje a organizuje své činnosti, projevuje samostatnost a iniciativu.
- **Kompetence digitální:** Žák využívá digitální nástroje a zdroje pro učení, řešení úloh a rozvoj dovedností. Rozumí základním principům algoritmického myšlení.

Charakteristika předmětu v 9. ročníku

Volitelný předmět Matematika + v 9. ročníku rozvíjí matematické a logické myšlení žáků a zároveň je systematicky připravuje na řešení **nestandardních matematických úloh a úloh obdobných úlohám přijímacích zkoušek na střední školy**. Výuka propojuje logické a strategické hry s praktickými matematickými problémy. Žáci si procvičují zejména práci s textem, porozumění zadání, odhad, procenta, poměry, rovnice, geometrii, kombinatorické a logické úlohy. Důležitou součástí je také **strategie řešení přijímacích úloh** – jak si úlohu rozebrat, jak si zvolit vhodný postup, jak využít náčrt, tabulku nebo odhad, jak kontrolovat výsledek a jak efektivně pracovat s časem. Příprava na přijímací zkoušky není založena pouze na opakování učiva, ale především na **rozvoji schopnosti přemýšlet nad úlohou a hledat efektivní cestu k řešení**.

1. Logické a dedukční úlohy

- logické tabulky
- vztahové a dedukční úlohy
- práce s podmínkami
- hledání pravidel
- logické řady
- úlohy s více možnostmi
- hledání nutných a možných podmínek
- argumentace a zdůvodnění

2. Číselné a algebraické úlohy

- číselné řady
- výrazy a jejich úpravy
- rovnice a nerovnice
- slovní úlohy řešené rovnicí
- úlohy s neznámou
- poměr a úměrnost
- procenta
- směsi a změny hodnot
- práce s jednotkami

3. Slovní úlohy

- porozumění matematickému textu
- pohybové úlohy
- úlohy o společné práci
- věk a čas
- peníze a ceny
- procentové úlohy
- poměry
- praktické úlohy
- úlohy s více kroky

4. Geometrie

- obvod a obsah rovinných útvarů
- obsah složených obrazců
- Pythagorova věta
- podobnost
- měřítko
- úhly
- konstrukční úlohy
- prostorová geometrie
- objem a povrch těles
- geometrické úlohy s využitím náčrtu

5. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika

- systematické vypisování možností
- kombinatorické úlohy
- tabulky a diagramy
- pravděpodobnost
- četnost
- průměr
- práce s grafy
- interpretace dat

6. Úlohy typu CERMAT

- práce s obrázkem a tabulkou
- výběr z možností
- přiřazovací úlohy
- otevřené úlohy
- úlohy s více kroky
- hledání chybného tvrzení

- odhad výsledku
- úlohy vyžadující kombinaci více matematických dovedností

7. Strategie přijímacích zkoušek

- jak správně přečíst zadání
- vyhledání důležitých informací
- rozdělení složité úlohy na menší kroky
- odhad výsledku před výpočtem
- práce s možnostmi odpovědí
- vylučovací metoda
- kontrola výsledku
- efektivní práce s časem
- rozhodování, kterou úlohu řešit jako první
- práce s chybou

8. Matematické a logické hry

- strategické hry
- číselné hry
- logické hlavolamy
- sudoku a jeho varianty
- šifry
- matematické detektivky
- únikové hry
- soutěžní úlohy
- úlohy na rychlost a přesnost

9. Komplexní problémové úlohy

- úlohy propojující více oblastí matematiky
- nestandardní úlohy
- úlohy s více možnými postupy
- hledání nejefektivnějšího řešení
- práce ve dvojicích a týmech
- obhajoba vlastního postupu

Očekávané výstupy:

Žák:

- rozvíjí logické, matematické a kritické myšlení,
- dokáže analyzovat matematický text a správně porozumět zadání,
- volí vhodnou strategii řešení,
- dokáže kombinovat znalosti z různých oblastí matematiky,
- rozvíjí schopnost odhadu a kontroly výsledku,
- získává zkušenosti s typy úloh přijímacích zkoušek,
- učí se efektivně pracovat s časem,
- dokáže své řešení zdůvodnit,
- získává větší jistotu při řešení nestandardních a problémových úloh.

5.10.8. Seminář a cvičení z přírodopisu

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět může být vyučován jako povinně volitelný v 7., 8. a 9. ročníku. Z učiva jsou v daném ročníku vybrány části podle časové dotace a podle zájmu žáků.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- hlubší porozumění přírodním faktorům
- poznávání přírody
- podporu vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- schopnost aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- pochopení podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

Předmětem prolínají průřezová témata:

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MV - vnímání mediálních sdělení

Doporučené metody a formy výuky, doporučené pomůcky

Metody a formy:

- motivační metody – rozhovor, výklad, demonstrace, diskuse
- fixační metody - procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr informací, nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- expoziční metody – porovnávání, pokus, posuzování, popis, beseda, hra, simulace přírodních jevů a procesů
- formy práce – kooperativní učení, problémové učení, školní projekty, skupinové práce, terénní výuka, pozorování v terénu, přírodopisná cvičení, exkurze

Pomůcky pro výuku:

- učebnice, odborná literatura, časopisy, atlasy, encyklopedie, fotografie, obrazy, video, PC, mikroskop, lupa

Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda	2. stupeň, 7. 8., 9. ročník	
Vyučovací předmět:	Seminář a cvičení z přírodopisu		
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY
- aplikuje praktické metody poznání přírody - procvičuje práci s lupou a mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	Základní postupy v biologii pozorování lupou vedení protokolu kreslení a popis obrázku pozorování mikroskopem příprava mikroskopického preparátu	OSV – schopnost sebekontroly a tvořivosti	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč. (zpracování na různé úrovni)
- vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky hub, rostlin a živočichů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny hub, rostlin a živočichů	Rozmanitost organismů systém živých organismů houby, rostliny, živočichové	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	vhodné pro 8. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - charakterizuje vztahy mezi organismy v daném ekosystému - aplikuje praktické metody poznávání přírody a pracuje s určovacími klíči a atlasy - zhodnotí význam lesa	Les ve škole, škola v lese život v lese lesní parta mechy a lišejníky rostliny v lese živočichové lesa	EV – vztah člověka k prostředí - ochrana přírody	vhodné pro 7. nebo 8. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - určuje některé léčivé rostliny pomocí klíčů a atlasů - prokáže základní znalosti o vybraných léčivých rostlinách	Léčivé rostliny, koření rostliny a zdraví člověka léčivé účinky rostlin využití rostlin v kuchyni	EV – vztah člověka k prostředí	vhodné pro 8. nebo 9. roč.
- vysvětlí stavbu rostlinné buňky - porovnává různé typy pletiv - využívá osvojené znalosti o stavbě rostlinných	Základní části těla rostlin rostlinná buňka a rostlinná pletiva	EV - vztah člověka k prostředí	vhodné pro 7. roč. nebo 8. roč.

orgánů	kořen, stonek, listopad chlupy a výrůstky na povrchu rostlin	OSV – rozvoj schopnosti poznávání	
- vysvětlí funkci a stavbu květu - porovnává různé typy květů a květenství - vytvoří sbírku plodů - učí se určovat rostliny podle květů a plodů	Květy a plody rostlin stavba květu krytosemenných rostlin typy květů a květenství sběr a pozorování plodů	EV - vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopnosti poznávání	vhodné pro 8.roč
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - aplikuje praktické metody poznávání přírody a pracuje s určovacími klíči a atlasy	Dřeviny stromy, keře – určování, poznávání jak žije strom	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, využití poznatků v praxi	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč. (zpracování na různé úrovni)
- vysvětlí stavbu živočišné buňky - porovná různé typy tkání - využívá osvojené znalosti o živočišných orgánech a o stavbě živočichů	Základní části těla živočichů živočišná buňka a tkáň základní živočišné orgány srovnání stavby různých živočichů	OSV - rozvoj schopnosti poznávání	vhodné pro 8. nebo 9. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - zhodnotí význam chovu vybraných živočichů	Chovatelství chov zvířat v domácnosti podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu kontakt se známými i neznámými živočichy	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, využití poznatků v praxi	vhodné pro 7. nebo 8. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - zhodnotí význam rostlin pro život v oceánech - pozná vybrané zástupce živočichů a zhodnotí jejich význam v přírodě - zaujímá stanovisko k problematice ochrany moří a oceánů	Mořský svět rostliny a živočichové moří a oceánů přízpůsobení životu ve vodě znečišťování oceánů problematika ochrany mořského světa	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV – schopnost vyjádřit své názory a postoje	vhodné pro 7. nebo 8. roč.

- rozlišuje zákl. zoogeografické oblasti - rozlišuje základní biomy - rozlišuje a porovnává přírodní podmínky v určitých oblastech - vyvozuje přítomnost charakteristických druhů rostlin a živočichů v daných oblastech	Zoogeografické oblasti systém přírod sfér na planetární úrovni (geogr. pásy, geogr. pásma, výškové stupně systém přír.sfér na regionální úrovni/přírodní oblasti)	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, řešení problémů EV – ochrana přírody	vhodné pro 8. nebo 9. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - vytvoří tabulku geologických období - vypracuje referát na zvolené téma a předvede svoji práci	Pravěk přehled geologických období – vývoj rostlin a živočichů zpracování vybraných témat příležitostné výstavy	OSV – rozvoj schopnosti poznávání kreativita, komunikace	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč. (zpracování na různé úrovni)
- prokáže schopnost zpracovat vybrané téma na různých úrovních - vytvoří pracovní list, referát, kviz...	Co mě zajímá přírodní vědy práce s literaturou	OSV – rozvoj logické úvahy při řešení problémů, kreativita	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč.
- využívá osvojené znalosti a aplikuje je v nových souvislostech - poučí se o organismech z chemického hlediska	Sloučeniny v organismech vlastnosti a výskyt přírodních látek zásobní látky	(Ch-prvky a sloučeniny)	vhodné pro 9. roč. (zpracování na různé úrovni)
- uvědomuje si kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí - aktivně se zapojí do péče o životní prostředí - uvědomuje si nutnost ochrany přírody	Den Země	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč. (zpracování na různé úrovni)
- aplikuje praktické metody poznávání přírody - procvičuje práci s mikroskopem - pracuje s určovacími klíči a atlasy - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	Praktické poznávání přírody a její ochrana určování rostlin a živočichů mikroskopické preparáty založení herbáře muzejní sbírky problematika odpadů chráněná území globální problémy a jejich řešení	OSV – schopnost sebekontroly a tvořivosti EV – vztah člověka k prostředí	vhodné pro 7., 8. nebo 9. roč. (zpracování na různé úrovni)

5.10.9. Praktické dovednosti

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, organizační a časové vymezení

Volitelný předmět Praktické dovednosti je alternativa k předmětu Další cizí jazyk pro žáky 7., 8. a 9. ročníku. Hodinová dotace 2 vyučovací hodiny odpovídá dotaci pro druhý jazyk.

Charakteristika a cíl předmětu

Předmět je koncipován jako **praktická a funkční alternativa k výuce dalšího cizího jazyka**. Jeho hlavním cílem je rozvíjet u žáků schopnosti, které bezprostředně využijí v každodenním občanském i osobním životě a při vstupu na trh práce. Namísto lingvistických kompetencí se předmět zaměřuje na **komunikační obratnost v mateřském jazyce, funkční gramotnost (finanční, digitální, právní) a manuální zručnost**. Výuka staví na zážitkové pedagogice, projektovém vyučování a řešení modelových situací z reálného světa.

Tematické okruhy

- **Rozvoj komunikačních a prezentačních dovedností**
 - Efektivní argumentace, asertivita, zvládání konfliktů a vyjednávání.
 - Ústní i písemný projev: jak jednat na úřadech, u pohovoru nebo s obchodníky.
 - Práce s informacemi: kritické myšlení, rozpoznávání dezinformací a mediální gramotnost.
- **Finanční a spotřebitelská gramotnost**
 - Správa osobního rozpočtu, bankovní produkty, základy investování a rizika půjček.
 - Práva spotřebitele: reklamace zboží, nákupy na internetu, čtení smluv (např. kupní smlouva, pracovní dohoda).
- **Digitální technologie a administrativa pro život**
 - Tvorba profesionálního životopisu (CV), motivačního dopisu a profilu na pracovních portálech.
 - Digitální státní správa: Portál občana, datová schránka, elektronická identita.
 - Pokročilá práce s běžným softwarem (tabulky, textové editory, prezentace) pro praktické využití.
- **Kutilství, údržba a technické dovednosti**
 - Bezpečná práce s nářadím, materiály (dřevo, kov, plasty) a základy technického kreslení.
 - Svépomocné práce v domácnosti: drobné opravy, montáž, údržba spotřebičů.
- **Vedení domácnosti a zdravý životní styl**
 - Ekonomické nakupování, plánování výdajů na stravu, základy vaření a skladování potravin.
 - První pomoc, krizové situace a základy zdravotní péče v praxi.

Klíčové kompetence

- **Kompetence k učení:** Žák dokáže propojit teoretické znalosti s praktickým výkonem a vyhledat informace potřebné pro vyřešení konkrétního problému.
- **Kompetence komunikativní:** Žák se vyjadřuje věcně, kultivovaně a obhájí své názory na základě faktů. Zvládá administrativní styl komunikace.
- **Kompetence sociální a personální:** Žák dokáže pracovat v týmu na dlouhodobějším projektu, přijímá odpovědnost za společný výsledek a rozvíjí svou emoční inteligenci.

- **Kompetence pracovní:** Žák přistupuje k práci zodpovědně, dodržuje pravidla bezpečnosti (BOZP) a získává reálnou představu o různých profesních oborech.

Hodnocení žáků

Vzhledem k charakteru předmětu se klade důraz na **formativní hodnocení a sebehodnocení žáka**. Znamka na vysvědčení odráží:

- Míru osobního pokroku a snahu při plnění praktických úkolů.
- Aktivní zapojení do týmových projektů a řešení modelových situací.
- Kvalitu zpracování praktických výstupů (např. hotový výrobek, sestavený rozpočet, napsané CV).
- Dodržování bezpečnostních a pracovních postupů.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace).
- Žáci mohou být na vysvědčení hodnoceni i slovně nebo kombinací slovního hodnocení a hodnocení klasifikačními stupni v případě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonných zástupců.
- Žáci, na něž se vztahuje zákon č. 67/2022 Sb., mohou být v daném školním roce hodnoceni na vysvědčení slovně nebo klasifikačním stupněm se slovním hodnocením, případně pouze klasifikací.

6.1.2 Kritéria hodnocení prospěchu

Stupeň	Charakteristika
1 - výborný	dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP uceleně, přesně a úplně ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost, jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný grafický projev je přesný a estetický výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky je schopen samostatně studovat vhodné texty
2 - chvalitebný	dosahuje očekávaných výstupů v ŠVP v podstatě uceleně, přesně a úplně ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost ústní a písemný projev má menší nedostatky kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků grafický projev je estetický, bez větších nepřesností je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
3 - dobrý	má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP mezery má v osvojení požadovaných poznatků mezery při vykonávání požadovaných činností se projevují nedostatky nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby v ústním a písemném projevu má nedostatky v kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky je schopen samostatně studovat podle návodu učitele
4 – dostatečný	má v dosahování očekávaných výstupů v ŠVP závažné mezery má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby při využívání poznatků je nesamostatný

	v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický
5 - nedostatečný	očekávané výstupy v ŠVP si neosvojil požadované poznatky si neosvojil má velmi podstatné nedostatky v dovednosti vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby při výkladu a hodnocení jevů a zákonitosti nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele nedovede samostatně studovat

6.1.3 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení

Slovní hodnocení vychází:

- z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu,
- z pracovního tempa,
- ze schopnosti samostatně pracovat,
- ze schopnosti soustředit se,
- do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka.

Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:

- osvojení znalostí základního učiva,
- míra dosažení očekávaných výstupů,
- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky,
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí),
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly).

6.1.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

- Žák, který je slovně hodnocen z jednoho nebo více předmětů, a to bez kombinace slovního hodnocení a klasifikace, může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl nebo neprospěl.
- Žák, u kterého je využita kombinace slovního hodnocení a klasifikace může mít na konci prvního nebo druhého pololetí celkový prospěch prospěl s vyznamenáním, prospěl nebo neprospěl.
- Žák, který je na konci prvního nebo druhého pololetí hodnocen neprospěl, musí mít toto hodnocení zdůvodněno ve slovním hodnocení daného předmětu.

6.1.5 Hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Učitel vychází ze znalosti příznaků postižení a volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.

- Hodnocení žáků - cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Na základě žádosti zákonného zástupce rozhodne ředitel školy o případném slovním hodnocení.
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

7. Přílohy

7.1 Školní preventivní strategie ZŠ Nepomuk

7.2 Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk s minimálními výstupy – 1. stupeň

7.3 Školní vzdělávací program ZŠ Nepomuk s minimálními výstup – 2. stupeň